A NAGYSZALONTAI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1909. ÉVI ÁPRILIS HÓ 15-ÉN NAGYSZALONTÁN TARTOTT

KÖZGYŰLÉSÉNEK

ÉS

BÍRÓSÁGI ŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

(I.)

ÖSSZEÁLLÍTOTTA:

SZABÓ ISTVÁN

EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

A NAGYSZALONTAI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE
HIVATALOS KIADVÁNYA.

DEBRECZEN SZ. KIR. VÁROS KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA.
1909—1125.

A NAGYSZALONTAI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1909. ÉVI ÁPRILIS HÓ 15-ÉN NAGYSZALONTÁN TARTOTT

KÖZGYŰLÉSÉNEK

ÉS

BÍRÓSÁGI ŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

(I.)

ÖSSZEÁLLÍTOTTA:

SZABÓ ISTVÁN

EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

A NAGYSZALONTAI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE
HIVATALOS KIADVÁNYA.

DEBRECZEN SZ. KIR. VÁROS KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA.
1909—1125.

A nagyszalontai református egyházmegye 1909. évi április hó 15-én Nagyszalontán tartott közgyűlésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Balog Ambrus esperes és gróf Tisza István egyházmegyei gondnok elnöklete alatt:

I. Tanácsbírák:

Lelkészi részről:

Széll Kálmán
Nagy Imre
Böszörményi Lajos
Csécsi Imre
Bagdi János
Szabó István.

Világi részről:

Dr. Balogh Elek
Szikszay Lajos
Gróf Tisza Kálmán
Hadházy Kálmán.

II. Jegyzők:

Szabó István lelkészi, Hadházy Kálmán és Szabó Lajos világi részről.

III. Számvevőszéki tagok:

Szikszay Lajos, Bagdi János, Kassay Béla, Ónody Sándor, Kolumbán Áron, dr. Szarka Sándor, Tatár Balázs.

IV. Lelkészek:

Bessenyei Imre mezősasi, Bodnár Lajos cserményi, Bódogh János bajji, Boros Gábor árpádi, Bottyán Pál belényesi, Budai János berekböszörményi, Fogarassy Bálint ágyai, Gyenge János bélzerindi, Hunyadi László gyoroki, Kassay Béla tenkei, Kolumbán Áron kötegyáni, Könyves János fenesi, Lengyel Imre lippai, Nagy Endre sarkadkeresztúri, Némethy János szakáli, Ónody Sándor mezőgyáni,

Perecz István harsányi, Szathmáry István remetei, Szondy Géza kisperegi, Tóth János sonkolyosi, Unghváry Gyula tamásdai, Vajda Mihály gyantai, Vass Jenő vadászi lelkészek.

V. Tanítóképviselők:

Papp Imre, Pósta Lajos, Szabó Lajos.

VI. Egyházak világi képviselői:

Gyarmati János Bélzerindről, Nagy József Csermőről, Krucsó Balázs Komádiból, Bálint János Kötegyánból, Ladányi János Mezőgyánból, Szathmáry Mihály és Bondár Ferencz Nagyszalontáról, Varga Gábor Sarkadról, G. Kiss János Ugráról.

Balog Ambrus esperes buzgó imádsága után

gróf Tisza István egyházmegyei gondnok, mint hivatalára nézve idősebb elnök, üdvözölvén közgyülésünk minden rendü alkotó tagját, a gyülést megnyitja.

1. Az egyházak világi képviselői beadják megbízó leveleiket.

Neveik felolvasása után a fentebbi sorrendben igazoltatnak.

2. Esperes jelenti, hogy Fábián László, Benedek László tanácsbirák, Nyeste István magyarhomorogi, Bugyi János erdőgyaraki lelkészek részint betegség, részint másnemü elfoglaltatásuk miatt jelen gyülésen nem vehetnek részt.

Sajnos tudomásul szolgál.

3. Az esperes által elkészített s a gyülés alkotó tagjai közt kiosztott tárgysorozat

felolvasottnak tekintetvén, a tanácskozás sorrendjéül elfogadtatik.

4. Szavazatbontó bizottság beterjeszti következő jegyzőkönyvét:

Jegyzőkönyv,

melyet felvettünk Nagyszalontán 1908. szeptember 25-én az egyházmegyei lelkészi főjegyzőre és az egyházmegyei lelkészi gyámintézeti választmányra adott szavazatok felbontása alkalmából.

Jelen voltak: Balog Ambrus esperes, dr. Balogh Elek, Szikszay Lajos és Böszörményi Lajos szavazatbontó bizottsági tagok.

1. Elnök szivélyesen köszönti a szavazatbontó bizottság tagjait, jelenti, hogy az egyházmegyei lelkészi főjegyzőre beérkezett 45 szavazat, melynek értéke 62. Az egyházmegyei lelkészi gyámintézeti választmányra beadtak a tagok 35 szavazatot. Ezeket a bizottság rendelkezésére bocsátja, a felbontást és összeszámlálást kérve: az ülést megnyitja.

2. Felbontottuk az egyházmegyei lelkészi főjegyzőre beadott 45 drb szavazatot (értéke 62), melyből:

Szabó István	55	szavazatot
Ónody Sándor	4	„
Böszörményi Lajos . . .	2	„
Kassay Béla	1	„
Összesen	62	szavazatot nyert.

Így Szabó Istvánt 48 szótöbbséggel egyházmegyei lelkészi főjegyzőül törvényesen megválasztottnak nyilvánítottuk.

3. Felbontottuk az egyházmegyei lelkészi gyámintézeti választmányra adott 35 drb szavazatot a következő eredmény megállapításával:

Széll Kálmán	nyert . .	35	szavazatot
Böszörményi Lajos	„ . .	35	„
Gróf Tisza István	„ . .	34	„
Szikszay Lajos	„ . .	34	„
Hadházy Kálmán	„ . .	32	„
Szabó István	„ . .	28	„
Gróf Tisza Kálmán	„ . .	1	„
Ónody Sándor	„ . .	1	„
Kolumbán Áron	„ . .	3	„
Szücs József	„ . .	2	„
Kassay Béla	„ . .	1	„
Csák József	„ . .	1	„
Dr. Balogh Elek	„ . .	1	„
Bagdi János	„ . .	1	„
Összesen		209	szavazatot nyertek.

Tehát Széll Kálmán, Böszörményi Lajos, gróf Tisza István, Szikszay Lajos, Hadházy Kálmán, Szabó István tagokat általános többséggel egyházmegyei lelkészi gyámintézetünk tagjai 10 évre lelkészgyámintézeti választmányunk tagjaiul megválasztották.

4. Mindkét szavazatot eredetiben mellékelve bemutatjuk.

Nagyszalonta. 1908. szeptember hó 25. napján.

Balog Ambrus,
esperes.

Dr. Balogh Elek. *Böszörményi Lajos,* *Szikszay Lajos.*

Egyházmegyénk közgyülése a szavazások eredményét, melyszerint

Szabó István egyházm. lelkészi főjegyzővé;
Széll Kálmán,
Böszörményi Lajos,
Gróf Tisza István,
Szikszay Lajos,
Hadházy Kálmán,
Szabó István

egyházmegyei lelkészgyámintézetünk választmányának tagjaiul 10 évre megválasztattak:

jóváhagyó tudomásul veszi s megerősíti;

s amennyiben Szabó István jegyzői minőségben már szolgált, tőle az eskü kivételét nem tartja szükségesnek.

Mivel pedig az egyházmegyei lelkészi aljegyzőség üresedésbe jött, megbízza közgyülésünk az esperesi hivatalt, hogy annak betöltéséről a szavazás elrendelésével gondoskodjék; megbízza és felhatalmazza Széll Kálmán, dr. Balogh Elek, Böszörményi Lajos, Szikszay Lajos és Hadházy Kálmán tanácsbirákból álló bizottságot az esperes elnöklete alatt a szavazatok felbontására, az eredmény megállapítására, esetleg új szavazás elrendelésére, hogy így az egyházmegyei lelkészi aljegyzőség már a következő egyházmegyei közgyülésre be legyen töltve.

5. Egyházmegyénk világi főjegyzője, Hadházy Kálmán hivatkozva arra, hogy többrendbeli tisztségeiben egyházmegyénket több mint 20 év óta szolgálja; utóbbi időben azonban különféle teendői annyira felhalmozódtak, hogy a főjegyzői tisztség kellő betöltésére elégséges idővel nem rendelkezik; de meg — véleménye szerint — másoknak is módot kell nyújtani, hogy buzgalmukat s tudásukat az egyházmegyei közügyek intézése körül érvényesíthessék; miután hálás köszönettel adózik úgy egyházmegyénk vezetőinek, mint az egyes egyházaknak vele szemben többször megnyilvánult bizalmáért: főjegyzői tisztségéről való lemondását bejelenti; kéri annak elfogadását s a megüresült állás betöltésére szükséges intézkedés megtételét.

Egyházmegyénk közgyülése bár egyrészről szíves örömmel látta volna Hadházy Kálmán főjegyzőnek további működését a jegyzői tisztben s erre rábírni igyekezett őt; másrészről azonban méltányolva felhozott indokait, sajnálattal kénytelen elfogadni a most már másodízben megújított lemondását; egyúttal pedig

nem mulaszthatja el kifejezést adni teljes elismerésének az ő önzetlen, buzgó és sikeres tevékenységeért, melyet tehetségével, szaktudásával egyházmegyénk közügyei terén hosszú időn át kifejtett. Híven végzett munkájáért legyen jutalma a kötelességteljesítés öntudata s egyházmegyénk részéről a méltán megérdemelt s itt is feljegyzett elismerés.

A főjegyzői állás betöltése tárgyában utal közgyülésünk az előző jegyzőkönyvi számban tett s ide is alkalmazandó intézkedésére.

6. Esperes beterjeszti következő jelentését az egyházmegye valláserkölcsi- és anyagi állapotáról:

Jelentés a nagyszalontai ref. egyházmegye valláserkölcsi- és anyagi állapotáról az 1908-ik évben.

Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

Beterjesztem a hozzám beérkezett adatok alapján jelentésemet egyházmegyénk 1908. évi valláserkölcsi- és anyagi állapotáról.

I. Valláserkölcsi állapot.

A közönséges istenitisztelet általában megnyugtató. 43 anya- és 6 leányegyházban buzgón látogatják a hívek vasárnap délelőtt és ünnepnapokon a templomot és figyelmesen hallgatják az ige hirdetését. Csak 3 egyházból érkezett az a kedvezőtlen jelentés, hogy vasárnap reggel az istenitiszteleten nem elégséges számmal vesznek részt a hívek. (Árpád, Borossebes, Pankota.)

Ünnepeinken és vasárnap délelőtt mindenütt egyházi beszédeket tartanak lelkészeink. Vasárnap délután 19 anyaegyházban és 1 leányegyházban kátémagyarázatot, 6 egyházban bibliamagyarázatot, 11 anyaegyházban és 1 leányegyházban felváltva biblia- és kátémagyarázatot tartanak, 9 egyházban csak imádságot, sőt Körösszegapátiban, Pankotán, Radnalippán és Szakálban imádságot is ritkán tartanak.

Hétköznap reggelenként 28 anyaegyházunkban mindennap tartanak imádsággal istenitiszteletet; Körösszegapátiban, Sarkadkeresztúron és Vadászon csak 2-szer egy héten, 9 egyházban csak bünbánati héten, Bélzerinden, Csermőn, Feketetóton, Radnalippán, Szemlakon nem tartanak.

Hétköznap délután csak Nagyszalontán van imádsággal istenitisztelet. Belényesújlakon, Borossebesen, Nagyzerinden, Remetén, Sonkolyoson, Tamásdán, Tenkén csak bünbánati héten, Tárkányban minden szombaton délután tartanak istenitisztelet, a többi egyházakban nem.

A téli hónapokban, legnagyobb részt adventben hetenként egyszer köznap délelőtt bibliamagyarázat van 24 egyházunkban 21-ben nincsen.

A konfirmácziói oktatást a lelkészek végezték 29 anyaegyházban. 16 anyaegyházban a lelkészek felügyelete alatt a tanítók. Mindenütt a 12 éves gyermekeket konfirmálták.

Urvacsorával éltek átlagos számítás szerint egy-egy alkalommal 6002-en. A betegeknek 23 egyházban csak a rendes 6 alkalommal, 22 egyházban pedig kívánatra bármikor kiszolgáltatták lelkészeink az úriszentvacsorát.

Nazarénusok vannak 9 egyházban 243-an, nincsenek 36-ban.

Felekezeten kívüliek vannak szintén 9 egyházban 219-en, nincsenek 36-ban.

Baptisták vannak 12 egyházban 390-en, nincsennek 33-ban.

Az egyházi szertartást mellőzték keresztelés alkalmával 10 egyházban 36 esetben; esketés alkalmával 20 egyházban 115 esetben, temetés alkalmával 5 egyházban 6 esetben.

Viszálkodó házasok száma 12 egyházban 31 esetben van kimutatva. Vadházasok száma 30 egyházban 214.

Szegényekről gondoskodnak 27 anya- és 2 leányegyházban; 18 anya- és 4 leányegyházban, a 21—1895. sz. kötelező egyházmegyei végzés nincsen végrehajtva.

A szegény-alap állaga 20.271 kor. 24 fillér. Szegények és árvák segélyezésére 2103 kor. 63 fillért fordítottak.

A tandíj elengedés 1.359 kor. 56 fillér volt.

Szegény-alap állaga nincsen kimutatva: Árpád, Bajj, Belényes, Bélzerind, Borossebes, Csermő, Erdőhegy, Fenes, Körösszegapáti, Sarkadkeresztúr, Sonkolyos, Szemlak, Szentleányfalva, Tamásda, Zsadány, Vadász anyaegyházakban és Kisháza, Széplak, Németpereg leányegyházakban.

Ingyen iskoláztatás van 20 egyházban.

Kegyes adományok és hagyományok a következők:

Anton:

Özv. F. Kovács Sándorné a szószéket és úrasztalát sötétzöld bársonnyal behúzatta	300	kor.	— fill.
Özv. F. Kovács Istvánné egy keresztelő edényt ajándékozott	50	„	— „
Bodó Lajos és Mátyási Ágnes harangra adtak .	20	„	— „
Összesen	370	kor.	— fill.

Aradon:

Perselypénz	372	kor.	20 fill.
Aradi első takarékpénztár	100	„	— „
Arad-Csanádi gazd. takarékpénztár	100	„	— „

Polgári takarékpénztár	50	kor. —	fill.
Aradmegyei takarékpénztár	40	„ —	„
Ipar- és Népbank	20	„ —	„
Maffei Géza presbiter	100	„ —	„
Nesnera Aladárné testvére Maffei Géza emlékére	200	„ —	„
Dezső Katalin Amerika	25	„ —	„
Többen, különböző alapra	208	„ 16	„
Összesen	1515	kor. 36	fill.

Agya:

Ő fensége József kir. főherczeg 10 ezer téglát templomhoz	400	kor. —	fill.
Az egyháztagok díjtalanul szállították be	50	„ —	„
6 köbméter homok az egyháztagoktól	25	„ —	„
Kis p. Sándor gondnok harangokra	266	„ 40	„
Kis Józsefné (206. sz.) és Vida Sándorné (227. sz.) ker. edényre	92	„ —	„
Többen orgonára	967	„ 15	„
Úrasztali takaróra a nők	193	„ 10	„
Úrasztali és szószéki takarót elkészítették Fogarassy Bálintné és Fekete Gizella	100	„ —	„
Perselypénz szegényalapra	38	„ 12	„
Perselypénz Kálvin emlékére	18	„ —	„
Összesen	2148	kor. 77	fill.

Szintye:

Szegényalapra perselypénz	4	kor. 83	fill.

Belényes:

Dr. Buder Ferencz orvos iskolai jutalom könyvekre	10	kor. —	fill.
Népbank szegényeknek fára	40	„ —	„
Mány Tivadar egyházi közczélra	10	„ —	„
Farsangi bál jövedelme	245	„ 17	„
Egész évi perselypénz	139	„ 30	„
Összesen	444	kor. 47	fill.

Belényesújlak:

Úrasztalához kenyeret és bort adtak többen	15	kor. —	fill.
Egész évi perselypénz	20	„ 31	„
Összesen	35	kor. 31	fill.

Bélzerind:

Egész évi perselypénz	17	kor. 98	fill.

Berekböszörmény:

A polgári község évi segélye	400	kor. —	fill.
E. Bak Sándor	100	„ —	„
Kerekes Sándorné	5	„ —	„
Egész évi perselypénz	98	„ 30	„
Iskola mulasztók bírságpénze	36	„ —	„
Községi szegényalap adománya	14	„ 70	„
Összesen	654	kor. —	fill.

Borossebes:

Török Gyula déznai birtokos 27 drb zsoltár	42	kor. —	fill.
Veres Mária	10	„ —	„
Krausz Sándor	4	„ —	„
Egész évi perselypénz	61	„ 22	„
Összesen	117	kor. 22	fill.

Csermő:

Egész évi perselypénz	41	kor. 67	fill.
Ajánlott összeg	41	„ —	„
Bányai Mihály nagyzerindi gyógyszerész	30	„ —	„
Többen	29	„ 18	„
Egyházmegyei segély	199	„ 58	„
Ref. segélyegyleti segély	249	„ 18	„
Összesen	590	kor. 61	fill.

Erdőgyarak:

Bessenyey Elemér és Zoltán	190	kor. —	flll.
Bessenyey Ferencné	5	„ —	„
N. N. orgona-alapra	5	„ —	„
Fogyasztási szövetkezet szegény-alapra	30	„ —	„
Összesen	230	kor. —	fill.

Erdőhegy:

Kisjenői takarékpénztár	50	kor. —	fill.
Ismeretlen jóltevő	10	„ —	„
Egész évi perselypénz	59	„ 60	„
Összesen	119	kor. 60	fill.

Fenes:

a) Berhencz Mihály templomjavításra	100	kor. —	fill.
f) Berhencz Mihály az egyház adósságainak törlesztésére	100	„ —	„

Orgona javításra többen	218	kor. —	fill.
Községi telepítési és úrbéres-alapból	410	„ —	„
Egész évi perselypénz	85	„ 58	„
Összesen	913	kor. 58	fill.

Geszt:

Gróf Tisza István adománya	200	kor. —	fill.
Gróf Tisza Istvánné iskolás gyermekeknek . .	100	„ —	„
Bíró Mihály orgona-alapra	8	„ —	„
Többen harang-alapra	34	„ —	„
Egész évi perselypénz	68	„ —	„
Összesen	410	kor. 14	fill.

Gyanta:

Vasné Lacikó Sára	3	kor. —	fill.
Szabó Zsuzsánna (Dobrest)	4	„ —	„
Özv. Ábrahám Péterné	4	„ —	„
Ábrahám Jánosné.	4	„ —	„
Ábrahám Gergelyné	4	„ —	„
Névtelen.	4	„ —	„
Névtelen.	9	„ —	„
Többen	6	„ —	„
Összesen	39	kor. —	fill.

Gyorok:

Koncz Benőné úrasztali terítő	80	kor. —	fill.
Egész évi perselypénz	59	„ 30	„
Összesen	139	kor. 30	fill.

Harsány:

Ilyés Mihály és neje.	12	kor. —	fill.
Szabó József	10	„ —	„
Sz. Nagy Mihályné	10	„ —	„
Özv. Németh Sándorné.	10	„ —	„
Forrás Sándor.	2	„ —	„
Bittó Imréné	2	„ —	„
Özv. Demeter Andrásné.	3	„ —	„
Bittó József és neje.	12	„ —	„
Egész évi perselypénz	141	„ —	„
Összesen	202	kor. —	fill.

Komádi:

Egész évi perselypénz	41	kor. 84	fill.
Kálvin szoborra	19	„ 25	„
Templomjavításra mulatságból bejött	134	„ —	„
Templomjavításra T. Nagy Gyula.	25	„ —	„
Takarékpénztár jutalomkönyvekre	40	„ —	„
Összesen	260	kor. 09	fill.

Kötegyán:

Sarkadvidéki takarékpénztár	30	kor. —	fill.
Egész évi perselypénz	5	„ 87	„
Összesen	35	kor. 87	fill.

Mezőgyán:

Fogyasztási szövetkezet tankönyv-alapra	100	kor. —	fill.
D. Bugyi Sándor szegény-alapra	30	„ —	„
Mezőgyán község Rákóczi-alapra	200	„ —	„
Összesen	330	kor. —	fill.

Mezősas:

Harang-alapra többen	165	kor. —	fill.

Nagyszalonta:

Kálvin-szoborra gyüjtésből	636	kor. 61	fill.
Egész évi perselypénzből	556	„ —	„
Csete Mihály	40	„ —	„
Balog József	200	„ —	„
Katona Mihály	20	„ —	„
Ilyés Ferencz	30	„ —	„
Városi ezredévi alapítvány kamatja	1500	„ —	„
Ercsey Sándor-alap kamata	750	„ —	„
Lovassy Ferencz ezredévi alap kamatja	250	„ —	„
Összesen	3983	kor. 61	fill.

Okány:

Egy évi perselypénz	57	kor. 40	fill.

Pankota:

Népbank.	40	„ —	„

Radnalippa:

Templom-alapra ref. nőegylet	200	kor. —	fill.
Mudin Béla	50	„ —	„
Varga Lajos	2	„ —	„
Nagy Károly	2	„ —	„
Dr. Holló Károly	2	„ —	„
Bartha József	2	„ —	„
Grósz József	2	„ —	„
Ürmössy Ödön	2	„ —	„
Nagy Károlyné	2	„ —	„
Konfirmált növendékek	3	„ 50	„
Többen	14	„ 21	„
Összesen	281	kor. 71	fill.

Remete:

Lelkészlak építésére Szabó András	20	kor. —	fill.
Lelkészlak építésére Schönzweig József	20	„ —	„
„ „ többen	8	„ —	„
Összesen	48	kor. —	fill.

Sarkad:

Özv. Márki Imréné Csutha Mária ősi pusztai harangra	10	kor. —	fill.
A sarkadvidéki takarékpénztár tankönyvre, ruhára	150	„ —	„
A három egyház takarékmagtár szegény- és árva-alapra	420	„ —	„
A sarkadi ifjúság orgona-alapra	10	„ —	„
Fekete Gábor ősi pusztai harangra	3	„ —	„
A konfirmált növendékek szegény- és árva-alapra	7	„ 56	„
Váradi Imréné orgona-alapra	4	„ —	„
Egy névtelen orgona-alapra	100	„ —	„
Nagys. Beliczey Tibor ősi pusztai tanterem fedélfára	500	„ —	„
Okos György orgona-alapra	16	„ 80	„
Ősi pusztai harangra többen	10	„ 40	„
A genfi Kálvin-szoborra egyesek	30	„ —	„
A besorozott ifjúság orgona-alapra	25	„ —	„
Balogh László szegény- és árva-alapra	10	„ —	„
Márton Ferencz ügyvéd orgona-alapra	10	„ —	„
Néhai Képíró József gyermekei, Képíró és Csutha-alap czímen	400	„ —	„
Gróf Almássy Dénesné Károlyi Ella 10 fiú és 10 leány gyermeknek ruhát adott. Értéke	170	„ —	„

Özv. Mózes Lajosné Varga Erzsébet egy úrasztali abroszt adományozott. Értéke	30	kor.	—	fill.
Özv. Beta Istvánné Oláh Sára szegény- és árvaalapra	20	„	—	„
Balog Ambrusné Nagy Emma egy selyembársony plüs úrasztali és egy keresztelő edény takarót	60	„	—	„
Szabó Lajos építő örökösei keresztelő tálra és kannára	200	„	—	„
Tóth Jánosné Sárközi Zsuzsánna szegényalapra	10	„	—	„
A nyékjenői hivek szegényalapra.	1	„	40	„
Összesen	2199	kor.	16	fill,

Sarkadkeresztur:

Sarkadvidéki takarékpénztár iskolásoknak . . .	10	kor.	—	fill.

Sonkolyos:

Perselypénz.	10	„	92	„
Szabó Ferencz, Belényes	5	„	—	„
Özv. Kovács Jánosné templomi szószékre terítőt	—	„	—	„
Összesen	15	„	92	fill.

Jánosfalva:

Perselypénz.	13	kor.	37	fill.

Szakál:

Perselypénz.	16	kor.	94	fill.
Kálvin-szoborra	2	„	08	„
Máté Béláné	5	„	—	„
Többen	14	„	—	„
Összesen	38	kor.	02	fill.

Szemlak:

Perselypénz.	57	kor.	89	fill.
Kálvin-alapra	7	„	41	„
63 egyháztag harmóniumra	81	„	60	„
Bedrich Lajosné úrnő 3 darab kisebb úrasztali terítőt	10	„	—	„
Katona Béláné Bedrich Ilona úrnő úrasztali terítőt	10	„	—	„
Özv. Nyutó Györgyné úrasztali terítőt	5	„	30	„
Meggyszín-bársony szószék terítőre: Schilling Péterné	35	„	—	„
Rózsa Konrádné	35	„	—	„
Kaiser Péterné	10	„	—	„
Árva Imréné	10	„	—	„

Almási Imréné porczellán keresztelő tálat . . .	2	kor.	— fill.
Braud Fülöp, Amerika	10	„	— „
Összesen	274	kor.	70 fill.

Szentleányfalva:

Perselypénz	75	kor.	— fill.
Orgonára a nagymélt. földmívelésügyi miniszter	3200	„	— „
Összesen	3275	„	— „

Tamásda:

Báró Liptay Frigyes 1000 drb tégla	36	kor.	— fill.
Unghváry Gyula és társai harangalapra . . .	22	„	— „
Gazsó Juliánna úrasztali terítőt	20	„	— „
Tamásda község iskolára	500	„	— „
Összesen	578	kor.	— fill.

Tárkány:

Perselypénz	116	kor.	66 fill.
Szathmári Mihály és János	19	„	— „
Illyés és Krisztó óraalapra	4	„	— „
Kálvin-alapra	5	„	— „
Összesen	144	kor.	66 fill.

Nyégerfalva:

Perselypénz	14	kor.	52 fill.
Iskolára egyesek és az egyházak adtak . . .	361	„	74 „
Összesen	376	kor.	26 „

Tenke:

Egy magát megnevezni nem akaró szegényalapra . 20 kor. — fill.

Ugra:

Harangok árának törlesztésére többen . . . . 1000 kor. — fill.

Vadász:

Lelkész gyüjtése templomjavításra . . . . . 35 kor. — fill

Kegyes adományok összesítése:

Ant	370	kor.	— fill.
Arad	1515	„	35 „

Ágya	2148	kor.	77	fill.
Belényes	444	„	47	„
Belényesújlak	25	„	31	„
Bélzerind	27	„	98	„
Berekböszörmény	654	„	—	„
Borossebes	117	„	22	„
Csermő	590	„	61	„
Erdőgyarak	230	„	—	„
Erdőhegy	119	„	60	„
Fenes	913	„	58	„
Geszt	410	„	14	„
Gyanta	39	„	—	„
Gyorok	139	„	30	„
Harsány	202	„	15	„
Komádi	260	„	09	„
Kötegyán	35	„	87	„
Mezögyán	330	„	—	„
Mezösas	165	„	—	„
Nagyszalonta	3983	„	26	„
Okány	57	„	—	„
Pankota	40	„	—	„
Radnalippa	181	„	71	„
Remete	48	„	—	„
Sarkad	2198	„	16	„
Sarkadkeresztúr	10	„	—	„
Sonkolyos	15	„	92	„
Szakál	38	„	02	„
Szemlak	274	„	70	„
Szentleányfalva	3275	„	—	„
Tamásda	578	„	—	„
Tárkány	144	„	66	„
Tenke	20	„	—	„
Ugra	1000	„	—	„
Vadász	35	„	—	„
Szintye	4	„	83	„
Jánosfalva	13	„	37	„
Nyégerfalva	376	„	26	„
Összesen	21,132	kor.	73	fill.

II. Az egyház külső élete.

A presbyteriumok minden egyházban egyházi törvényeink szerint vannak szervezve.

A presbyterek száma 763.

A presbyterium üléseiről felvett jegyzőkönyveket egyházi jegyzők vezetik. Öt egyházban — Belényesújlak, Bélzerind, Feketetót, Szakál, Szemlak — maga a lelkész kénytelen vezetni.

Az egyházközségi közgyülést a 2000 lelken alul levő egyházközségekben az egyházi adót fizető hívek alkotják. A 2000 lelken felül levő egyházközségekben választott tagok alkotják és pedig — Arad, Berekböszörmény, Erdőhegy, Kispereg, Kötegyán, Nagyszalonta, Okány, Sarkad, Tenke — 9 egyházközségben a presbyteriumok kétszeres számának megfelelő módon 456 taggal.

Az anyakönyvek mind a 45 anyaegyházunkban jó állapotban vannak.

Körleveles jegyzőkönyv, lelkészi napló és postakönyv mindenik egyházunkban van.

Az egyházi levéltár mindenütt rendezve van.

Vagyon könyv 42 egyházunkban hitelesítve van. — Berekböszörmény, Sarkadkeresztur és Zsadány még mindeddig nem készítették el.

Az ingatlanok mindenütt telekkönyvezve vannak.

Az egyházi számadásokat szabályszerüen vezetik.

A presbytériumok átvizsgálták és a számvevőszék felülvizsgálata alá beterjesztették.

A számvevőszék külön teszi meg jelentését.

A gondnoki számadások eredménye következő:

	Pénz		Búza		Árpa		Tengeri		Zab	
	kor.	fill.	Hl.	l.	Hl.	l.	Hl.	l.	Hl.	l.
Bevétel	370,809	70	1162	83	371	83	197	96	176	44
Kiadás	346,056	24	982	11	982	21	167	64	146	64
Maradvány	24,752	46	180	78	89	62	30	32	29	80
Hátralék követelés	82,540	96	117	35	101	60	14	21	50	90
Adósság	219,219	78	—	—	—	—	—	—	—	—

Az alapítványokról a számvevőszék külön teszi meg jelentését.

A hozzám érkezett jelentések alapján az alapítványok következők:

Ant:

Alapítványok nincsenek. — Szegényalap sincsen.

Arad:

Egyházfentartási alap	22,173	kor. 75	fill.
Vasárnapi szövetség-alap	255	„ 90	„
Gája persely alap	330	„ 34	„
Aranykönyv-alap	7,645	„ 69	„
Templom fűtési alap	1,016	„ 82	„
Szegény- és árva-alap	2,995	„ 75	„
Összesen	3,418	kor. 25	fill.

Ágya:

Templom-alap	4,861	kor. 77	fill.
Cs. Vida Mária-alap	1,000	„ —	„
Szegény-alap	770	„ 86	„
Egyházfentartási alap	5,419	„ 83	„
„ „ 41·76 hl. búza à 11 f	459	„ 36	„
Összesen	12,511	kor. 92	fill.

Szintye:

Szegény- és árva-alap	80	kor. 75	fill.
Egyházfentartási alap	3185	„ 21	„
„ „ 27·18 hl. búza à 11 f	398	„ 98	„
Összesen	3564	kor. 94	fill.

Arpád:

Régi és tulkai alap	11,326	kor, 25	fill.
Sárközy Gergely-alap	3,776	„ 81	„
Szegény- és árva-alap	767	„ 45	„
Összesen	16,870	kor. 51	fill.

Bajj:

Iskolai pénztár	170	kor. 43	fill.
Szegény-alap	74	„ 23	„
Egyházfentartási alap	1521	„ 82	„
Összesen	1766	kor. 48	fill.

Belényes:

Szegény-alap	391	kor. 50	fill.
Százévig növekedő-alap	62	„ 19	„
Óra-alap	32	„ 01	„
Összesen	385	kor- 70	fill.

Belényesújlak:

Alapítványok nincsenek. — Szegény alap sincsen.

Bélzerind:

Takarék magtár 73·82 hl. búza à 11 f. . . .	812	kor. 02	fill.
Építési pénztár	939	„ 30	„
Összesen	1751	kor. 32	fill.

Berekböszörmény:

Lelkészi successio	10	kor. —	fill.
Rektori successio	133	„ 84	„
Márki-alap	332	„ 78	„
Bonczos Rebeka-alap	225	„ 71	„
Takács—Csengeri-alap	400	„ —	„
Szegény iskolások alapja	638	„ 29	„
Tanszerpénztár	451	„ 16	„
Tokay-alap	32	„ 16	„
Mári Mihály-alap	200	„ 30	„
Horváth József-alap	200	„ —	„
Legelő tulajdonosok alapja.	1200	„ —	„
Földesi Judith-alap	148	„ 23	„
E. Bak Sándor-alap	101	„ 47	„
Magtári-alap	577	„ 40	„
71 q. búza = 88·04 hl. à 11 f.	968	„ 44	„
Összesen	5819	kor. 78	fill.

Borossebes:

Mészár Ferenczné-alap	100	kor. —	fill.
Pálfi-alap	115	„ 50	„
Horváth Mihály-alap	200	„ —	„
Bíró András-alap	200	„ —	„
Szabó Lajos-alap	80	„ —	„
Szilágyi Sándor-alap	100	„ —	„
Patkó János-alap	40	„ —	„
Guti Mihály-alap	180	„ —	„
Czája Ferenczné-alap	40	„ —	„
Patkó József-alap	40	„ —	„
Kiss Mihály-alap	100	„ —	„
Arad—Csanádi takarék	5000	„ —	„
Takarék magtár-alap 20·04 hl. búza, à 11 f. .	220	„ 44	„
Takarék magtár-alap 62·50 hl. tengeri, à 6 f. .	375	„ —	„
Összesen	6790	kor. 94	fill.

Csermő:

Alapok nincsenek. — Szegény-alap sincsen.

Erdőgyarak:

Építési-alap	24	96	fill.
Bessenyey Mihály-alap	193	70	„
Takarék magtár-alap, pénz	245	—	„
„ „ 152·66 hl. búza, à 11 f.	1,679	26	„
Fónagy—Gara-alap	139	94	„
Gara Ferencz-alap föld értéke	530	—	„
Orgona-alap	364	05	„
Sántha Gábor és neje alap 8 hold föld, à 660 K	4,800	—	„
Sántha Gábor és neje-alap, pénz	228	90	„
Fónagy Mihály-féle szegény-alap	75	63	„
Egyházi szegény-alap	163	26	„
Egyházfentartási-alap	4,952	34	„
Összesen	13,397	04	fill.

Erdőhegy:

Pap Juliánna-alap	167	90	fill.
Joó István-alap	146	87	„
Papi telek-alap	622	92	„
Zöldi Ferencz harang-alap	346	30	„
Joó István templomi szék-alap	1148	53	„
Jónás János úrasztala-alap	474	30	„
Egyházi és iskolai alap	1852	64	„
Bakonyi János szegény-alap	133	94	„
Házbér-alap	2226	83	„
Magtári pénz-alap	1107	09	„
Joó István tanítói özvegy-alap	626	20	„
Magtári gabona-alap 30·34 hl., à 11 f.	333	74	„
Magtari gabona-alap pénz	45	60	„
Összesen	9232	86	fill.

Feketegyarmat:

Tanítói földvétel-alap	2393	64	fill.
Lelkészi föld kisajátítás-alap	1260	56	„
Építési pénztár-alap	1580	12	„
Szegény-alap	155	59	„
Összesen	5389	91	fill.

Feketetót:

Egyházi-alap	318	kor.	80 fill.
Hunyadi László szegény-alap	46	„	64 „
Párbér váltság-alap	10	„	— „
Nadányi iskola-alap	2000	„	— „
Összesen	2375	kor.	44 fill.

Fenes:

Kisajátítási-alap	40	kor.	— fill.
Takarék magtár pénz	498	„	— „
Takarék magtár 13·60 hl. búza, à 11 f.	149	„	60 „
Összesen	687	kor.	60 fill.

Geszt:

Kálvin-alap	50	kor.	54 fill.
Takarék magtár-alap	1739	„	55 „
Biró Mihály-alap	133	„	55 „
Toronyóra-alap	94	„	48 „
Gróf Teleki Julia-alap	1200	„	69 „
Gróf Tisza Lajos-alap	2402	„	93 „
Harang-alap	1514	„	30 „
Földkisajátítás-alap	395	„	91 „
Orgona-alap	40	„	24 „
Összesen	7572	kor.	19 fill.

Gyanta:

Dusesdi alap	2072	kor.	43 fill.
Recsegi Etelka-alap	545	„	46 „
Boros Sára-alap	793	„	17 „
Temető-alap	528	„	27 „
Harang-alap	486	„	30 „
Köteles Mihály-alap	242	„	64 „
Boros Ferencz-alap	202	„	19 „
Szegény-alap	320	„	— „
Egyházfentartási alap	1079	„	— „
Orgona-alap	74	„	91 „
Takarék magtár-alap	775	„	80 „
Összesen	7220	kor.	17 fill.

Kisháza l. e.

Alapítványok nincsenek.

Széplak l. e.

Alapítványok nincsenek.

Gyorok:

Rózsa P. Ede alapítvány	1000	kor.	— fill.

Harsány:

Egyházi takarék magtár.	180	„	04 „
Templom fentartási alap	268	„	06 „
Szegény-alap	185	„	09 „
Tanítói fizetéskiegészítés-alap	100	„	— „
Gergely Sándor egyházfentartási alap	190	„	56 „
Takarék magtári búza 199·90 Hl búza à 11 f.	1198	„	90 „
Összesen	2122	kor.	65 fill.

Kispereg:

Tabajdy József-alap	2177	kor.	17 fill.
Gulyás Zsuzsánna-alap	302	„	99 „
Vig I. alap	206	„	11 „
Danka I. iskola-alap	400	„	79 „
Danka I. egyházi alap	241	„	06 „
Szondy Margit-alap	439	„	54 „
Korka Ferencz-alap	400	„	— „
Kovács Bálint-alap	232	„	90 „
Egyházi törzs-alap.	600	„	— „
Szabad iskoláztatás-alap.	219	„	20 „
Egyházi takarék-alap.	114	„	16 „
Szegény-alap	84	„	66 „
Összesen	5418	kor.	58 fill.

Németpereg:

Nem küldött jelentést.

Komádi:

Szegény-alap	518	kor.	60 fill.
Iskola-alap	1025	„	46 „
Építési alap.	20	„	13 „
Orgona-alap.	270	„	29 „
Bujdosó Bálint betét.	37	„	87 „
Dísz sírok jövedelméből betét	380	„	80 „
Harangpénz betét	214	„	05 „
Templomjavítási alap.	134	„	— „
Összesen	2601	kor.	20 fill.

Körösszegapáti:

Gróf Csáky Petronella-alap ingatlanban	300	kor. —	fill.
Ref. iskola-alap	200	„ —	„
Harang-alap	194	„ 57	„
Tokaji László énekkar-alap	29	„ —	„
Pató Gyula és Lajos-alap	78	„ 62	„
Orgona-alap	74	„ 83	„
Lelkészi successió	200	„ —	„
Összesen	5577	kor. 02	fill.

Kötegyán:

Szegény- és árva-alap	468	kor. 78	fill.
Orgona-alap	136	„ 58	„
Összesen	605	kor. 34	fill.

Magyarhomorog:

Toronyóra-alap	248	kor. 24	fill.

Szegény-alap nincsen.

Mezőgyán.

Fáskerti-alap	2700	kor. —	fill.
Templomtető festési-alap	1841	„ 54	„
Orgona-alap	1734	„ 23	„
Segítő-alap	1027	„ 81	„
Szegény-alap	1231	„ 88	„
Tankönyv-alap	100	„ —	„
Rákóczy-alap	200	„ —	„
Egyházfentartási-alap	568	„ 42	„
Összesen	9403	kor. 88	fill.

Mezősas:

Templomjavítási alap	93	kor. 69	fill.
Pataki Pál-alap	179	„ 75	„
Orgona-alap	200	„ 96	„
Szegény-alap	394	„ 71	„
Klein Sámuel-alap	23	„ 75	„
Farkas J.-alap	22	„ 26	„
Egyházfentartási-alap	317	„ 90	„
Harang-alap	240	„ 72	„
Hivatalnokok fizetési-alap	861	„ 96	„
N. Körösi Gergely-alap	21	„ 21	„
Óra-alap	20	„ 06	„
Magtár-alap 120·00 Hl. búza à 11 fillérrel	1320	„ —	„
Összesen	3606	kor. 97	fill.

Nagyszalonta:

Harangpénztár	11,662	kor. 66	fill.
Balogh Imre-alapítvány	526	„ 60	„
V-ik leányiskola-alap	18,170	„ 30	„
Gimnáziumi vallástanítási-alap	4,216	„ 68	„
Reform. egyházi hagyomány	437	„ —	„
Széll Kálmán alapítvány elemi isk. tanulóknak	1,543	„ 43	„
Ercsey János-alapítvány	512	„ 93	„
Arany János-alapítvány	2,206	„ 63	„
Lovassy Kálmán-alapítvány	2,095	„ 77	„
Lovassy Róza-alapítvány	2,286	„ 74	„
Ref. éneklő fiúk ruhatár-alapja	222	„ 86	„
Bajó János-alapítvány egy építendő ref. templomra	811	„ 24	„
Szegény gyermekek ruhasegély-alapja	1,289	„ 73	„
Kis Ferencz-alapítványa ref. templomra	808	„ 60	„
Nagyszalontai ref. templom-alap	266	„ 30	„
Szegény- és árva-alap	1,885	„ 70	„
Id. Fazekas István és Fazekas Mária úrasztali költség-alapja	529	„ 70	„
Özv. Siebrower Hermanné alapítványa	222	„ 64	„
Nagyszalonta város alapítványa szegény tanulók tankönyvére	876	„ 96	„
Ercsey Sándor alap. ref. elemi iskolának	12,468	„ 34	„
Első-, harmadik-, negyedik temetkezési társulat alapítványa szegény tanulók tankönyvére	278	„ 03	„
Bonczos Mihály-alapítvány elemi iskolába járó növendékek ösztöndíjára	2,106	„ 80	„
Boncos Mihály-alapítvány ref. templomra	2,688	„ —	„
Bakk János hagyománya	232	„ 18	„
Bajó Ferencz és neje Bajó Zsuzsánna-alapítványa	245	„ 20	„
Tolna Gergelyné Gergely Zsuzsánna orgona-alapítvány	113	„ 70	„
Összesen	68,704	kor. 72	fill.

Nagyzerind:

Balogh István-alap	600	kor. —	fill.
Vida Mária-alap	1000	„ —	„
Kertész-alap	200	„ —	„
Összesen	1800	kor. —	fill.

Okány:

Magtári alap 340·00 Hl. búza à 11 fill.	2640	kor. —	fill.
Egyházi szegény-alap	238	„ 42	„
Összesen	2878	K 42	fill.

Pankota:

Egyházfentartási-alap	560	kor.	— fill.
Simon Bálint és neje iskolai-alap	200	„	— „
Szegény- és árva-alap	30	„	— „
Összesen	790	kor.	— fill.

Radnalippa:

Ezeréves-alap	6076	kor.	66 fill.
Szegény és árva-alap	1310	„	66 „
Templom-alap	1241	„	08 „
Temetö-alap	306	„	85 „
Építkezési-alap	9	„	33 „
Összesen	8944	kor.	58 fill.

Remete:

Alapok nincsenek. — Szegény-alap sincsen.

Sarkad:

Két egyház takarék magtár-alap	4,743	kor.	47 fill.
Boldog Zsuzsánna-alap	328	„	65 „
Dobay János-alap	1,877	„	27 „
Veres Sándor-alap	675	„	61 „
Temetö-alap	527	„	25 „
Seres Jánosné Képíró Zs.-alap	263	„	61 „
Trajánovich Ágoston-alap	109	„	32 „
Harang-alap	754	„	72 „
Orgona-alap	5143	„	27 „
Zakar János-alap	327	„	36 „
Regále-alap	3,099	„	07 „
Hagyomány-alap	3,309	„	48 „
Osváth Imre-alap	400	„	26 „
Veres Albert-alap	315	„	72 „
Osváth sírkö-alap	46	„	88 „
Zakar Ferencz-alap	509	„	87 „
Boldog János-alap	74	„	01 „
Fenyer tartalék-alap	4,108	„	96 „
Ösi harang-alap	107	„	84 „
Egyházi szegény- és árva-alap	5,048	„	80 „
Csutha Imre és Képíró József-alap	400	„	26 „
Szigeti föld tartalék-alap	273	„	65 „
Összesen	32,445	kor.	33 fill.

Sarkadkeresztúr:

Alapítványok nincsenek. — Szegény-alap sincsen.

Sonkolyos:

Alapítványok nincsenek. — Szegény-alap sincsen.

Jánosfalva l. e.

Alapítványok nincsenek.

Szakál:

Egyházi-alap	190	kor.	— fill.
Egyházfentartási alap	30	„	— „
Iskolai-alap	880	„	— „
Szegény-alap	39	„	58 „
Toronyóra-alap	70	„	— „
Összesen	1209	kor.	58 fill.

Szemlak:

Schilling ösztöndíj-alap	3,081	kor.	52 fill.

Szentleányfalva:

Orgona-alap	72	„	98 „

Tamásda:

Ladik Gusztáv-alap	200	„	— „
Harang-alap	485	„	— „
Összesen	685	kor.	— fill.

Tárkány:

Óra-alap	468	kor.	20 fill.
Szegény-alap	97	„	67 „
Összesen	565	kor.	87 fill.

Nyégerfalva l. e.

Alapok nincsenek.

Tenke:

Lelkészi föld kisajátítási alap	1079	kor.	54 fill.
Tanítói föld kisajátítási alap	486	„	10 „
Leánytanítói föld kisajátítási alap	433	„	52 „
Toronyjavítási alap	123	„	10 „
Szegény-alap	52	„	66 „
Összesen	2174	kor.	92 fill.

Ugra:

Szegény-alap	559	kor. 68	fill.
Egyházi adó megszüntetési alap	291	„ 26	„
Orgona-alap	291	„ —	„
Összesen	1141	kor. 94	fill.

Zsadány:

H. Német Ferencz-alap	2918	kor. 60	fill.
S. Tar József-alap	1009	„ 96	„
Összesen	3928	kor. 56	„

Vadász:

Takarékmagtár-alap	549	kor. 99	fill.
Templomi hangszer-alap	190	„ 07	„
Toronyóra-alap	58	„ 97	„
Harang-alap	110	„ 87	„
Egyházfentartási alap	312	„ 37	„
Szegény-alap	70	„ —	„
Orgona-alap	100	„ —	„
Összesen	1392	kor. 27	fill.

Alapok összegezése:

Arad	34,418	kor. 25	fill.
Ágya	12,511	„ 82	„
Szintye l. e.	3,564	„ 94	„
Árpád	16,870	„ 51	„
Bajj	1,766	„ 48	„
Belényes	485	„ 70	„
Bélzerind	1,751	„ 32	„
Berekböszörmény	5,819	„ 78	„
Borossebes	6,790	„ 94	„
Erdőgyarak	13,397	„ 04	„
Erdőhegy	9,232	„ 86	„
Feketegyarmat	5,389	„ 91	„
Feketetót	2,375	„ 44	„
Fenes	687	„ 60	„
Geszt	7,572	„ 19	„
Gyanta	7,220	„ 17	„
Gyorok	1,000	„ —	„
Harsány	2,122	„ 65	„
Kispereg	5,418	„ 58	„
Komádi	2,661	„ 20	„

Körösszegapáti	5,577	kor. 02	fill.
Kötegyán	605	„ 34	„
Magyarhomorog	248	„ 24	„
Mezőgyán	9,403	„ 88	„
Mezősas	3,606	„ 97	„
Nagyszalonta	68,704	„ 72	„
Nagyzerind.	1,800	„ —	„
Okány	2,878	„ 42	„
Pankota.	790	„ —	„
Radnalippa.	8,944	„ 58	„
Sarkad	32,445	„ 33	„
Szakál	1,209	„ 58	„
Szemlak	3,081	„ 12	„
Szentleányfalva	72	„ 98	„
Tamásda	685	„ —	„
Tárkány.	565	„ 87	„
Tenke	2,174	„ 92	„
Ugra.	1,141	„ 94	„
Zsadány	3,928	„ 56	„
Vadász	1,392	„ 27	„
Összesen	290,254	kor. 12	fill.

Ant. Belényesújlak, Csermő, Remete, Sarkadkeresztúr, Sonkolyos anyaegyházakban alapok nincsenek és így szegényalap sincsen, az erre elkötelező 21—1895. sz. egyházmegyei határozatban foglalt rendelkezésnek még eddig nem tettek eleget.

Kisháza, Széplak, Jánosfalva, Nyégerfalva leányegyházakban sincsenek alapok. Németpereg leányegyház jelentést nem küldött be.

A belső hivatalnokok 37 egyházban ki voltak fizetve; 7 egyházban nem: Belényesújlak, Fenes, Gyorok, Kispereg, Tamásda, Tárkány, Vadász.

A közadók, egyházmegyei és kerületi illetékek 35 egyházban ki vannak fizetve, 10 egyházban nincsenek: Belényesújlak, Berekböszörmény, Csermő, Erdőgyarak, Fenes, Kispereg, Nagyzerind, Radnalippa, Tamásda, Tárkány.

Az egyházi adókulcs 30 egyházban osztályos, 11 egyházban: Fenes, Magyarhomorog, Belényes, Nagyzerind, Okány, Remete, Sarkadkeresztúr, Sonkolyos, Tamásda, Tárkány, Zsadány, még mindeddig párbéres volt. 4 egyház pedig — Bajj, Csermő, Kispereg és Szentleányfalva — a normál adókulcsot léptette életbe.

Az alkalmazott egyházi adókulcs fedezi a szükségletet 30 egyházban; nem fedezi 15 egyházban: Ágya, Belényesújlak, Csermő, Fenes, Gyorok, Kispereg, Körösszegapáti, Belényes, Pankota, Radnalippa, Remete, Sonkolyos, Szentleányfalva, Tamásda, Tárkány.

A templom állapota 35 egyházban jó; 9 egyházban: Bajj, Berekböszörmény, Csermő, Erdőgyarak, Kispereg, Körösszegapáti, Sarkadkeresztúr, Sonkolyos, Vadász, türhető; egy egyházban — Belényesújlak — rossz.

Az iskolák állapota 28 egyházban jó; 6 egyházban türhető; 2 egyházban — Belényesújlak és Bélzerind — rossz.

A lelkészi lakás jó 36 egyházban; türhető 8 egyházban; rossz 1 egyházban: Ant.

Az egyházi épületek a Foncière pesti biztosító-intézetnél vannak biztosítva 881,698 korona erejéig.

Berekböszörmény, Feketét, Tamásda, Vadász anyaegyházak, Szintye és Németpereg leányegyházak a biztosítás összegét nem mutatták ki.

A biztosítás összes évi díja 1533 korona 47 fillér volt.

Nem tüntették ki: Belényes, Nagyzerind, Tamásda anyaegyházak és Németpereg leányegyház.

A temető 32 anya- és 4 leányegyházban az egyházközség, 12 anya- és 2 leányegyházban: Arad, Ágya, Csermő, Erdőhegy, Feketegyarmat, Gyorok, Magyarhomorog, Mezőgyán, Nagyszalonta, Nagyzerind, Sonkolyos, Szentleányfalva anyaegyházakban, Szintye, Jánosfalva leányegyházakban a polgári község, Geszten a Gróf Tisza uradalom telekkönyvi tulajdonát képezi.

Új építkezés történt 18 egyházban: Ágyán 20,008·67 K, Árpádon 8416·74 K, Csermőn 119·29 K, Erdőgyarakon 14,582·71 K. Erdőhegyen 9800 K, Feketegyarmaton 270·38 K, Harsányban 5259 K, Kisperegen 735 K, Komádiban 1548·40 K, Mezőgyánban 200 K, Okányban 3400 K, Remetén 9000 K, Sarkadon 3929 K, Szemlakon 10,383·95 K, Tamásdán 90 K, Tárkányban 7415·70 K, Zsadányban 4000 K, Vadászon 5020 K. Összesen 104,178·84 kor. költséggel.

Az egyházi épületek javítása és fentartása 41,123·94 koronába került.

III. Népiskolai adatok.

Tankötelesek 6—12 évig:	fiú:	5404,	leány:	5184 =	10,588
Ezek közül iskolába jár	„	4915,	„	4650 =	9,565
„ „ az iskolát elhagyta	„	144,	„	131 =	275
„ „ iskolázatlan	„	345,	„	403 =	748

A mindennapi iskolába jár a tankötelesek 90·35%-a, mely a múlt évi 88·36%-hoz képest 1·99% növekedést mutat.

Iskolázatlan a tankötelesek 7·06%-a, mely a tavalyi 11·64%-hoz képest 4·58% apadást mutat.

Tankötelesek 13—15 évig:	fiú: 2159,	leány: 1919	= 4078
Iskolába jár	fiú: 1481,	„ 1218	= 2699
Nem jár	fiú: 678,	„ 701	= 1379

Ismétlő iskolába jár a tankötelesek 66·18%-a, mely múlt évi 62·45%-hoz képest 3·74% apadást mutat.

A 13—15 éves ismétlő iskola kötelesekről elmulasztotta a kimutatást, betöltetlenül hagyta a rovatokat Csermő, Gyanta és Radnalippa.

Községi iskolák vannak: Aradon és Okányban.

Állami iskolák vannak: Csermő, Feketetót, Gyanta, Radnalippa, Remete, Sonkolyos, Szentleányfalva anyaegyházakban és Jánosfalva, Kisháza, Széplak leányegyházakban tehát 9 anya és 3 leányegyházban. Belényesen a leányiskolák államiak.

Felekezeti református iskolák vannak:

Ant, Ágya, Árpád, Bajj, Belényesújlak, Bélzerind, Berekböszörmény, Borossebes, Erdőgyarak, Erdőhegy, Feketegyarmat, Fenes, Geszt, Gyorok, Harsány, Kispereg, Komádi, Körösszegapáti, Kötegyán, Magyarhomorog, Mezőgyán, Mezősas, Nagyszalonta, Nagyzerind, Pankota, Sarkad, Sarkadkeresztúr, Szakál, Szemlak, Tamásda, Tárkány, Tenke, Ugra, Zsadány, Vadász, = 35 anyaegyházban, fiúiskolánk Belényesen — Németpereg, Szintye, Nyégerfalva = 3 leányegyházunkban.

Iskoláink IV. osztályúak Belényesújlakon és Nyégerfalván; V. osztályúak Szemlakon, Szakálban, a leánviskolák Fenesen és Körösszegapátiban. A többiek mind VI. osztályúak.

Konfirmáltak száma: fiú 728, leány 640. Összesen 1368.

Az egyházkerületi tantervet megtartják mindenütt.

Az egyházkerületi kiadványokat használják kézi könyvül református iskoláinkban.

A tanítás eredménye mindenütt megfelelő, csak Sarkadkeresztúron gyenge.

Az iskolák felszerelése 18 egyházban teljes, — 18 egyházban — Belényesújlak, Bélzerind, Erdőgyarak, Erdőhegy, Fenes, Körösszegapáti, Kötegyán, Magyarhomorog, Mezősas, Pankota, Sarkadkeresztúr, Szakál, Tamásda, Tárkány, Tenke, Ugra, Zsadány, Vadász — hiányos.

Az ajtók, ablakok elhelyezése szabályos és a tanterem az egészségügyi szempontoknak megfelelő 33 egyházban; nem szabályos és nem megfelelő — Belényesújlak, Bélzerind, Körösszegapáti egyházak iskoláiban. — Ürszék mindenütt van.

Más iskolába járó növendékeink vallásos oktatásáról, ahol szükség van reá, az egyházak gondoskodnak.

IV. Egyházi hivatalnokok, tisztviselők.

45 anyaegyházunkban 46 lelkészi állomás van.

Segédlelkész 4, önálló énekvezér 3.

A presbiterek és egyházi tisztviselők buzgón eljárnak tisztökben, az istenházát is eléggé gyakorolják.

A belső hivatalnokok közt a viszony általában elég jó, csak Berekböszörményben nem jó

V. Népmozgalmi adatok.

Megkeresztelt törvényes	fi 1585,	nő 1523	= 3108	
„ törvénytelen	fi 142.	„ 157	= 298	9·35%
Hozzánk áttért	fi 10.	„ 33	= 43	
Szaporodási-alap	fi 1737,	nő 1713	= 3450	
Meghalt	fi 1047,	nő 1040	= 2087	
Tőlünk kitért	fi 8,	„ 11	= 19	nyer 2 fi 22 nő
Felekezet nélkülivé lett	fi —,	„ —	= —	
Fogyási-alap	fi 1055,	nő 1051	= 2106	
Szaporodás	fi 682,	nő 662	= 1344	

Népesség az 1908. év deczember hó 31-én = 90.500.

Népesség 1907-ben volt 89.113, növekedés 1387 = 1·56%.

Házasságra lépett: 840, nem esküdött 115 = 13·78%

Megesküdött 725, ebből tiszta = 585, vegyes = 140

A vegyes házasok közül egyességre lépett javunkra = 53

„ „ „ „ „ kárunkra = 20

„ „ „ nem lépett egyességre = 97

Összesen = 140 pár

Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

Ezekben kísérlettem meg feltüntetni a hozzám beérkezett jelentések alapján egyházmegyénk egyházainak s magának az egyházmegyének 1908. évi valláserkölcsi és anyagi állapotát.

Első sorban lelkész társaimat kérem, hogy a jelentés céljára szolgáló jegyzőkönyv minden egyes pontjára és kérdésére szabatos és magyarázatot nem kívánó feleletet jegyezzenek be.

Volt olyan ív, melybe nem jegyezte be lelkésztársam az alapokat — a vagyon könyvből kellett mulasztását pótolnom.

Az alapok kimutatását azért vettem fel, hogy lássa minden lelkésztársam, hogy van az az egyházmegyén nyilvántartva. A kellően megokolt kiigazítást minden lelkésztársamtól köszönettel fogadom.

Végül kérem egyházmegyénk közgyülését, hogy a felsorolt adományokat és hagyományokat tudomásúl venni — s a buzgó és jólelkü adakozóknak jegyzőkönyvünkben is köszönetét kifejezni kegyesen méltóztassék.

Mély tisztelettel vagyok

Sarkad, 1909 márczius hó 30-ik napján.

Balogh Ambrus,
esperes.

Esperes jelentését, — mely szorgalmas körültekintéssel van szerkesztve s ezúttal első ízben az egyházak alapítványait is egyenként kimutatja — mivel a gyülés minden alkotó tagjának előzőleg megküldetett: egyházmegyénk közgyülése felolvasottnak tekinti, tudomásúl veszi és jegyzőkönyvében kinyomatni rendeli.

Hálás köszönetet mond a buzgó elüljáróknak, a jószívü adakozóknak; régi szép szokásához híven külön is kiemelvén a következő adományokat:

Anton: Özv. Kovács Sándorné a szószéket és úrasztalát sötétzöld bársonynyal behúzatta 300 korona értékben.

Aradon: Nesnera Aladárné testvére Maffei Géza emlékére 500 koronát.

Ágyán: Ő fensége József kir. főherceg a templomhoz 10,000 darab téglát 400 korona értékben.

Kis p. Sándor gondnok harangokra 266 korona 40 fillért.

Berekböszörményben: a polgári község évi segélye 400 korona.

Fenesen: a község telepítési és úrbéres alapból 410 koronát.

Geszten: gróf Tisza István adománya 200 kor.

Mezőgyánban: a polgári község Rákóczy-alapra 200 koronát.

Nagyszalontán: Balogh József 200 koronát;
Városi ezredévi alapítvány kamatja 1500 korona;
Ercsey Sándor-alap kamatja 750 korona;
Lovassy Ferencz ezredévi alap kamatja 250 kor.

Radnalippán: a ref. nőegylet templomalapra 200 koronát.

Sarkadon: a három egyház takarékmagtár szegény- és árva-alapra 420 koronát;

Beliczey Tibor ősi pusztai tanterem fedélfára 500 koronát;

Néhai Képíró József gyermekei Képíró- és Csutha-alap czímen 400 koronát;

Szabó Lajos építő örökösei keresztelő-tálra és kannára 200 koronát.

Szentleányfalván: a m. kir. földmívelésügyi minisztérium orgonára 3200 koronát.

Tamásdán: a polgári község iskolára 500 koronát.

Meglepetéssel értesül egyházmegyénk közgyülése az esperesi jelentés nyomán arról, hogy több anya- és leányegyházban a szegény- és árva-alap létesítését kimondó 21—1895. sz. egyházmegyei végzés még most sincs végrehajtva.

Utasíttatnak azért az ilyen egyházak, hogy az említett végzésben előírt módon szegény- és árva-alap képzéséről gondoskodjanak s ennek megtörténtéről az esperesi hivatalnak jelentést tegyenek.

Berekböszörmény, *Sarkadkeresztúr* és *Zsadány* — fegyelmi eljárás terhe alatt — utasíttatnak a vagyonkönyv elkészítésére s annak f. é. július 1-ig az esperesi hivatalhoz leendő beküldésére.

Azon egyházak elüljáróit — melyekben semminemü alapok nincsenek — felhívja egyházmegyénk közgyülése, hogy figyelmes körültekintéssel, szelíd rábeszéléssel, cselekvő buzgósággal — saját egyházuk jövő fennállásának biztosítása végett — ily alapok összehozásáról, létesítéséről gondoskodjanak; hiszen minden egyes alap egy-egy fenntartó oszlopa az egyház épületének.

7. Olvastatott esperesnek következő jelentése az elnökileg elintézett ügyekről:

„Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

Egyházmegyénknek legközelebbi gyülése óta a következő fontosabb elnöki intézkedéseket tettem, melyekről jelentésemet beterjeszteni s azokat jóváhagyni kérem.

1. Augusztus 20. 1840. sz. a. a belényesújlaki lelkész 115- -1908. sz. a. hozzám küldött levele értelmében az iskolaköteles gyermekek nagy számára való tekintetből megengedem, hogy túlzsúfoltság elhárítása szempontjából a b.-újlaki ref. vegyes iskola növendékei az 1908—9. iskolai évben a következő módon járjanak iskolába:

a) d. e. a II., III., IV. osztályú növendékek,

b) d. u. az I-sö osztályú növendékek.

Minthogy *Sarkadi Mihály* tanító úrnak oklevele nincsen, okvetlenül szükséges, hogy Bihar vm. közig. bizottságától engedélyt kérjenek és nyerjenek Sarkadi Mihály tanító részére, hogy ezen tanévben ideiglenes minőségben állásán megmaradhasson és működhessék.

2. Augusztus 25. 1847. sz. *Budai János* b.-böszörményi lelkész megtagadta Asztalos Ferenc Sándor nevü fiának iskolai bizonyítványának aláírását. — Utasítottam a lelkészt, hogy ha Asztalos Sándor csakugyan a többi tanulókkal nyilvánosan levizsgázott, úgy a bizonyítványt írja alá.

3. Szeptember 2. 1850. sz. A gyantai presbiteriumnak 3—1908. augusztus 23. sz. határozatát, — melyben a lelkészi díjlevél 3. pontja szerint kikötött 40 köböl „tiszta búza“ fizetését „kétszeres búzára“ akarja átváltoztatni, vagy ahelyett à 6 frt = 240 forintot (480 K) akar fizetni — hatályon kívül helyeztem.

Egyházi törvényünk I—115. §-a szerint „a lelkészek, tanárok, tanítók, énekvezérek részére megállapított fizetést, megcsonkítani, alább szállítani nem lehet“. A tiszta búzának kétszeres búzára való átváltoztatása, vagy köblönként 6 frt árban való megváltása, most, midőn a piaci ár 10—11 frt között áll, a lelkészi fizetés megcsonkítása és alább szállítása volna. Ezt világosan tiltja a törvény.

A díjlevél két oldalú szerződés az egyház és a belső hivatalnokok között. Azt megváltoztatni csak akkor szabad, ha mind a két fél beleegyezése mellett: az egyházi felsőbb hatóság megengedi.

4. Szeptember 2. 1871. sz. a. *Balog Antal* okleveles tanítónak esperesi felhatalmazást adtam, hogy Erdőgyarakon az újonnan szervezett második tanítói állást elfoglalhassa.

5. Szept. 3. 1880. sz. a. *Fekete Gizella* okleveles tanítónőnek engedélyt adtam, hogy Ágyán a leánytanítói állást ideiglenes minőségben elfoglalhassa.

205—1909. sz. a. február 13-án a presbiterium választása alapján a felhatalmazást is megadtam részére.

6. Szeptember 12. 1990. sz. a. *Molnár Piroska* okleveles tanítónőnek felhatalmazást adtam, hogy Nagyzerinden a vegyes iskolai tanítónői állást elfoglalhassa.

7. Az erdőhegyi presbiterium 1908. augusztus 16-án tartott ülésében elhatározta, hogy *ifj. Varga Károly* ideiglenes tanítót állásából elbocsátja.

A presbiterium határozatát megsemmisítettem és értésökre adtam, hogy a *Varga Károly* tanítói állomása csak lemondás, vagy fegyelmi úton való elmozdítás esetén jöhet üresedésbe.

8. Szeptember 25. 1887. sz. a. *Oláh Ferencz* okleveles tanítónak felhatalmazást adtam, hogy Tenkén az orgonista-kántortanítói állást elfoglalhassa.

9. Szeptember 16. 1996. sz. a. A gyoroki egyháznak a 23—1908. sz. presbiteri határozatban foglalt felhatalmazás alapján megengedtem, hogy 400 kor., azaz négyszáz kor. kölcsönt vegyen fel az elkerülhetetlenül szükségessé vált új kút készítésének költségeire.

Azt azonban kötelességévé tettem a gondnoknak, hogy ezen kölcsönt még az évben igyekezzék visszafizetni, de legkésőbben 1909. évi szeptember 1-sö napjáig teljesen le legyen törlesztve.

Ezen kölcsönt a lelkész jelentése szerint február hóban visszafizették.

10. Szeptember 12. 1999. sz. a. *Nagy Sándor* tamásdai tanítónak megengedtem, hogy az állami helyettes anyakönyvvezetői állást elfoglalhassa.

11. Szeptember 12. 2001. sz. a. *Juhász József* nyugalmazott tanítónak felhatalmazást adtam, hogy Németperegen a tanítói állást elfoglalhassa.

12. Szeptember 25. 2103. sz. a. *Székely Zsuzsánna* okleveles tanítónőnek felhatalmazást adtam, hogy Árpádon a vegyesiskolai tanítói állást elfoglalhassa.

13. Szeptember 24. 2134. sz. a. Megengedtem, hogy a kötegyáni egyház tornyának és templomának javítási költségeinek fedezésére 1500 kor. rövid lejáratu kölcsönt vehessen fel.

Ezen kölcsönt az egyház az adócsökkentési segélyből 1909 január havában kifizette.

14. Szeptember 30. 2148. sz. a. Jóváhagytam a vadászi presbiteriumnak és egyházközségi közgyülésnek azon határozatát, hogy egyházfentartási alapjukat egészen, a takarékmagtár-alapból pedig amennyi készpénzben van, a lelkészlak építésének és helyrehozásának költségei fedezésére fordíthassák. Ezenkívül a fenmaradó 4200 koronát az egyházközség adózó tagjaira, állami adó alapján, rendkívüli adó gyanánt kiróhassák.

15. Október 7. 2168. sz. a. Engedélyt adtam a tenkei egyháznak, hogy épületeinek elodázhatatlan javítási költségeinek fedezésére 1000 kor. rövidlejáratú kölcsönt vehessen fel.

16. Október 7. 2171. sz. a. *Csók Károly* és *Almási Ilona* állami iskolai tanítóknak engedélyt adtam, hogy az aradi Fürj-utczai és Csutora-utczai állami iskolákban növendékeinket a vallásra tanithassák.

17. Október 6. 2183. sz. a. *Lovas Sándor* okleveles tanítónak felhatalmazást adtam, hogy Erdőgyarakon a 2-ik tanítói állást elfoglalhassa.

18. Október 19. 2245. sz. a. *Bakos Sándor* okleveles tanítónak felhatalmazást adtam, hogy Nagyszalontán a 3-ik fiútanítói állást elfoglalhassa,

19. Október 20. 2251. sz. a. Jóváhagytam azon szerződést,

melyet a belényesújlaki egyház templomának festése és meszelése ügyében *Puskás Albert* vállalkozóval kötött.

20. Október 20. 2258. sz. a. *M. Kiss Lajos* okleveles tanítónak felhatalmazást adtam, hogy a szintyei leányegyházban a tanítói állást elfoglalhassa.

21. Október 20. 2259. sz. a. *Krucsó Gizella* okleveles tanítónőnek felhatalmazást adtam, hogy Komádiban a külső nagyobb leányiskolai tanítói állást elfoglalhassa.

22. Október 33. 2267. sz. a. Jóváhagytam azon szerződést, melyet a kisperegi presbiterium a lelkészi lak tetőzetének kijavítása ügyében *Boros Dezső* vállalkozóval kötött 1100 kor. költséggel s a csatornának f. méterét 2 kor. 60 fillérrel számítva.

23. Október 9. 2192. sz. a. A 4—1908. sz. október 4. sz. presbiteriumi határozatot, az ágyai egyház kivételes körülményeire való tekintetből, magának a presbiteriumnak felhozott okai alapján jóváhagytam.

Megengedtem:

1. Hogy a f. 1908—9. iskolai évre a harmadik iskolát megnyithassa (I. vegyes osztály fiú és leány, Fekete Gizella).

2. Az özvegy *Varga Károlyné* által lekötve tartott fitanítói javadalom 1909. évi márczius hó elsején felszabaduló második félévi felének terhére ideiglenes minőségben f. évi november 1-től fogva egy tanítót állíthasson be. (II—VI. l. oszt.)

3. A *Koczóh Lajos* nyugdíjazása által szabaddá váló egész tanítói javadalomra, — leszámítva azt, ami abból még a nyugalmazott tanítót illeti, — a jelen iskolai évre rendes tanítót állíthat be. (II—VI. fiosztály.) Azonban 1909 szeptember 1-től fogva e tanító javadalma a régi fitanítói díjlevélben foglalt leszen. Ugyancsak 1909 szeptember 1-re a régi leánytanítói javadalomra, vagy az ideiglenesen alkalmazott tanítót állandósítják, vagy új tanítót választanak rendes minőségben.

Figyelmeztettem a presbiteriumot, hogy nyugdíjba menő *Koczóh Lajos* tanító úrral egyezzék meg és nyilatkozatot vegyen tőle, hogy jogos igényét a presbiterium kielégítette és az ágyai egyházon semminemű követelése nincsen. Hasonló nyilatkozatot vegyen özv. *Varga Károlynétól*, hogy a fitanítói javadalom felerészét az 1908—9. isk. évről felvette s jogos követelése az ágyai egyházon nincsen.

24. Okt. 26. 2277. sz. a. felhatalmazást adtam K. Nagy Lajos okleveles tanítónak, hogy a tiszaradványi uradalmi iskolában a tanítói állást elfoglalhassa.

25. Nov. 9. 2281. sz. a. Posta Sándor okleveles tanítónak felhatalmazást adtam, hogy Ágyán a kántororgonista fiútanítóságot elfoglalhassa.

26. Nov. 9. 2282. sz. a. felhatalmazást adtam Kajtor László

tanító jelöltnek, — ki a képezdei tanfolyamot elvégezte, — hogy Ágyán ideiglenes minőségben a leánytanítói állást elfoglalhassa. De oklevelét 1909. évi július hó 1-ső napjáig megszerezni köteles.

Oklevelét megszerezete s azt 1908 deczember 24-én bemutatta.

27. Okt. 29. 2289. sz. a. Könyves János fenesi lelkésznek engedélyt adtam arra, hogy 400 K tandíj és fa váltság, 200 K községi tiszteletdíj javadalommal taníthassa a f. évben a leányiskola növendékeit Csatári Lajos tanító helyett, kinek orvosilag megállapított „neurasthenia gravis“ betegségéből való felgyógyulására egy év szükséges.

28. Nov. 1. 2297. sz. a. Sarkadi Ilona okleves tanítónőnek engedélyt adtam arra, hogy Körösszegapátiban a 2-ik tanítói állást elfoglalhassa.

29. Nov. 4. 2319. sz. a. Urbancsek Mihály okleveles tanítónak felhatalmazást adtam, hogy Szemlakon a kántortanítói állást elfoglalhassa.

30. Nov. 5. 2321. sz. a. a cserméi egyháznak engedélyt adtam, hogy a presbiterium által megállapított, halasztást nem türő fizetni valók kiegyenlitését 200 K rövidlejáratú kölcsönnel eszközöljék. — Azonban ezen kölcsönt az 1908. évi adócsökkentési segélyből elsősorban letörleszteni kötelesek lesznek.

31. Nov. 6. 2324. sz. a. Szösz Pál okleveles tanítónak felhatalmazást adtam, hogy Szintye leány-egyházban a tanítói állást elfoglalhassa.

32. Nov. 7. 2329. sz. a. Zsila Gyula okleveles tanítónak felhatalmazást adtam, hogy Tárkányban a leánytanítóságot elfoglalhassa.

33. Nov. 24. 2359. sz. a pankotai ref. egyházgondnoknak 1—1908 nov. 13. sz. presb. határozat alapján, e. t. I—15. §. *d)* pontja értelmében engedélyt adok arra, hogy a pankotai ref. egyház terhére, a pankotai Népbanktól 1000 K, Egyezer korona kölcsönt vehessen fel. Azonban a következő feltételek teljesítését kikötöttem:

a) Ezen kölcsönből térítsék meg azon 580 koronát, melyet az egyházfentartási alapból elköltöttek. Hogy ezen összeget helyre tették, azt az 1908. évi számadás alkalmával a gondnok a számvevőszék előtt igazolni köteles.

b) A fenmaradó összeget a gondnok az egyház legsürgősebb természetü tartozásainak kiegyenlítésére fordítsa.

c) Az adócsökkentési alapból remélhető 1908. és 1909. évi segélyt, mikor azt megkapja, első sorban ezen adósság törlesztésére tartozik fordítani az egyházgondnok.

34. Decz. 8. 2410. sz. a. Verebély Margit okleveles tanítónőnek felhatalmazást adtam, hogy Komádiban a VIII-ik tanítói állást elfoglalhassa.

35. Decz. 28. 2485. sz. a. Kolozsi József okleveles tanítónak felhatalmazást adtam, hogy Nyégerfalván a tanítói állást elfoglalhassa.

36. Decz. 28. 2513. sz. a. Lázár Erzsébet okleveles tanítónőnek felhatalmazást adtam, hogy Erdőhegyen a leánytanítói állást elfoglalhassa.

37. Jan. 4. 2529—1908. sz. a. Kátai György okleveles tanítónak felhatalmazást adtam, hogy Gyorokon a tanítói állást elfoglalhassa.

38. Jan. 11. 7. sz. a. Kiss Irma okleveles tanítónőnek felhatalmazást adtam, hogy Bajjon a leánytanítói állást elfoglalhassa.

39. Jan. 21. 150. sz. a. a debreczeni főgimnázium igazgatója 3 kérvényt küldött hozzám, hogy egyházmegyénk alapitványának jótéteményére valamelyiket jelöljem ki. — Egyházmegyénk közgyülésének utólagos jóváhagyása reményében Rettegi Imre VII. oszt. tanulót találtam a legalkalmasabbnak a felvételre, nemcsak osztályzatánál fogva, hanem azért is, mert a' múlt évben is ötet vette fel közgyülésünk ezen ösztöndíjra.

40. Febr. 3. 17. sz. a. a szemlaki presbiterium 17—1909. sz. határozatát, — melyben kísérletet tesz s aláírások gyüjtésével próbálja megváltoztatni az 1898. évben hozott azon megállapodást, hogy az istentisztelet nyelve két vasárnapon és ünnepnapon magyar, a harmadik vasárnapon vagy ünnepnapon német legyen — megsemmisítettem. — Az aláírások kibocsátását — az ebből származható izgalmak miatt — eltiltottam. Az 1898. évi megállapodást az istenitisztelet nyelvére vonatkozólag meghagytam s azt a magyar nyelv használatának megrövidítésével, szükebb körre szorító használatára irányuló tervezettel megtámadni, magának a szemlaki egyház tagjainak jólfelfogott érdekében nem engedtem.

41. Febr. 10. 310. sz. a. Tóth Kálmán Tiszteletes atyafinak, ki mind a két lelkészképesítő vizsgát letette, — felhatalmazást adtam, hogy Körösszegapátiban Pató Károly lelkész mellett, annak felelősségére minden lelkészi szolgálatot végezhessen.

42. Márcz. 6. 569. sz. a körösszegapátii ref. egyháznak az alapokról szóló 1908. évi számadását Rácz Gyula számvevőszéki tag tüzetes átvizsgálása után tett véleményes jelentése alapján helyben hagytam.

Nem adtam helyet Tokay Elek körösszegapátii presbiter felebbezésének, mellyel az egyházat arra akarta kényszeríteni, hogy nh. gróf Csáky Antal Vincze által hagyományozott 100 frtot (200 K) az egyház térítse meg.

Megokolás.

Számvevő jelentése szerint az alapok „teljesen rendben és kellőleg okmányolva vannak.“ — A számadást helybe kellett hagynom.

A gróf Csáky Antal Vincze végrendelete az egyház részére

hagyományozott 100 frtról nem rendelkezik úgy, hogy az elkölthetetlen legyen. Ha a végrendelkező kikötést nem tett: az egyház a részére hagyományozott 100 frtot a maga czéljaira jogosan felhasználhatta.

Ha az egyház a maga jószántából 10 év alatt helyre tenné a kérdés alatti 200 koronát, azáltal kegyeletet tanúsító felfogásáról tenne bizonyságot: de erre hatóságilag az egyházat kényszeríteni nem volna jogos.

43. Deczember 28. 2523. sz. a. A 68—1908. sz. e. m. végzés alapján a bélzerindi egyháznak — habár adócsökkentési segélyben részesül is — megengedtem, hogy az 1908-ik évtől számított 5 évre, tehát 1908-tól az 1912-ik évig azon régi adókulcsa szerint vethesse ki az egyházi adót, melyet a 75—1895. sz. egyházmegyei végzés megerősített és kötelezővé tett.

Azonban amennyiben ezen régi adókulcs alkalmazása által bejövő felesleges egyházi adóból rendkívüli szükségletét, iskolai és tanítói lak építési költségeit akarja fedezni a bélzerindi egyház: ez építkezési szükségletek fennállását igazolni, a terv és költségvetés egyházmegyei jóváhagyását kieszközölni köteles.

Ez engedélyt a bélzerindi ref. egyháznak az 1—1908. július 12. és az 1—1908. július 26. presbiteriumi és egyházközségi közgyülési határozatok alapján adtam meg, melyek szerint úgy a presbiterium, mint az egyházközségi közgyülés az építkezés költségeire való tekintettel egyhangúlag kéri a régi egyházi adókulcs alkalmazásának engedélyezését az 1908—1912. évek folyamán.

44. Márczius 8. 571. sz. a. A volt úrbéresek erdőeladási árából a sonkolyosi körjegyző úr hozzám küldött:

1. Lelkészt illető	1182 K	60 f
2. Tanítót „	591 K	40 f
Összesen	1774 K	— f

A mai napon (márczius 8-án) postatakarékpénztári cheque lapon elküldtem a belényesi takarékpénztár igazgatósága czímére 1773 K 50 fillért. — Kértem az igazgatóságot, hogy ezt két részletben tegye betétbe:

1. A ref. lelkész javadalma, Sonkolyos	1182 K	30 f
2. A ref. tanító javadalma, Sonkolyos	591 K	20 f
Összesen	1773 K	50 f

A betétkönyvet adja át a takarékpénztár tiszteletes *Bottyán Pál* belényesi lelkész úrnak.

Tiszteletes Bottyán Pált pedig arra kértem, hogy a sonkolyosi egyházgondnoknak adja át a két betétkönyvet. Vegyen az átvételről tőle elismervényt s azt küldje el hozzám.

Ezen tőkék évi kamatját mindenkor a javadalmasok jogosultak élvezni. — A ref. tanító részére eső javadalom azé, aki az állami iskolában a vallást tanítja.

Küldje meg ezen levelet másolatban a sonkolyosi lelkész úrnak, hogy intézkedésemről a presbiterium tudomást nyerjen.

45. Márczius 15. 573. sz. a. Építtető bizottságunk jegyzőkönyvének 1-ső pontja szerint, tárgyalás alá vettük a bélzerindi iskola építés tervrajzát és költségvetését a szakértői vélemény alapján.

A bélzerindi iskola építés tervét és költségvetését a szakértő által tett változtatások figyelembe vételével és keresztülvitele mellett jóváhagytuk. Az építésre az engedélyt megadtuk. — Utasítottuk a bélzerindi presbitériumot, hogy a beterjesztett építkezési szerződést, a szakértő által tett alapos és indokolt észrevételek szigorú megtartásával, alakítsa által, s azt ilyen alakban az egyház képviselői és az építő vállalkozó aláírásával ellátva az esperesi hivatalhoz 3 egyező példányban jóváhagyás végett terjessze be.

Építtető bizottságunk ezen határozatát, az összes iratok közlése mellett, a bélzerindi egyház elnökével írásban közöltem.

46. Márczius 15. 573. sz. a. Építtető bizottságunk jegyzőkönyvének 3. pontja szerint tárgyalás alá vettük az aradi ref. lelkészlakásnak kitoldására és átalakítására vonatkozó tervet és költségvetést az egyházmegyei építő szakértő véleménye alapján.

Az aradi ref. lelkészi lakás kitoldására és kiegészítésére vonatkozó tervet és költségvetést azzal hagytuk jóvá, hogy:

a) az egyházmegyei építőszakértő által javaslatba tett támasztó gerendák alkalmazását a fedélszerkezetnél, — mely valószínűséggel csak tévedésből maradt ki a tervrajzból — kötelezővé tettük;

b) az építési szerződésben kikötött 9939 K vállalati összeget — minthogy a költségvetés 5. száma alatt előforduló ácsmunkát a tervező téves összeadása folytán 261 koronával, a 8-ik pont alatt előforduló asztalos, lakatos, üveges és mázoló munkák összegét 20 koronával, és így az egészet 281 koronával kevesebbre adta össze, — észrevételünk megtétele mellett jóváhagytuk ugyan, de ezt tudomásul adtuk az építő vállalkozónak, s a szóban forgó 281 koronát a vállalkozó által az egyház javára tett engedménynek tekintettük, s a szerződés aláírása után az átalányul kikötött 9939 K vállalati összeget jogosan feljebb nem emelheti.

A munka megkezdésére az engedélyt megadtuk. Az aradi presbitérium elnökét az összes iratok visszaküldése mellett a jegyzőkönyv közlésével értesítettük.

47. Augusztus 16. 1908. Szentleányfalván az új orgona felavatásán részt vettem és felavató imádságot mondtam.

48. Szeptember 20. 1908. Ágyán a nagyobbított és teljesen átalakított templomavatás alkalmával előimádságot mondtam.

49. Bánatos szívvel jelentem, hogy *Varga Károly* ágyai tanító, — ki a rábízottakat hűségesen és odaadó buzgósággal teljesítette, — aug. 23-án meghalt. Megérdemli, hogy róla megemlékezzünk.

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyülés!

Ezekben próbáltam röviden elősorolni azon elnöki főbb intézkedéseket, melyeket legközelebbi egyházmegyei közgyülésünk óta tettem.

Kérem azokat átalában tudomásúl venni és jóváhagyni.

A 3, 7, 9, 13, 14, 15, 19, 22, 23, 33, 39, 40, 42, 43, 44, 45, 46. sz. a. elősorolt intézkedéseimet pedig külön-külön jóváhagyni kérem.

Mély tisztelettel vagyok

Sarkad, 1909 április hó 5-ik napján.

Balog Ambrus,
esperes.

Egyházmegyénk közgyülése ezen elnöki intézkedéseket átalában jóváhagyja és megerősíti, csoportokba szedvén, vagy külön kiemelvén a következő pontok alatt:

a 4, 5, 6, 8, 11, 12, 17, 18, 20, 21, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38. szám alatti tanítói;

a 16. sz. a. vallástanítói;

a 41. sz. a. segédlelkészi felhatalmazásokat;

az 1-ső sz. a. a belényesújlaki vegyes iskola tanítási rendjének szükségparancsolta beosztását, — ugyanitt *Sarkadi Mihály* tanító részére a kívánt engedély kieszközlésének szükséges voltát;

9. sz. a. a gyoroki,

13. sz. a. a kötegyáni,

15. sz. a. a tenkei,

30. sz. a. a cserműi,

33. sz. a. a pankotai egyházakban rövid lejáratú kölcsönök felvételére vonatkozó esperesi engedélyezést, azok felhasználására, illetőleg visszafizetésére adott utasításokat;

10. sz. a. *Nagy Sándor* tamásdai tanító állami anyakönyvvezetői helyettessé történt kineveztetésének jóváhágyását; azon utasítással, hogy enemü teendőit a tanítási órákon kívül végezze;

14. sz. a. a vadászi lelkészlak építési és javítási költségeinek összehozása tárgyában tett esperesi intéz-

kedést, az építési pótadó kivetésének az esperesi hivatalnál leendő bemutatása mellett;

19. sz. a. a belényesújlaki egyháznak *Puskás Albert* vállalkozóval a templom festése és meszelése ügyében kötött szerződését;

22. sz. a. a kisperegi egyháznak *Boros Dezsővel* a lelkészlak tetőzetének kijavítása tárgyában kötött szerződését;

23. sz. a. az ágyai egyház harmadik iskolájának megnyithatása, az üresedésbe jött tanítói állások betöltése, az elhalt tanító özvegyével s a nyugdíjba menő tanítóval szemben követendő eljárás tárgyában tett intézkedést és utasítást;

39. sz. a. az egyházmegye alapítványára *Rettegi Imrének* — mint legméltóbbnak — felvételét ajánló esperesi eljárást;

40. sz. a. a szemlaki egyházközség által hozott s az istenitiszteleti nyelv használatát a magyar nyelv rovására megváltoztató végzésnek esperes által történt megsemmisítését, ezzel együtt az 1898. évi megállapodás további fenntartását,

azon hozzáadással, hogy a szemlaki egyház a magyar ref. egyházhoz tartozik s ezen hozzátartozandóságot nemcsak magyaros érzelmével, de a magyar nyelv használatával is kifejezésre kell juttatnia; továbbá a szemlaki egyház a lelkészi fizetés kiegészítésében s a nyert adócsökkentési segélyben a magyar ref. egyház, illetőleg a magyar állam nagy jótéteményét élvezi, tehát nem méltányos eljárás a szemlakiak részéről a jelen állapotról a múltra való visszafejlődést célzó mozgalom; és végre mivel a hívek magyar nyelvben való járatlanságának oka épen abban fekszik, mert a magyar nyelvet kevésszer használják; pedig minél többször van alkalmuk hallani, annál jobban meg fogják azt érteni: így tehát a szemlaki egyház híveinek főleg az ifjabb nemzedéknek jól felfogott jövendő érdeke is a magyar nyelv gyakoribb használatát ajánlja, sőt követeli.

Ezen egyházmegyei végzéssel a szemlaki egyháznak az esperes intézkedései ellen benyújtott felebbezése is elintézést nyert.

45. sz. a. az egyházmegyei építtető bizottságnak a bélzerindi iskola építése;

A 46. sz. a. az aradi lelkészlak átalakítása,

mindkettőnek tervrajza, költségvetése, építési szerződése tárgyában tett intézkedéseit,

azon utasítással, hogy az egyházmegyei szakértő által tett módosítások keresztülvitelével az illető egyházak presbiteriumai vagy ezek megbizottai a javitási, átalakítási, épitési munkálatokat — úgy a tervrajz pontos megtartása, mint a felhasználás alá jövő anyag jósága tekintetében — a legszigorúbban ellenőrizzék s a kész munkának szakértő közbejöttével történt átvételéről az esperesi hivatalt értesitsék;

3. sz. a. a gyantai presbiterium által a lelkészi díjlevél megcsonkítására irányuló s egyoldalúlag hozott végzésnek indokolt megsemmísítését;

7. sz. a. az erdőhegyi presbiterium által hozott s ifjú Varga Károly ideiglenes tanító elbocsátását kimondó végzésnek indokolt megsemmisítését;

42. sz. a. a körösszegapátii egyház alapokról szóló számadását helyben hagyó, a gróf Csáky Antal Vincze által hagyományozott 100 frt. (200 kor.) felhasználását megengedő s a Tokay- Elek felebbezését elejtő esperesi indokolt eljárást;

43. sz. a. a bélzerindi egyház 1895-ben megerősített adókulcsának — az adócsökentési segély mellett is — az 1908—12. évek folyamán az említett célokra leendő használatát megengedő s megerősítő esperesi intézkedést;

44. sz. a. a volt úrbéresek erdőeladási árából a sonkolyosi lelkészt és tanítót illető töketermészetű pénzeknek alapok gyanánt való elhelyezésére, kezelésére s ezek kamatainak élvezésére vonatkozó esperesi intézkedést,

egyházmegyénk közgyülése helyesli, jóváhagyja és megerősíti.

Végül **Varga Károly** ágyai tanítónak — ki 38 hosszú esztendeig működött mint gondos kertész egyházunk veteményes kertjében, ki a rábizottakban hü volt mint halálig — nevét és emlékét igaz részvéttel s kegyelettel örökíti meg jegyzőkönyvében egyházmegyénk közgyülése.

Indítványozás folytán elhatározta közgyülésünk jövőre az esperesi intézkedésekről szóló jelentésnek is elözetes kinyomatását és szétküldését.

8. Olvastatott a skontro-ügyekről beterjesztett esperesi jelentés:

Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

A skontro ügyekről a következőket jelentem:

1. Febr. 2. 273. Mogyorós Mihály nagyszalontai ref. egyházgondnok jelentést tesz a kezelése alatt levő templom-alapok 1909. évi állagáról.

	K. f	K. f
1. Bajó János alapítványa Középcserén építendő ref. templomra 1908. év jan. 1-én volt	772·17	
Ennek 1909. évi 5% kamata	39·07	= 811·24
2. Kiss Ferencz alapítványa új ref. templomra. 1908. január 1-én volt	769·68	
Ennek 1908. évi 5% kamata	38·92	= 808·60
3. Nagyszalontai ref. templom alap. 1908 január 1-én volt	253·51	
Ennek 1908. évi 5% kamata	12·79	= 266·30
4. Bonczos Mihály alapítványa a Nagyszalontán építendő ref. templomra . . .	2558·50	
Ennek 1908. évi 5% kamata	129·50	= 2688·—
		4574·14

Ezek szerint a nagyszalontai ref. templom-alapok összege 4574 K 14 f azaz Négyezerötszázhetvennégy korona 14 fillér.

2. Az 1907. évi 27. t-cz. alapján korpótlék és fizetéskiegészítés czímén a következő tanító urak nyertek államsegélyt:

Egyház neve	Tanító neve	Miniszteri leirat száma	Hányadik ötödéves korpótlék?	Fizetés kiegészítés K	Fizetés kiegészítés f	Korpótlék K	Korpótlék f
Kötegyán	Csatóné Somogyi Mária .	32,937	I	—	—	200	—
„	Kovács János	32,939	II	—	—	400	—
„	Csató Gyula	32,941	II	—	—	400	—
N.-Szalonta	Lehóczky Gyula	—	—	144	—	—	—
„	Kovács Lajos	85,013	II	—	—	200	—
F.-Gyarmat	Bagoly Géza	1,944	I	—	—	33	33
Geszt	Faragó Róza	86,624	I	80	—	100	—
N.-Szalonta	Csatári Lajos	100,747	II	592	—	400	—
Mezőgyán	Szabó Gyula	5,316	I	—	—	200	—
K.-Pereg	Nagy Ferencz	—	—	291	—	—	—
Árpád	Székely Zsuzsánna . . .	122,413	—	800	—	—	—
N.-Szalonta	Bakos Sándor	134,948	—	144	—	—	—
	Átvitel	——	—	2051	—	1933	33

Egyház neve	Tanító neve	Miniszteri leirat száma	Hányadik ötödéves korpótlék?	Fizetés kiegészítés K	Fizetés kiegészítés f	Korpótlék K	Korpótlék f
	Áthozat	—	—	2051	—	1933	33
Komádi	Krucsó Gizella	136,717	—	600	—	—	—
Kispereg	Szücs József	125,837	III	—	—	100	—
„	Lengyel József	125,837	III	—	—	100	—
„	Nagy Ferencz	125,837	III	—	—	100	—
F.-Gyarmat	Pósta Lajos.	125,837	III	—	—	100	—
Nagyzerind	Molnár Sándor	125,837	III	—	—	100	—
Vadász	Hajdu József	125,837	III	—	—	100	—
Tenke	Sághy Péter	146,748	III	—	—	100	—
Komádi	Kiss Dániel.	146,741	III	—	—	100	—
„	Kiss Gyula	146,741	III	—	—	100	—
„	Papp Imre	146,741	III	—	—	100	—
Bajj	Tatay Ambrus	149,295	III	—	—	100	—
B.-Böszörmény	Kutassi Ferencz	146,746	III	—	—	100	—
„	Varga Sándor.	146,746	III	—	—	100	—
Harsány	Forrás József	146,746	III	—	—	100	—
Ugra	Harmathy Gusztáv. . . .	146,746	III	—	—	100	—
Fenes	Csatári Lajos	122,991	III	—	—	100	—
Harsány	Csomor Béla	123,761	—	91	—	—	—
Árpád	Debreczeni József	146,745	III	—	—	100	—
Geszt	Balogh József.	146,745	III	—	—	100	—
Kötegyán	Csató Gyula	146,745	III	—	—	100	—
„	Kovács János	146,745	III	—	—	100	—
Mezőgyán	Antal Imre	146,745	III	—	—	100	—
N.-Szalonta	Kiss István	146,745	III	—	—	100	—
„	Mester József.	146,745	III	—	—	100	—
Sarkad	Boros Mihály	146,745	III	—	—	100	—
„	Mikó Márton	146,745	III	—	—	100	—
„	Nagy Ferencz	146,745	III	—	—	100	—
„	Nagy Lajos.	146,745	III	—	—	100	—
„	Posztós István	146,745	III	—	—	100	—
„	Schrötter Dániel.	146,745	III	—	—	100	—
Tárkány	Zsila Gyula.	149,347	—	400	—	—	—
Komádi	Verebélyi Margit. . . .	152,399	—	900	—	—	—
Sarkadősi p.	Végh Sámuel	136,514	—	395	—	—	—
Bélzerind	— —	17,609	—	900	—	—	—
	Összesen	—	—	5337	—	4833	33

3. Az egyházfentartási természetű alapokról való kimutatást a 21—1907. sz. egyházkerületi utasításoknak s az e. t. II—77. §-nak megfelelő módon felterjesztettem.

Külön mutattam ki az ingatlan és ingó természetű egyházfentartási alapokat.

Egyházfentartási alapul vettem mindazt, aminek meghatározott rendeltetése nincs, amelynek évi hozadékát az egyház a maga czéljaira szabadon felhasználhatja. Ami kötött, aminek meghatározott rendeltetése van — tehát temető, lelkészi, tanítói föld, iskola-,harang-, orgona-, szegény- stb. alap — azt nem vettem egyházfentartási alapnak.

Egyházfentartási alapok.

Egyház	Tkbt.	Ingatlanok	Értéke egyenként K	f	összesen K	f
Ant	174	6 hold 272 □-öl föld . . .	5.200	—	5,200	—
Bajj	2	31 hold 774 □-öl föld . . .	9,450	—		
„	2	14 hold 1238 □-öl föld. . .	4.440	—		
„	—	46 hold 412 □-öl föld . . .	13.890	—	13,890	—
Belényes	410	Bérház 130 □-öl	6,000	—		
„	1482	30 hold szántóföld.	6,000	—		
		30 hold 130 □-öl	12,000	—	12,000	—
Belényesújlak		1020 □-öl föld. . .	300	—		
„		1110 „ „ . . .	450	—		
		1310 „ „ . . .	400	—		
		2 hold 140 □-öl föld. . . .	1,150	—	1,150	—
Bélzerind	97	4 hold 369 □-öl föld . . .	2,538	—	2,538	—
Borossebes	12	Bérház 71 □-öl	7,755	—	7,755	—
Erdőgyarak	3	1148 □-öl föld . . .	600	—		
„	3	512 □-öl föld . . .	300	—		
		1 hold 60 □-öl föld	900	—	900	—
Erdőhegy	406	Bérház 330 □-öl *leégett* . .	—	—		
„	163	1616 □-öl föld . . .	1,400	—	1,400	—
		Átvitel			44,833	—

Egyház	Tkbt.	Ingatlanok	Értéke egyenként K	f	Értéke összesen K	f
		Áthozat	—	—	44,833	—
Feketetót	30	5 hold 284 □-öl föld . . .	2,588	25	2,588	25
Fenes	161	3 hold 1162 □-öl föld . . .	475	—	475	—
Geszt	160	19 hold 37 □-öl föld . . .	5,700	—	5,700	—
Gyanta	5	18 hold 783 □-öl föld . . .	12,940	—	12,940	—
Kisháza	4	7 hold 845 □-öl föld . . .	1,505	50		
leányegyház	4	4 hold 598 □-öl föld . . .	874	75		
		11 hold 1443 □-öl föld . . .	2,380	25	2,380	25
Széplak		14 hold 1327 □-öl föld . . .	2,826	54		
leányegyház		7 hold 162 □-öl föld . . .	1,432	40		
		21 hold 1489 □-öl föld . . .	4,258	94	1,064	73
		Ez azonban csak 1/4 részben e. f. alap, tehát a végösszeg . .	4	—		
Gyorok	940	9 hold 1394 □-öl föld . . .	8,000	—	8,000	—
Harsány	221	35 hold 91 □-öl föld . . .	19,950	—	19,950	—
Kispereg	160	Bérház 392 „ . . .	600	—		
„	274	11 hold 153 „ „ . . .	16,310	—		
„		11 hold 545 □-öl . . .	16,910	—	16,910	—
Németpereg l. e.		Üres beltelkek 900 □-öl . .	1,200	—	1,200	—
Komádi	355	73 hold 1203 □-öl	22,130	—		
„	355	164 „ 1133 „ építk. alap	49,130	—		
„	355	12 „ 274 „	3,600	—		
„	355	6 „ 115 „	1,830	—		
		256 hold 1125 □-öl föld . .	76,690	—	76,690	—
		Átvitel			192731	23

Egyház	Tkbt.	Ingatlanok	Értéke egyenként K	f	Értéke összesen K	f
		Áthozat	—	—	192731	23
K.-apáti	378	41 „ 1200 „ föld . .	24,295	50	24,295	50
Kötegyán	41	21 „ 1265 „	—	—		
„	41	3 „ 481 „	—	—		
		25 hold 146 □-öl föld . .	17,500	—	17,500	—
M.-homorog		18 „ 1328 „ föld . .	9,066	40		
„		11 „ 208 „ rét . .	4,483	20		
		29 hold 1536 □-öl	13,549	60	13,549	60
Mezőgyán	769	71 hold 831 □-öl	26,595	—		
„		266 □-öl szőlő . .	266	—		
„		Közös legelő rész	1,600	—		
		71 hold 1097 □-öl	28,461	—	28,461	—
Mezősas	133	11 hold 386 □-öl	5,200	—	5,200	—
Nagyszalonta	47	39 „ 19 □-öl	10,920	—	10,920	—
N.-zerind	389	12 „ 630 □-öl	2,469	—	2,469	—
Okány	—	41 „ 16 □-öl	26,600	—	26,600	—
Remete	66	9 „ 1474 □-öl	2,270	—	2,270	—
Sarkad	3079	228 „ 165 □-öl	81,500	—	81,500	—
Sonkolyos	—	— „ 245 □-öl	550	—	550	—
Jánosfalva l. e.	64	4 hold 1460 □-öl.	—	—	—	—
„	65	4 hold 693 „	—	—	—	—
„		2 hold 928 „	—	—	—	—
		11 hold 1481 □-öl legelő és erdő illetőséggel	4,050	—	4,050	—
		Átvitel			410096	33

Egyház	Tkbt.	Ingatlanok	Értéke egyenként K	f	összesen K	f
		Áthozat	—	—	410096	33
Szakál		18 hold 534 □-öl föld . . .	9,500	—	9,500	—
Szemlak	490 846 946	31 hold 190 „ „	32,200	—	32,200	—
Szentleányfalva	120	10 hold 1563 „ „	6,100	—		
„		Bérház	2,000	—		
„		Közlegelő	400	—		
„		10 hold 1563 □-öl	8,500	—	8,500	—
Tárkány	431	4 hold 1222 „	2,728	—	2,728	—
Nyégerfalva		5 hold 200 „	1,000	—	1,000	—
Tenke	6/58123	2 hold 1446 „	1,451	88	1,451	88
Ugra	81	10 hold 1351 „	1.600	—	1,600	—
Vadász	861	7 hold 800 „	3,000	—		
„	15	1200 „	400	—		
„	338	9 hold 340 „	4,140	—		
		17 hold 740 □-öl föld . . .	7,540	—	7,540	—
		Összesen	—	—	474616	21
		Ingók.				
Ant		Földvételi alap	513	70	513	70
Arad		Egyházfentartási alap	22,173	75		
„		Aranykönyvi alap	7,645	69		
			29,819	44	29,819	44
Ágya		Egyházfentartási alap kötvényen és gabonában.	6,004	47	6,004	47
		Átvitel	—	—	36,337	61

Egyház	Ingók	Értéke egyenként K	f	Értéke összesen K	f
	Áthozat	—	—	36,337	61
Szintye l. e.	Egyházfentartási alap kötvényen és gabonában.	1,683	57	1,683	57
Árpád	Régi alap.	8,326	25		
„	Sárközi alap.	3,776	81		
„	Pusztabérlő-alap	4,000	—		
		16,103	06	16,103	06
Bajj	Egyházfentartási alap. . . .	1,521	82	1,521	82
Belényesújlak	Egyházfentartási alap	421	24		
„	Löre Mihályné-alap	40	—		
„	Szabó Mihály-alap.	94	—		
„	Államkölcsön-alap	960	90		
„	Magtár- (gabona-) alap . . .	75	—	—	—
		1,591	14	1,591	14
Bélzerind	Építési pénztár-alap	1,700	24		
„	Takarék-magtár-alap	1,232	—		
		2,932	24	2,932	24
B.-Böszörmény	14 alapítvány	4,851	34		
„	Magtár-alap (71 mm búza) . .	1,420	—		
		6,271	34	6,271	34
Borossebes	Malom-alap	5,000	—		
„	Bodocz-alap	40	—		
	Magtár-alap	341	18		
	Patkó-alap	62	—		
	Pálfi-alap	174	32		
	Molnár-alap	280	—		
		5,897	50	5,897	50
	Átvitel	—	—	72,338	28

Egyház	Ingók	Értéke egyenként K	f	összesen K	f
	Áthozat	—	—	72,338	28
Csermő	Egyházfentartási alapja nincs.				
Erdőgyarak	Egyházfentartási alap	4,952	34		
„	Fónagy—Gara-alap.	139	94		
„	Takarék-magtár-alap	1,679	26		
		6,771	54	6,771	54
Erdőhegy	Magtári pénz	2,647	37		
„	Gabona magtár	350	85		
		2,998	22	2,998	22
F.-Gyarmat	Kisajátítási alap	1,260	50		
„	Építési alap	1,580	12		
		2,840	62	2,840	62
Feketetót	Egyházfentartási alap	318	80		
„	Párbér-váltság	10	—		
		328	80	328	80
Fenes	Kisajátítási alap	40	—		
	Kölcsön- és takarékpénztárban.	498	—		
	Takarékmagt. pénzben és term.	149	60		
		687	60	687	60
Geszt	Takarékmagtár-alap	1,739	55		
„	Kisajátítási „	395	91		
„	Gr. Teleki Julia „	1,200	69		
„	Gr. Tisza Lajos „	2,402	93		
„	Bíró Mihály „	133	55		
„	Kálvin „	50	54		
		5,923	17	5,923	17
	Átvitel	—	—	91,888	23

Egyház	Ingók	Értéke egyenként K	f	összesen K	f
	Áthozat	—	—	91,888	23
Gyanta	Recsegi Etelka alap	272	73		
	Boros Sára „	793	17		
	Köteles Mihály „	242	64		
	Boros Ferencz „	202	19		
	Egyházfentartási „	1,079	16		
	Takarékmagtár „	775	80		
	Vízimalom-részvény	800	—		
		4,165	69	4,165	69
Kisháza l. e.	1908. évi pénzt. mar.-ból tőkésítve	100	—	100	—
Széplak	Épületfentartási alap	253	58	253	58
Gyorok	Régi iskola ára	241	60		
„	Rózsa P. Ede alapítvány . .	1,000	—		
		1,241	60	1,241	60
Harsány	Templomfentartási alap . . .	268	06		
„	Egyházfentartási „ . . .	190	56		
		458	62	458	62
Kispereg	Tabajdi József alap	2,177	27		
„	Törzsvagyon	556	65		
		2.733	92	2,733	92
Németpereg l. e.	Építkezési alap	2,536	68	2,536	68
K.-Apáti	Pató Gyula és Lajos alapítványok	78	62	78	62
Mezőgyán	Fáskerti alap.	2,700	—		
„	Segítő „	1,027	81		
		3,727	81	3,727	81
	Átvitel	—	—	107184	75

Egyház	Ingók	Értéke egyenként K	f	Értéke összesen K	f
	Áthozat	—	—	107184	75
Mezősas	Pataki Pál alap	179	75		
	Klein Samu „	33	75		
	Egyházfentartási alap	317	90		
	Termény és magtár „	1,421	—		
	Magtárhasználati jog	2,000	—		
	Farkas János alap	22	26		
	Körösi Gergely „	21	21		
		3,995	87	3,995	87
Nagyzerind	Vida Mária alap	1,071	46		
	Szeretet „	200	—		
	Balog István „	674	04		
		1,945	50	1,945	50
Okány	Magtár alap	4,000	—	4,000	—
Pankota	Egyházfentartási alap	580	—	580	—
R.-Lippa	Ezeréves emlék „	6,076	66	6,076	66
Remete	Adósság törl. vagy magtár alap	400	—	400	—
Sarkad	Kétegyház takarékmagtár-alap	4,743	47		
„	Dobay János „	1,877	27		
„	Veres Sándor „	675	61		
„	Regale „	3,099	07		
„	Hagyomány „	3,309	48		
„	Veres Albert „	315	72		
„	Fenyer tartalék-alap	4,108	96		
„	Szigeti föld takarék-alap	273	65		
		18,403	23	18,403	23
Sonkolyos	Egyházfentartási-alap	692	32		
„	Takarék magtár „	826	87		
		1,519	19	1,519	19
	Átvitel	—	—	144105	20

Egyház	Ingók	Értéke egyenként K	f	Értéke összesen K	f
	Áthozat	—	—	144105	20
Jánosfalya	Egyházfentartási-alap	284	16	284	16
Szakál	Egyházi „	190	—		
„	Egyházfentartási „	30	—		
„	Iskola „	880	—		
„	Takarék magtár „	209	90		
		1,309	90	1,309	90
Szemlak	Templom-alap	6,282	44		
„	Iskola „	9.829	51		
		16,111	95	16,111	95
Tamásda	Takarék magtár-alap	981	76		
„	Ladik Gusztáv „	200	—		
		1,181	76	1,181	76
Ugra	Egyh. adó megszüntetés-alap .	291	26	291	26
Vadász	Takarék magtár-alap	549	99		
	Egyh. fentartási „	312	37		
		862	36	862	36
	Összesen			**164,146**	**59**

Egyházmegyénk közgyülése esperes jelentését a skontró ügyekről jóváhagyó tudomásul veszi s azt egész terjedelmében jegyzőkönyvében kinyomatni s irattárba helyezni rendeli el.

9. Esperes beterjeszti számadását az általa továbbított hivatalos pénzekről :

„Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

Van szerencsém jelenteni, hogy egyházmegyénk utóbbi közgyülése óta a következő hivatalos pénzeket továbbítottam:

Számadás az általam továbbított pénzekről.

Sorszám	Idő	Megnevezés	Bevétel K	Bevétel f	Kiadás K	Kiadás f
	1908					
1	augusztus 14.	Egyházkerületi pénztár államsegély	1966	—	—	—
2	szeptember 4.	Államsegély Bottyán Pál lelkésznek	—	—	100	—
3	október 7.	Könyves János fenesi beruházásért	90	—	—	—
4	„ 14.	Makai E. l. gyámint. hátr., Ugra .	—	—	25	86
5	„	Makai Eleknek Szatmárhegy áll. s.	—	—	64	14
6	„	Csermő közig. hátralékául Geszt .	—	—	200	—
7	„	Államsegély Gyorok	—	—	100	—
8	„	„ Szintye	—	—	100	—
9	„	„ Radnalippa	—	—	200	—
10	„	„ M.-csékei előkönyörgő	—	—	50	—
11	„	„ Feketetót	—	—	5	—
12	„	„ lelk. gyámint. Ugra .	—	—	886	—
13	„	„ ref. tanitónőképz. N.-Várad	—	—	320	—
14	„ 17.	Tüzkár b. jut. e. ker. pénztárból	84	80	—	—
15	„	Baldácsy-alap „ „	101	60	—	—
16	„	E. m. lelk. gy. int.-nek Baldácsy-a.	—	—	101	60
17	„	E. m. közig. pénztárnak tüzkárb. jut.	—	—	84	80
18	„ 28.	Államsegély Remete	—	—	5	—
19	deczember 15.	Ref. s.-egyl. segély e. ker. pénztár	700	—	—	—
20	„ 21.	Ref. egyháznak Belényes. . . .	—	—	100	—
21	„	Bottyán Pál lelkésznek Vaskóh .	—	—	100	—
22	„	„ „ „ M.-cséke .	—	—	100	—
23	„	Vajda M. l.-nek, Kisháza, Széplak	—	—	50	—
24	„	Török Pál előkönyörgőnek M.-Cséke	—	—	100	—
25	„	Fogarassy B. f. ü. lelk. és Szintye l. e.	—	—	150	—
26	„	Ref. egyháznak Csermő	—	—	100	—
			2,942	40	2,942	40

azaz Kettőezerkilenczszáznegyvenkettő korona 40 fillér.

Sarkad, 1909 február hó 25-ik napján.

Balog Ambrus,
esperes“.

Megvizsgáltuk és rendben találtuk.

Nagyszalontán, 1909 márczius hó 9.

Rácz Gyula,
e. m. számvevőszéki tag.

Szikszay Lajos,
e. m. számvevőszéki elnök.

Számadás a földrengés által sújtolt délolaszországiak részére gyüjtött adományokról.

1909		K f
január 28.	Okány	14·50
„	Arad	12·91
„	Belényesújlak	25·—
„	Tárkány	3·—
„	Sonkolyos	10·10
„	Harsány	2·57
„	Nagyszalonta	15·—
„	Ant	12·20
„	Szemlak	6·20
„	Gyorok	3·50
„	Geszt	21·48
„	Berekböszörmény	5·39
„	Bajj	6·—
„	Szentleányfalva	10·—
„	Bélzerind	19·34
„	Nagyzerind	53·70
„	Borossebes	7·85
„	Ágya	18·10
„	Mezősas	20·—
„	Árpád	10·—
„	Remete	8·50
„	Zsadány	31·48
„	Ugra	32·70
„	Szakál	4·34
„	Komádi	21·37
„	Sarkadkeresztúr	14·90
„	Kötegyán	5·10
„	Mezögyán	48·08
„	Radnalippa	42·34
„	Gyanta	5·—
„	Magyarhomorog	12·65
„	Erdögyarak	24·80
„	Feketetót	15·34
„	Kispereg	4·14
február 6.	Belényes	1·—
„	Csermő	1·68
„	Pankota	—·30
„	Erdőhegy	21·22
„	Tamásda	1·—
	Átvitel	572·78

ött

		Áthozat	572·78	
február 6.	Körösszegapáti		7·—	
„ 19.	Fenes		1·—	
„ 23.	Vadász		2·—	
január 28.	Sarkad.		204·92	K f
„ 29.	Püspöknek Debreczenbe . . .			749·90
február 6.	„ „ . . .			34·80
„ 19.	„ „ . . .			1·—
„ 23.	„ „ . . .			2·—
		Összesen	787·70	787·70

azaz Hétszáznyolczvanhét korona 70 fillér.

Tenke 11 koronát egyenesen a püspöki hivatalhoz küldött.

Sarkad, 1909 február hó 25-ik napján.

Balog Ambrus,
esperes.

Megvizsgáltuk és rendben találtuk.

Nagyszalontán, 1909 márczius hó 9.

Rácz Gyula,
e. m. számvevőszéki tag.

Szikszay Lajos,
e. m. számvevőszéki elnök.

A továbbított pénzek összege 2942 kor. 40 fill., ezenkívül 787 kor. 70 fillér, mely összeg, mint a földrengéstől sújtott délolaszországiak felsegítésére gyüjtött adomány a püspöki hivatalhoz küldetett be. A számadást az egyházmegyei számvevőszék rendben levőnek találta.

Egyházmegyénk közgyülése esperes számadását a továbbított pénzekről számvevőszék jelentése alapján jóváhagyja s részére a felmentvényt a szokásos fentartással megadja. A számadást egész terjedelmében jegyzőkönyvébe kinyomatni, okmányaival együtt levéltárba helyezni rendeli el.

10. Az egyházmegyei közigazgatási pénztár 1908. évi számadásainak megvizsgálásáról Rácz Gyula és Varga Zoltán számvevőszéki tagok a következő jelentést terjesztik be :

Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés !

Egyházmegyei számvevőszéki elnök úr megbízása folytán átvizsgáltuk Szabó István egyházmegyei közigazgatási pénztárnok

1908. évi számadását, mely vizsgálatunk eredményéről a következőkben van szerencsénk jelentésünket megtenni.

I. Egyetemes egyházi költség:

Bevétel	8,533 K 73 f
Kiadás	7,073 K 76 f
Maradvány:	1,459 K 97 f

II. Vegyesek:

Bevétel	507 K 07 f
Kiadás	370 K 92 f
Maradvány:	136 K 15 f

III. Értékek:

4116. sz. nagyszalontai takp. betétkönyvecskén . .	5,982 K 35 f
3862. sz. „ „ „ . .	1,117 K 96 f
7059. sz. „ „ „ . .	3,480 K 30 f
Két darab kötvény értéke	600 K — f
Összesen:	11,180 K 61 f

azaz tizenegyezerszáznyolczvan korona 61 fillér.

A számadást minden tételében nyugtákkal és ellennyugtákkal igazoltnak és helyesen vezetettnek találtuk, az értékeket és készpénzt egyenként számbavettük, ennélfogva Szabó István egyházmegyei közigazgatási pénztárnok részére az 1908. évi számadás terhe alól, elismerés kifejezése mellett, a szokásos fentartással a felmentvényt megadandónak véljük.

A hátralékosok kimutatását csatoljuk s megjegyezzük, hogy Kisháza leányegyház egyházmegyei közigazgatási költséggel; Csermő, Bodnár Lajos és Vajda Mihály — ki már tavaly is volt figyelmeztetve — bekebelezési illetékekkel; Berek-Böszörmény, Fenes, M.-Homorog és Remete lelkészi könyvtári illetékekkel 2 évről vannak hátralékban; Szakál szavazatbirsággal, de mind huzamosab ideig maradtak hátralékban, így ezeket figyelmeztetendőknek véljük és hátralékaiknak behajtását szorgalmaztatni kérjük.

Kiváló tisztelettel vagyunk

Nagyszalontán, 1909. márczius 31.

Rácz Gyula,

Varga Zoltán,

egyházmegyei számvevőszéki tagok.

Egyházmegyénk közgyülése a számvizsgálók jelentése alapján Szabó István egyházmegyei pénztárnok számadását jóváhagyó tudomásúl veszi s részére a felmentvényt, elismerése és köszönete kifejezése mellett, a szokásos fentartással megadja s az egész számadást jegyzőkönyvébe kinyomatni rendeli el.

A kimutatott hátralékosokat szigorúan utasítja, hogy tartozásaikat 1909. július 1-ig múlhatatlanúl fizessék be, kiemelvén Kisháza, Csermő, Berekböszörmény, Fenes, Magyarhomorog, Remete és Szakál egyházközségeket, mint amelyek több év óta tartoznak különböző czímek alatt az egyházmegyei közigazgatási pénztárnak.

Utasítja Bodnár Lajost, hogy bekebelezési illetékét a fent jelzett határidőig múlhatatlanúl fizesse be.

Vajda Mihályt pedig — ki egyházmegyénk több izben történt figyelmeztetése, határozata ellenére még a mai napig se fizette ki 35 kor. 28 fillér bekebelezési illetékét — utasítja, hogy kötelességének 1909. július 1-ig tegyen eleget, mivel ellenkező esetben az egyházi törvények V. t.-cz. 34. §-ának A) 4. pontja alapján fegyelmi eljárást lesz kénytelen vele szemben alkalmazni.

A) *Számadás az egyházmegyei pénztár értékeiről.*

Sorszám	Az érték megnevezése	1908. évi állomány, kamat, betét K	f	Összesen K	f
1	Egyházmegyei közigazgatási költség pénztára a nagyszalontai takarékpénztár 4116. sz. betétkönyvén elhelyezve:				
	betétállomány 1908 jan. 1.	5,712	—	—	—
	5%-os kamat (a betét változott)	270	35	—	—
	évközi betét (államsegély)	2,205	—	—	—
	betétállomány 1909 jan. 1.	8,187	35	—	—
	mely összegben azonban benne van az itt csak ideiglenesen elhelyezett, tehát kiveendő államsegély	2,205	—	—	—
	s igy a tulajdonképeni betétállomány 1909 jan. 1.	—	—	5,982	35
2	Egyházmegyei tüzkárbiztosítási jutalék pénztára a 3864. sz. betétkönyvön elhelyezve:				
	betétállomány 1908 jan. 1.	1,216	78	—	—
	a nagyváradi tanítóképzőnek elküldetett . . .	160	—	—	—
	maradt	1,056	78	—	—
	5%-os kamat 5 kor. betéttel együtt	61	18	—	—
	betétállomány 1909 jan. 1.	—	—	1,117	96
3	Egyházmegyei vegyesek pénztára a 7059. sz. betétkönyvön elhelyezve:				
	betétállomány 1908 jan. 1.	3,122	24	—	—
	5%-os kamat	158	06	—	—
	évközi betét	200	—	—	—
	betétállomány 1909 jan. 1.	—	—	3,480	30
4	Két darab kötvény értéke	—	—	600	—
	Összes érték	—	—	11,180	61

Szóval: Tizenegyezeregyszáznyolczvan kor. 61 fill.

Geszt. 1909 február hó 20.

Szabó István,
egyházmegyei pénztárnok.

Ezen értékek egyházmegyei közigazgatási pénztárnoknál megvannak, igazoljuk.

Nagyszalontán, 1909 márczius hó 31-én.

Rácz Gyula,
Varga Zoltán,
egyházmegyei számvevőszéki tagok.

B) *Számadás az egyházmegyei közigazgatási költségekről.*

Tételszám	A tétel kelte	A tétel címe	Bevétel kor.	Bevétel fil.	Kiadás kor.	Kiadás fil.
	1908					
1	január 17.	Pénztári maradvány	1167	77	—	—
2	„ 17.	500 ív számadási nyomtatvány . .	—	—	20	—
3	„ 17.	Ennek kihozatala s könyvlezáráskor fuvar.	—	—	3	—
4	„ 20.	Belényesújlak közigaz. költség hátr.	32	52	—	—
5	„ 20.	Belényesújlak törvénykönyv ára . .	3	—	—	—
6	„ 25.	Bagdi J. dékáni úti átalánya . . .	—	—	20	—
7	„ 25.	ennek portója	—	—	—	10
8	„ 25.	Budai J. dékáni úti átalánya . . .	—	—	24	—
9	„ 25.	ennek portója	—	—	—	20
10	„ 27.	50 darab postautalvány	—	—	1	—
11	„ 28.	Szabó J. dékáni úti átalánya . . .	—	—	24	—
12	febr. 13.	Szathmáry J. dékáni úti átalánya .	—	—	32	—
13	„ 13.	ennek portója	—	—	—	20
14	„ 19.	Őszi e. ker. jkönyvek (1907) ára. .	—	—	112	80
15	„ 19.	Őszi konv. jkönyvek (1907) ára . .	—	—	28	20
16	„ 19.	e két tétel portója	—	—	—	40
17	„ 24.	1907 decz. 19. e. m. gyűlés jkönyve	—	—	82	—
18	„ 24.	ennek portója	—	—	—	20
19	„ 29.	Kassay B. dékáni úti átalánya. . .	—	—	25	—
20	„ 29.	ennek portója	—	—	—	20
21	márcz. 4.	Számadásvizsgálóknak s pénztárnoknak napidíj	—	—	18	—
22	„ 4.	Ugyanekkor fuvar	—	—	3	—
23	„ 9.	Csécsi J. dékáni úti átalánya . . .	—	—	12	—
24	„ 9.	ennek portója	—	—	—	10
25	április 7.	Főjegyzőnek portómegtérítés . . .	—	—	—	92
26	„ 7.	Nagy J. tanácsbírói napidíja . . .	—	—	6	—
27	„ 9.	Esperesi tiszteletdíj január—márczius	—	—	250	—
28	„ 9.	Balog A. dékáni úti átalánya . . .	—	—	5	—
29	„ 9.	Balog A. esperesi napidíja	—	—	8	—
30	„ 9.	Böszörményi L. tanácsbírói napidíja.	—	—	6	—
31	„ 9.	Csécsi J. „ „ .	—	—	6	—
32	„ 9.	Bagdi J. „ „ .	—	—	6	—
33	„ 9.	Bagdy J. számvevői fuvardíja . . .	—	—	10	—
34	„ 9.	Szondy G. dékáni úti átalánya . .	—	—	24	—
35	„ 9.	Papp J. fuvar- és napidíja	—	—	15	—
36	„ 9.	Pósta L. fuvar- és napidíja. . . .	—	—	12	—
37	„ 9.	Szabó J. pénztárnoki napidíja . . .	—	—	6	—
38	„ 9.	Egy fuvar szalontára	—	—	3	—
39	„ 11.	Márk F. számvevői díja	—	—	10	—
		Átvitel	1,203	29	774	32

Tételszám	A tétel kelte	A tétel címe	Bevétel kor.	Bevétel fil.	Kiadás kor.	Kiadás fil.
	1908	Áthozat	1,203	29	774	32
40	április 11.	ennek portója	—	—	—	10
41	„ 16.	Kassay B. számvevői fuvardíja. . .	—	—	10	—
42	„ 16.	ennek portója	—	—	—	10
43	„ 27.	Szathmáry J. gyülési fuvardíja. . .	—	—	10	—
44	„ 27.	ennek portója	—	—	—	10
45	május 1.	Egyházmegyei nyomtatványok . . .	—	—	36	60
46	„ 1.	ennek portója	—	—	—	20
47	„ 1.	Tűzkárbiztosítási betétből	160	—	—	—
48	„ 2.	Nagyváradi tanítónőképzőnek . . .	—	—	160	—
49	„ 2.	ennek portója	—	—	—	40
50	„ 2.	Egyházmegyei szakértő fuvar s napidíja	—	—	12	—
51	„ 2.	ennek portója	—	—	—	10
52	„ 11.	Nagy J. ker. képviselő úti átalánya .	—	—	60	—
53	„ 11.	ennek portója	—	—	—	20
54	„ 16.	Böszörményi L. ker. képviselő úti átalánya	—	—	60	—
55	„ 16.	ennek portója	—	—	—	20
56	jun. 9.	Nagy J. egyházlátogatási költsége. .	—	—	48	—
57	„ 9.	ennek portója	—	—	—	20
58	„ 11.	Bagdi J. vadászi kiküldetése költsége	—	—	11	—
59	„ 25.	Csécsi J. egyházlátogatási költsége .	—	—	67	60
60	„ 27.	Nagy I. egyh. látog. költs. Komádiért	—	—	4	80
61	„ 27.	Nagy I.-nek portómegtérítés . . .	—	—	—	20
62	„ 27.	e két tétel portója	—	—	—	10
63	„ 29.	Kassay B. egyh. látogatási költsége .	—	—	28	80
64	„ 29.	ennek portója	—	—	—	20
65	július 2.	Bottyán Pál egyh. látogatási költsége	—	—	38	40
66	„ 2.	ennek portója	—	—	—	20
67	„ 4.	Bagdi J. egyházlátogatási költsége .	—	—	4	80
68	„ 4.	ennek portója	—	—	—	10
69	„ 11.	Esperesi hivatalnak irodai eszközök .	—	—	69	27
70	„ 11.	„ „ szekrény . . .	—	—	29	10
71	„ 11.	e két tétel portója	—	—	—	20
72	„ 13.	Csécsi J. ker. képviselő úti átalánya	—	—	60	—
73	„ 13.	ennek portója	—	—	—	20
74	„ 14.	Betétkönyvre kivettem	600	—	—	—
75	„ 14.	ennek postai elintézésére bélyeg .	—	—	—	90
76	„ 14.	Tavaszi e. m. gyülés jegyzőkönyve .	—	—	275	—
77	„ 14.	Esperesi hivatalnak 24 drb irattartó.	—	—	12	—
78	„ 17.	47 drb egyházkerületi jegyzőkönyv ára	—	—	112	80
79	„ 17.	ennek portója	—	—	—	40
		Átvitel	1,963	29	1,888	59

Tételszám
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121

Tételszám	A tétel kelte	A tétel címe	Bevétel kor.	Bevétel fil.	Kiadás kor.	Kiadás fil.
	1908	Áthozat	1,963	29	1,888	59
80	július 30.	Böszörményi L. egyh. látogatási költs.	—	—	77	60
81	„ 30.	ennek portója	—	—	—	20
82	aug. 12.	Balog A. esperesi napidíj	—	—	8	—
83	„ 12.	Nagy I. tanácsbírói napidíj	—	—	6	—
84	„ 12.	Böszörményi L. tanácsbírói napidíj .	—	—	6	—
85	„ 12.	Bagdi J. tanácsbírói napidíj . . .	—	—	6	—
86	„ 12.	Csécsi J. tanácsbírói napidíj . . .	—	—	6	—
87	„ 12.	Szabó J. „ „ . . .	—	—	6	—
88	„ 12.	Nagy I. főjegyzői tiszteletdíj . . .	—	—	100	—
89	„ 12.	Nagy I.-nek portómegtérítés. . . .	—	—	—	90
90	„ 12.	Pósta L. tanítóképviselőnek. . . .	—	—	12	—
91	„ 12.	Papp J. „ . . .	—	—	4	—
92	„ 12.	Szabó J. pénztárnoki napidíja . . .	—	—	6	—
93	szept. 4.	Betétkönyvre kivettem	300	—	—	—
94	„ 4.	Egy fuvar Szalontára	—	—	3	—
95	„ 17.	Mezősas közigazgatási költség f. é. .	62	92	—	—
96	„ 18.	Esperesi tiszteletdíj április—szept. .	—	—	500	—
97	„ 18.	„ irodai s közigazg. kiadások.	—	—	43	06
98	„ 21.	Előbbi tételek portója.	—	—	—	60
99	„ 21.	Esperesi pecsétdíjakból	76	—	—	—
100	„ 21.	Mezősas lelkészi könyvtárilleték f. é.	10	—	—	—
101	„ 21.	Ügyiratok küldéséhez szállítólevél. .	—	—	—	12
102	október 7.	Okány közigazgatási költség f. é. .	121	44	—	—
103	„ 7.	„ lelk. könyvtár illeték hátr. .	10	—	—	—
104	„ 7.	„ „ „ „ f. é. .	10	—	—	—
105	„ 7.	Arad „ „ „ f. é. .	10	—	—	—
106	„ 7.	Feketegyarmat közigazg. költs. f. é.	71	68	—	—
107	„ 7.	„ lelk. könyvt. ill. hátr.	10	—	—	—
108	„ 7.	„ „ „ „ f. é.	10	—	—	—
109	„ 8.	Közalapi pénzek portója.	—	—	1	—
110	„ 12.	Ant közigazg. költs. f. é.	41	08	—	—
111	„ 12.	„ lelk. könyvt. illeték f. é. . . .	10	—	—	—
112	„ 13.	Nagyváradi tanítónőképzőnek . . .	—	—	80	—
113	„ 13.	ennek portója	—	—	—	20
114	„ 16.	Ágya közigazgatási költség f. é. . .	64	92	—	—
115	„ 16.	„ lelkészi könyvt. ill. f. é. . . .	10	—	—	—
116	„ 16.	Nagyszalonta lelkészi könyvt. ill. f. é.	10	—	—	—
117	„ 16.	Bélzerind „ „ „ f. é.	10	—	—	—
118	„ 16.	Bélzerind közigazg. költs. f. é. . .	18	04	—	—
119	„ 16.	Nyári e. m. gyűl. jkönyvek ára . .	—	—	176	—
120	„ 16.	ennek portója	—	—	—	40
121	„ 19.	Csermő közigazg. költs. hátr. részlet	199	58	—	—
		Átvitel	3,018	95	2,931	67

Tételszám	A tétel kelte	A tétel címe	Bevétel kor.	Bevétel fil.	Kiadás kor.	Kiadás fil.
	1908	Áthozat	3,018	95	2,931	67
122	okt. 19.	Szemlak közigazg. költs. f. é. . . .	22	72	—	—
123	„ 19.	Szemlak lelk. könyvt. ill f. é. . . .	10	—	—	—
124	„ 19.	Mezőgyán lelk. könyvt. ill. hátr. . .	10	—	—	—
125	„ 19.	Mezőgyán „ „ „ f. é. . .	10	—	—	—
126	„ 19.	Mezőgyán közigazg. költs. f. é. . .	75	36	—	—
127	„ 19.	Vadász „ „ f. é. . .	57	—	—	—
128	„ 19.	Vadász lelk. könyvt. ill. f. é. . . .	10	—	—	—
129	„ 19.	Bagdi J. vadászi kiküldetése költsége	—	—	12	—
130	„ 19.	ennek portója	—	—	—	10
131	„ 21.	Tüzkárbiztosítási jutalék.	84	80	—	—
132	„ 21.	Radnalippai közigazg. költs. f. é. .	11	48	—	—
133	„ 21.	„ lelk. könyvt. ill. f. é. .	10	—	—	—
134	„ 21.	Erdőgyarak lelk. könyvt. ill. f. é. .	10	—	—	—
135	„ 21.	„ közigazg. költs. f. é. . .	49	72	—	—
136	„ 21.	Borossebes „ „ f. é. . .	13	80	—	—
137	„ 21.	„ lelk. könyvt. ill. hátr. . .	10	—	—	—
138	„ 21.	„ „ „ „ f. é. . .	10	—	—	—
139	„ 23.	Feketetót „ „ „ f. é. . .	10	—	—	—
140	„ 23.	„ közigazg. költs. f. é. . .	12	72	—	—
141	„ 23.	Gyorok közigazg. költs. f. é. . . .	11	44	—	—
142	„ 23.	Gyorok lelk. könyvt. illeték f. é. . .	10	—	—	—
143	„ 24.	Közalapi pénz küldésekor levélportó	—	—	—	10
144	„ 26.	Csermő lelk. könyvt. ill. visszatérítése	10	—	—	—
145	„ 27.	Bajj közigazg. költs. f. é.	45	80	—	—
146	„ 27.	Bajj lelk. könyvt. ill. hátr.	10	—	—	—
147	„ 27.	Bajj „ „ „ f. é.	10	—	—	—
148	„ 27.	Magyarhomorog közigazg. költség f. é.	50	36	—	—
149	„ 27.	Nagyszalonta „ „ f. é.	457	56	—	—
150	„ 27.	Széll K. nyug. esperes úrnak e. megyénk érdekében tett kiadásai visszatérítése	—	—	36	50
151	„ 27.	Közigazgatási államsegély	999	—	—	—
152	„ 28.	Tamásdai közigazg. költs. hátr. . .	30	80	—	—
153	„ 28.	Sarkad „ „ f. é. . . .	305	44	—	—
154	nov. 1.	Közalapi pénz küldésekor levélportó	—	—	—	10
155	„ 1.	Sarkad lelk. könyvt. ill. f. é. . . .	10	—	—	—
156	„ 4.	Nagy J. e ker. képviselő úti általánya	—	—	60	—
157	„ 4.	Nagy J. főjegyzőnek portómegtérítés	—	—	—	82
158	„ 4.	e két tétel portója	—	—	—	20
159	„ 4.	Szentleányfalva közigazg. költs. f. é.	26	56	—	—
160	„ 4.	„ lelk. könyvt. ill. f. é.	10	—	—	—
161	„ 6.	Nagyzerind lelk. könyvt. ill. f. é. .	10	—	—	—
		Átvitel	5,433	51	3,041	49

Tételszám	A tétel kelte	A tétel cime	Bevétel kor.	Bevétel fil.	Kiadás kor.	Kiadás fil.
	1908	Áthozat	5,433	51	3,041	49
162	nov. 6.	Nagyzerind közigazg. költs. hátr. . .	91	—	—	—
163	„ 6.	„ egyh. törv. könyv . . .	3	—	—	—
164	„ 6.	Ugra közigazg. költs. f. é.	74	16	—	—
165	„ 6.	Ugra lelk. könyvt. ill. f. é.	10	—	—	—
166	„ 9.	Szintye közigazg. költs. f. é. . . .	8	72	—	—
167	„ 12.	Esperesi tiszteletdíj okt.—dec. . .	—	—	250	—
168	„ 12.	Esperes úrnak fuvardíj s portómegtérít.	—	—	7	48
169	„ 12.	Esperesi pecsétdíjakból	54	—	—	—
170	„ 12.	Böszörményi L. ker. képviselő úti átalánya	—	—	60	—
171	„ 12.	ennek portója	—	—	—	20
172	„ 12.	Belényes közigazg. költs. hátr. részlet	34	46	—	—
173	„ 12.	Belényes törvénykönyv ára	3	—	—	—
174	„ 12.	Belényes lelk. könyvt. ill. hátralék .	10	—	—	—
175	„ 12.	Belényes lelk. könyvt. ill. f. évi . .	10	—	—	—
176	„ 14.	Közalapi pénz küldetésekor levélportó	—	—	—	10
177	„ 18.	Nyégerfalva közigazg. költs. f. é. .	8	56	—	—
178	„ 21.	Jánosfalva „ „ „ .	11	36	—	—
179	„ 27.	Közigazgatási államsegély	1205	—	—	—
180	„ 27.	ennek általunk fizetett portója . .	—	—	—	96
181	„ 27.	Szakál közigazg. költs. f. é. . . .	8	64	—	—
182	„ 27.	Szakál lelk. könyvt ill. f. é. . . .	10	—	—	—
183	„ 27.	Berekböszörmény közigazg. költs. hátr.	120	68	—	—
184	„ 27.	Berekböszörmény közigazg. költs. f. é. részl	—	32	—	—
185	„ 30.	Közalapi pénz küldésekor levélportó	—	—	—	10
186	decz. 2.	„ „ „ „	—	—	—	10
187	„ 2.	Pankota közigazg. költs. f. évi . .	14	68	—	—
188	„ 2.	„ lelk. könyvt. ill. f. évi . .	10	—	—	—
189	„ 2.	Komádi „ „ „ „ . .	10	—	—	—
190	„ 2.	„ közigazg. költs. f. évi . .	249	52	—	—
191	„ 6.	Gyanta „ „ „ . .	57	72	—	—
192	„ 14.	Remete „ „ „ . .	30	60	—	—
193	„ 14.	Kötegyán „ „ hátr. . .	100	—	—	—
194	„ 14.	„ „ „ f. é. . .	100	—	—	—
195	„ 16.	Tenke „ „ „ . .	81	60	—	—
196	„ 16.	Tenke lelk. könyvt. ill. f. é. . . .	10	—	—	—
197	„ 17.	Lelkészi könyvt. illetékek beküldése .	—	—	440	—
198	„ 17.	ennek portója	—	—	—	60
199	„ 18.	Zsadány közigazg. költs. f. é. . . .	85	—	—	—
200	„ 18.	Zsadány lelk. könyvt. ill.	10	—	—	—
201	„ 21.	Körösszegapáti lelk. könyvt. ill. hátr.	10	—	—	—
		Átvitel	7,865	53	3,801	03

Tételszám	A tétel kelte	A tétel címe	Bevétel kor.	Bevétel fil.	Kiadás kor.	Kiadás fil.
	1908	Áthozat	7,865	53	3,801	03
202	decz. 21.	Körösszegapáti lelk. könyvt. ill. f. é.	10	—	—	—
203	„ 21.	„ közigazg. költs. f. é.	34	40	—	—
204	„ 23.	Geszt „ „ „	56	80	—	—
205	„ 23.	„ lelk. könyvt. ill. f. é.	10	—	—	—
206	„ 28.	Harsány lelk. könyvt. ill. f. évi . .	10	—	—	—
207	„ 28.	„ közigazg. költs. f. évi . .	50	36	—	—
208	„ 28.	Arad „ „ „ . .	246	—	—	—
209	„ 30.	Közalapi pénz küldésekor levélportó	—	—	—	10
210	„ 30.	Pénzbevitelkor fuvar Szalontára . .	—	—	3	—
211	„ 30.	4116. sz. betétkönyvre	—	—	3105	—
212	„ 30.	3864. sz. betétkönyvre	—	—	5	—
213	„ 31.	Árpád közigazg. költség f. évi . . .	55	20	—	—
214	„ 31.	„ lelk. könyvt. ill. f. évi . . .	10	—	—	—
215	„ 31.	Tárkány lelk. könyvt. ill. f. évi . .	10	—	—	—
216	„ 31.	„ közigazg. költ. hátr. . . .	50	04	—	—
217	„ 31.	Sarkadkeresztúr közigazg. költs. hátr.	40	32	—	—
218	„ 31.	„ lelk. könyvt. ill. . .	10	—	—	—
219	„ 31.	Betétkönyvek lezárásakor fuvar . .	—	—	3	—
220	„ 31.	Pénztárnok tiszteletdíja	—	—	100	—
221	„ 31.	Aljegyző tiszteletdíja	—	—	40	—
222	„ 31.	Papir és írószerek	—	—	15	85
223	„ 31.	Sonkolyos közigazg. költs. f. évi . .	15	04	—	—
224	„ 31.	„ lelk. könyvt. ill.	10	—	—	—
225	„ 31.	Tárkány közigazg. költs. f. é. . . .	50	04	—	—
226	„ 31.	Elölegezett közalapi késedelmi kamat	—	—	—	78
		Végösszeg	8533	73	7073	76
		Mérleg.				
		Összes bevétel	8533	73		
		Összes kiadás	7073	76		
		Számadási maradvány	1459	97		

Szóval: Egyezernégyszázötvenkilencz korona és 97 fillér.

Geszt, 1909 február hó 20.

Szabó István,
egyházmegyei pénztárnok.

Számvevőszéki elnök megbízása folytán megvizsgáltuk, helyesen vezetettnek, okmányokkal igazoltnak találtuk.

Nagyszalontán, 1909 március hó 31-én

Rácz Gyula,
Varga Zoltán,
egyházmegyei számvevőszéki tagok.

Tételszám	A
1	jan
2	„
3	„
4	feb
5	má
6	
7	
8	jún
9	„
10	okt
11	„
12	„
13	„
14	„
15	„
16	„
17	„
18	„
19	„
20	„
21	„
22	„
23	„
24	„
25	„
26	„
27	„
28	„
29	„
30	„
31	„
32	nov
33	„
34	„
35	„
36	„
37	„

C) *Számadás a vegyes bevételekről és kiadásokról.*

Tételszám	A tétel kelte	A tétel címe	Bevétel kor.	Bevétel fil.	Kiadás kor.	Kiadás fil.
	1908					
1	jan. 17.	Pénztári maradvány	155	83	—	—
2	„ 17.	Mezőgyán 10 ív számad. nyomtatv.	—	50	—	—
3	„ 28.	Zsadány 16 ív „ „	—	80	—	—
4	febr. 3.	Kötegyán 100 db keresztelési igazolv.	—	80	—	—
5	márcz. 4.	Nagyszalonta 12 ív számad. nyomtatv.	—	60	—	—
6	„ 5.	Zsadány 8 ív „ „	—	40	—	—
7	„ 15.	Bélzerind 23 ív „ „	1	15	—	—
8	jún. 9.	Vass Jenő esperesi pecsétdíj . . .	4	—	—	—
9	„ 16.	Gyenge János „ „ . . .	4	—	—	—
10	okt. 7.	Feketegyarmat főiskolai kamat f. é.	41	58	—	—
11	„ 7.	„ tanítói keblezési illeték .	4	20	—	—
12	„ 7.	„ 22 ív számad. nyomtatv.	1	10	—	—
13	„ 7.	Bagoly G. tanítói keblezési illeték .	4	20	—	—
14	„ 12.	Ant tápintézet számára	2	—	—	—
15	„ 16.	Ágya portómegtérítés fejében . . .	—	12	—	—
16	„ 16.	„ 150 ív számad. nyomtatv. . .	7	50	—	—
17	„ 16.	Nagyszalonta tanítói keblezési illeték	4	20	—	—
18	„ 16.	Kiss Mária „ „ „	4	20	—	—
19	„ 19.	Szemlak főiskolai kamat f. é. . .	12	60	—	—
20	„ 19.	Vadász szavazatbírság	4	—	—	—
21	„ 21.	Radnalippa lelkészi keblezési illeték	10	50	—	—
22	„ 21.	Lengyel J. „ „ „	10	50	—	—
23	„ 21.	Erdőgyarak szavazatbírság	4	—	—	—
24	„ 21.	„ 100 drb kereszt. igazolv.	—	80	—	—
25	„ 23.	Feketét 4 ív számad. nyomtatv. . .	—	20	—	—
26	„ 24.	10 drb postai szállítólevél	—	—	1	20
27	„ 27.	M.-Homorog 20 ív számad. nyomtatv.	1	—	—	—
28	„ 27.	Nagyszalonta supplicatio-váltság . .	4	—	—	—
29	„ 28.	Sarkad két tanítói keblezési illeték .	8	40	—	—
30	„ 28.	Debreczeni K. tanítói keblezési ill. .	4	20	—	—
31	„ 28.	Papp D. „ „ „	4	20	—	—
32	nov. 4.	Mezősas 500 db kereszt. igazolvány s portómegtérítés	4	12	—	—
33	„ 6.	K. Nagy L. esperesi pecsétdíj . . .	4	—	—	—
34	„ 6.	Nagyzerind tanítói keblezési illeték s késedelmi kamat	4	53	—	—
35	„ 6.	Nagyzerind szavazatbírság	4	—	—	—
36	„ 6.	„ 23 ív számad. nyomtatv.	1	15	—	—
37	„ 9.	Lakatos K. tanítói keblezési illeték s késedelmi kamat	4	74	—	—
		Átvitel	324	12	1	20

Tételszám	A tétel kelte	A tétel cime	Bevétel kor.	Bevétel fil.	Kiadás kor.	Kiadás fil.
	1908	Áthozat	324	12	1	20
38	nov. 10.	Tisza uradalom tanítói kebl. illeték	4	20	—	—
39	„ 12.	Bakos S. „ „ „	4	20	—	—
40	„ 12.	Belényes „ „ „	4	20	—	—
41	„ 12.	„ 10 ív számad. nyomtatv. .	—	50	—	—
42	„ 18.	Nyégerfalva főiskolai kamat f. é. .	4	20	—	—
43	„ 27.	Székely J. keblezési illeték	4	20	—	—
44	dec. 2.	Pankota szavazatbirság	4	—	—	—
45	„ 2.	Komádi tanítói keblezési illeték . .	4	20	—	—
46	„ 16.	Kötegyán 100 db kereszt. igazolv. .	—	80	—	—
47	„ 16.	Tenke 25 ív számad. nyomtatvány .	1	25	—	—
48	„ 18.	Sarkad 1000 db kereszt. és esketési igazolvány	8	—	—	—
49	„ 18.	Zsadány főiskolai kamat f. é. . .	55	44	—	—
50	„ 21.	Körösszegapáti szavazatbirság . . .	4	—	—	—
51	„ 23.	Geszt supplicatio-váltság	1	—	—	—
52	„ 24.	Főisk. kamatokat Debreczenbe küldtem	—	—	113	82
53	„ 24.	Supplicatio-váltságokat Debr. küldtem	—	—	7	—
54	„ 24.	e két tétel portója	—	—	—	40
55	„ 28.	Harsány supplicatio-váltság	2	—	—	—
56	„ 30.	7059. sz betétkönyvre elhelyeztem .	—	—	200	—
57	„ 31.	Árpád főiskolai kamat f. é. . . .	21	—	—	—
58	„ 31.	„ szavazatbirság	4	—	—	—
59	„ 31.	Tárkány főiskolai kamat hátr. . .	25	20	—	—
60	„ 31.	Sarkadkeresztúr szavazatbirság . .	4	—	—	—
61	„ 31.	Fenes egyhm. nyomtatványok . . .	2	10	—	—
62	„ 31.	Tárkány 100 db kereszt. igazolvány .	—	80	—	—
63	„ 31.	Lippa egyhm. nyomtatványok . . .	1	10	—	—
64	„ 31.	Sonkolyos lelkész keblezési illeték .	10	50	—	—
65	„ 31.	Tóth I. „ „ „	10	50	—	—
66	„ 31.	Sonkolyos egyhm. nyomtatványok .	1	56	—	—
67	„ 31.	Főisk. kamatokat Debreczenbe küldtem	—	—	46	20
68	„ 31.	e tétel portója.	—	—	—	20
69	„ 31.	Supplicatio-váltságot Debr. küldtem .	—	—	2	—
70	„ 31.	e tétel portója.	—	—	—	10
		Végösszeg	507	07	370	92
		Mérleg.				
		Összes bevétel	507	07		
		Összes kiadás	370	92		
		Számadási maradvány	136	15		

Szóval: Egyszázharminczhat korona és 15 fillér.

Geszt, 1909. február hó 20.

Szabó István,
egyházm. pénztárnok.

Számvevőszéki elnök megbízása folytán megvizsgáltuk, helyesen vezetettnek s okmányokkal igazoltnak találtuk.

Nagyszalontán, 1909 március hó 31.

Rácz Gyula,
Varga Zoltán,
egyházm. számvevőszéki tagok.

Mérleg a két számadásról.

Bevétel az egyházmegyei közigazg. költségeknél	8533 kor. 73 fill.
Bevétel az egyházmegyei vegyes költségeknél .	507 kor. 07 fill.
Összes bevétel	9040 kor. 80 fill.
Kiadás az egyházmegyei közigazg. költségeknél	7073 kor. 76 fill.
Kiadás az egyházmegyei vegyes költségeknél .	370 kor. 92 fill.
Összes kiadás	7444 kor. 68 fill.
Összes bevétel	9040 kor. 80 fill.
Összes kiadás	7444 kor. 68 fill.
Összes számadási maradvány	1596 kor. 12 fill.

Szóval: Egyezerötszázkilenczvenhat korona és 12 fillér.

Geszt, 1909 február hó 20.

Szabó István,
egyházm. pénztárnok.

Hátralékok kimutatása az 1908. év deczember hó 31-ig.

Sorszám	Tartozók nevei	Egyházmegyei közigazgatási költség		Kebelezési illetékek		Lelkészi könyvtárilletékek		Egyéb tartozások		Összesen	
		K	f	K	f	K	f	K	f	K	f
1	Belényes	115	78	—	—	—	—	—	—	115	78
2	Magyarcséke	4	88	—	—	—	—	—	—	4	88
3	Berekböszörmény	120	36	3	30	20	—	8	50	152	16
4	Csermő	88	24	34	02	—	—	24	40	146	66
5	Bodnár Lajos	—	—	13	02	—	—	—	—	13	02
6	Erdőhegy	—	—	—	—	—	—	13	20	13	20
7	Fenes	—	—	—	—	20	—	—	—	20	—
8	Gyanta	—	—	—	—	10	—	—	—	10	—
9	Vajda Mihály	—	—	35	28	—	—	—	—	35	28
10	Kisháza	24	96	—	—	—	—	—	—	24	96
11	Széplak	4	72	—	—	—	—	—	—	4	72
12	Kispereg	67	68	—	—	10	—	—	—	77	68
13	Németpereg	10	52	—	—	—	—	—	—	10	52
14	Szentandrássy József	—	—	4	20	—	—	—	—	4	20
15	Magyarhomorog	—	—	4	20	20	—	—	—	24	20
16	Balla László	—	—	4	20	—	—	—	—	4	20
17	Ónody Sándor	—	—	—	—	—	—	36	—	36	—
18	Nagyzerind	91	—	—	—	—	—	—	—	91	—
19	Remete	—	—	—	—	20	—	—	—	20	—
20	Szakál	—	—	—	—	—	—	8	—	8	—
21	Tamásda	30	80	—	—	10	—	8	50	49	30
	Összesen	558	94	98	22	110	—	98	60	865	76

Geszt, 1909 február hó 20.

Szabó István,
egyházm. pénztárnok.

11. Olvastatott az 1908. évi közigazgatási államsegély felhasználása s egyházmegyénk 1909. évi költségvetésének megállapítása tárgyában összehívott értekezlet jegyzőkönyve:

„Jegyzőkönyv,

felvétetett Nagyszalontán az 1908. évi közigazg. államsegély felhasználása s ez államsegély alapján egyházmegyénk 1909. évi költségvetésének megállapítása tárgyában összehívott értekezlet 1909 márczius 26-án tartott ülésén.

Jelen voltak: Balog Ambrus esperes; Széll Kálmán, Böszörményi Lajos, dr. Balogh Elek, Szikszay Lajos, Hadházy Kálmán tanácsbírák, Szabó István pénztárnok, mint jegyző is.

Napirend előtt Balog Ambrus esperes az értekezlet vezetésére elnökül felkéri s ajánlja Széll Kálmán nyug. esperest.

Helyeslő tudomásul szolgál.

1. sz. Elnöklő Széll Kálmán tanácsbíró üdvözölvén a jelenlevőket — annak felemlítésével, hogy egyházmegyei gondnok úr Ő Nagyméltósága ezúttal nem lehet jelen — az értekezletet megnyitja s felhívja pénztárnokot a fentemlített tárgyban kidolgozott tervezete felolvasására.

Pénztárnok felolvassa a tervezetet s annak indokolását.

2. sz. Értekezletünk beható tárgyalás alá veszi a tervezet tételeit s mivel eljárásában ezen főbb szempontok vezérlik:

az egyházmegye javára utalt közigazg. államsegély — a vonatkozó konventi s egyházkerületi végzések [konv. 1907—19. b) pont; egyh. ker. 1908—259. sz. 1. pont] — értelmében

egyrészről az egyházmegyei alkalmazottak tiszteletdíjainak, általában mindennemű járandóságainak méltányosabb rendezését;

másrészről az egyes egyházak közigazgatási terheinek minél számottevőbb könnyítését célozza;

továbbá értekezletünk az esperes tiszteletdíját (egyh.-kerület 1908—259. sz. végzés utolsó előtti bekezdés szerint) a részére közvetlenül folyósított 1500 kor. államsegélylyel — az egyházmegyei pénztár további hozzájárulása nélkül — teljesen fedezettnek és megállapítottnak tekinti;

ezen szempontok figyelembe vétele mellett az 1908. évi közigazgatási államsegély szabályszerű elszámolásához s egyházmegyénk 1909. évi költségvetésének elkészítéséhez a következő kulcsot állapítja meg s ajánlja elfogadásra:

Lelkészi főjegyző tiszteletdíja . . .		200·— K
„ aljegyző „ . . .		60·— K
Tanügyi biz. előadó „		60·— K
Egyházm. közpénztárnok tiszteletdíja		400·— K
Lelkészi számvevők tiszteletdíja személyenként	à	15·— K
Egyházker. lelk. képviselők úti átalánya személyenként . . .	à	70·— K
Egyh. látogató küldöttségek előfogati díja egyházanként (anya-, leányegyházban, uradalmi- s pusztai vagy tanyai iskolákban is egyaránt)	à	6·— K
Komádi 2 egységgel	= 2×6=	12·— K
Sarkad 2 „	= 2×6=	12·— K
Nagyszalonta 3 egységgel	= 3×6=	18·— K

Az arad-vidéki egyházak (69—1888. számú egyházmegyei végzés szerint: Szemlak, K.-Pereg, N.-Pereg, Arad, Szentleányfalva, B.-Sebes, Gyorok, Pankota s újabban Radnalippa) egyenként . . . . . à	10·— K
Iskolalátogatók előfogati díja az egyházlátogatói díjak aránya szerint 50% emelkedés a 15—1904. sz. egyházmegyei végzés 4. pontjában felvett összegeknél.	
Esperes napidíja . . . . . à	10·— K
Lelkészi tanácsbírák, világi jegyzők, lelkészi aljegyző s pénztárnok napidíja . . . . . à	8·— K
Egyházm. tanítóképviselők napidíja à s ezen kívül a felszámított fuvarköltség.	6·— K
Tanügyi biz. tagjainak napidíja . à	6·— K

Mivel pedig egyházmegyénk pénztára az eddigi személyi természetü kiadásoknak jövőre az államsegélyből való fedezésével s az esperesi egyházmegyei tiszteletdíj mellőzésével mintegy 2000 kor. teher alól szabadúl fel; örömmel állapítja meg értekezletünk azon lehetőséget, hogy az egyes egyházak a 14—1905. sz. egyházmegyei végzésben kötelezővé tett közigazgatási tartozásának jelentékeny mérséklését, vagyis lélekszám szerinti 2 fillérre való leszállítását javasolhatja az egyházmegyei közgyülésnek.

Ezekből kifolyólag értekezletünk megbízza pénztárnokot:

a) az 1908. évre nyert s takarékpénztárban elhelyezett 2205 kor. államsegélyről szóló elszámolás összeállításával s a hozzá szükséges okmányok beszerzésével;

b) egyházmegyénk 1909. évi költségelőirányzatának a fentebbi kulcs alapján való elkészítésével;

c) az egyes egyházak közigazgatási tartozásainak lélekszám szerint 2 fillérrel való kidolgozásával;

hogy mindezen munkálatok tavaszi egyházmegyei közgyülésünk jóváhagyása alá bocsáthatók legyenek, melynek megnyerése után az 1908. évi államsegélyről szóló elszámolás a főtiszteletü egyházkerületi közgyülésre terjesztendő fel.

Értekezletünk azon tiszteletteljes kéréssel terjeszti fel a nagytiszteletü egyházmegyei közgyüléshez jelen jegyzőkönyvét, hogy az abban foglaltakat a múltra nézve (1908. évi államsegély elszámolása) jóváhagyó tudomásúl venni, a jövőre nézve pedig (1909. évi

költségelőirányzat s a közigazgatási tartozások 2 filléres kivetése) határozati erőre emelni méltóztassék.

Kmf.

Széll Kálmán,
értekezleti elnök.

Szabó István,
értekezleti jegyző.

Hitelesítettük:

Dr. Balogh Elek, *Hadházy Kálmán,*

Böszörményi Lajos."

Egyházmegyénk közgyülése az értekezlet javaslatait elfogadja;

elfogadja a múlt évi közigazgatási államsegély felhasználására ajánlott kulcsot;

jóváhagyja pénztárnoknak ez alapon készített s a számvevőszék által megvizsgált számadását s azt a főtiszteletü egyházkerületi közgyülésre felterjeszti;

esperes tiszteletdíját az államsegélyből közvetlen nyert 1500 kor.-ban megállapítja, azon kijelentéssel, hogy az esperes által a szóban forgó értekezlet megtartása előtt az eddigi gyakorlat szerint, az egyházmegye pénztárából felvett esperesi tiszteletdíj visszatérítésére semmi igényt nem formál;

továbbá elfogadja és jóváhagyja közgyülésünk egyházmegyénknek ez új alapokon készített folyó évi költségvetését;

és végre az egyes egyházak közigazgatási tartozásainak lélekszám szerint 2 fillérrel számitott kivetését — mint jelentékeny teherkönnyitést — örömmel hagyja jóvá, erősíti meg már e folyó évre és ezeket jegyzőkönyvében közzéteszi.

Számadás a nagyszalontai ref. egyházmegye részére kiutalt 2205 kor. 1908. évi közigazgatási államsegélyről.

Bevétel.

1. 1908 október 27. Egyházkerületi pénztártól 1000 kor. — fill.
2. 1908 november 27. Egyházkerületi pénztártól 1205 kor. — fill.

Összesen 2205 kor. — fill.

Kiadás.

Nyugtázó neve	Nyugta tételei	Nyugtázott összeg egyenként K	f	összesen K	f
1. Bagdi János	1. Számvevői fuvar- s napidíj	15	—	—	—
	2. Kanon. visitationalis költség 1 egyh. .	6	—	—	—
	3. Dékáni úti átalány	22	50	—	—
	4. Tanácsbírói napidíj 2 ízben	16	—	—	—
	5. Tanügyi biz. ülési napidíj 1 ízben. . .	6	—	—	—
	6. Hivat. kiküldetéskor fuvar- s napidíj 2 ízben	23	—	88	50
2. Balog Ambrus	1. Kanon. visit. költség N.-Szalonta s Kötegyán	24	—	—	—
	2. Dékáni úti átalány	7	50	—	—
	3. Esperesi napidíj 2 ízben	20	—	—	—
	4. Tanügyi biz. ülési napidíj 1 ízben. . .	6	—	—	—
	5. Hivat. alkalmakkor fuvardíj 5 ízben . .	30	—	87	50
3. Bottyán Pál	1. Kanon. visitationalis költség 8 egyházban	48	—	48	—
4. Böszörményi Lajos	1. Egyházker. képviselői úti átalány 2 ízben	140	—	—	—
	2. Kanon. visitationalis költség 9 aradvidéki egyházban.	90	—	—	—
	3. Tanácsbírói napidíj 2 ízben	16	—	—	—
	4. Tanügyi biz. ülési napidíj 1 ízben. . .	6	—	—	—
	5. Számadásvizsgáláskor napidíj	6	—	258	—
5. Budai János	1. Dékáni úti átalány	36	—	36	—
6. Csécsi Imre	1. Egyházker. képv. úti átalány 1 ízben. .	70	—	—	—
	2. Kanon. vísit. költség 12 egyházban . .	72	—	—	—
	3. Dékáni úti átalány	18	—	—	—
	4. Tanácsbírói napidíj 2 ízben	16	—	—	—
	5. T. ü. biz. ülési napidíj 1 ízben . . .	6	—	182	—
7. Hadházy Kálmán	1. Világi főjegyzői napidíj 2 ízben . . .	16	—	—	—
	2. Számadásvizsgáláskor napidíj	6	—	22	—
	Átvitel	722	—	722	—

Nyugtázó neve	Nyugta tételei	Nyugtázott összeg egyenként K	f	összesen K	f
	Áthozat	722	—	722	—
8. Kassay Béla	1. T. ü. biz. előadói tiszteletdíj	75	—	—	—
	2. Számvevői fuvar- s napidíj	15	—	—	—
	3. Kanon. visit. költség 9 egyházban. . .	54	—	—	—
	4. Dékáni úti átalány	36	—	—	—
	5. T. ü. biz. ülési napidíj	6	—	186	—
9. Márk Ferencz	1. Számvevői fuvar- s napidíj	15	—	15	—
10. Nagy Imre	1. Lelkészi főjegyzői tiszteletdíj.	200	—	—	—
	2. Egyházker. képv. úti átalány 2 ízben. .	140	—	—	—
	3. Kanon. visit. költség 12 egyházban . .	84	—	—	—
	4. Tanácsbírói napidíj 2 ízben	16	—	—	—
	5. T. ü. biz. ülési napidíj	6	—	446	—
11. Papp Imre	1. E. m. tanítóképv. fuvar- s napidíj 2 ízben	24	—	—	—
	2. T. ü. biz. ülési napidíj	6	—	30	—
12. Pósta Lajos	2. E. m. tanítóképv. fuvar- s napidíj 2 ízben	24	—	24	—
13. Szabó István	1. Lelkészi aljegyzői tiszteletdíj.	80	—	—	—
	2. Pénztárnoki tiszteletdíj.	400	—	—	—
	3. Dékáni úti átalány	36	—	—	—
	4. Tanácsbírói napidíj 2 ízben	16	—	—	—
	5. Pénztárnoki napidíj 2 ízben	16	—	—	—
	6. Pénztárnoki fuvardíj	20	—	—	—
	7. T. ü. biz. ülési napidíj	6	—	—	—
	8. Számadásvizsgáláskor napidíj	6	—	580	—
14. Szabó Lajos	1. Világi aljegyzői napidíj 2 ízben. . . .	16	—	—	—
	2. Egyházm. tanítóképviselői napidíj . . .	6	—	—	—
	3. T. ü. biz. ülési napidíj	6	—	28	—
15. Szathmáry István	1. Dékáni úti átalány	48	—	—	—
	2. T. ü. biz. ülésre napi- s fuvardíj . . .	16	—	64	—
16. Széll Kálmán	1. Tanácsbírói napidíj 2 ízben	16	—	—	—
	2. Nagyváradi tanítónőképző igazgat. ülésre 3 fuvardíj	30	—	46	—
17. Szondy Géza	1. Dékáni úti átalány	36	—	—	—
	2. T. ü. biz. ülésre úti átalány.	10	—	—	—
	3. T. ü. biz. ülésre „ „	6	—	52	—
18. Veress Károly	1. E. m. szakértői kiküldetéskor fuvardíj .	12	—	12	—
	Összesen	2205	—	2205	—

Összesítés a fő czímek szerint.

1.	Lelkészi főjegyző tiszteletdíja	200·— kor.
2.	Lelkészi aljegyző tiszteletdíja	80·— „
3.	Tanügyi biz. előadó tiszteletdíja	75·— „
4.	Egyházmegyei pénztárnok tiszteletdíja	400·— „
5.	Lelkészi számvevők tiszteletdíja, à 15 kor. . .	45·— „
6.	2 egyházker. képv. 2 ízben, 1-nek 1 ízben úti átalány, à 70 kor.	350·— „
7.	Egyh.-látogató küldöttségek fuvardíja.	378·— „
8.	Esperesnek (à 10 kor.), lelk. tanácsbírák, világi jegyzők, pénztárnok (à 8 kor.) gyülési napidíjai	164·— „
9.	Iskolalátogatók (dékánok) fuvardíja	240·— „
10.	Tanítóképviselők napidíja (à 6 kor.) s felszámított fuvardíja	54·— „
11.	Tanügyi bizotts. tagoknak gyülési napidíj (à 6 kor.)	66·— „
12.	Vegyes napi- s fuvardíjak hivatalos alkalmakra .	153·— „
	Összesen	2205·— kor.

Összeállította s vizsgálat alá bocsátja

Geszt, 1909 márczius hó 31.

Szabó István,
egyházm. pénztárnok".

Ezen számadást átvizsgáltuk s minden tételét kellőleg okmányolva rendben találtuk.

Nagyszalontán, 1909 április 6.

Szikszay Lajos,
Rácz Gyula,
egyházm. számvevők.

A nagyszalontai ref. egyházmegye költségelőirányzata az 1909. évre.

Sorszám	Megnevezés	Összeg kor.	fill.
	Szükséglet.		
1	Lelkészi főjegyző tiszteletdíja	200	—
2	„ aljegyző „	60	—
3	Tanügyi bizottsági előadó tiszteletdíja	60	—
4	Egyházmegyei közpénztárnok tiszteletdíja	400	—
5	Négy lelkészi számvevő „ à 15 kor. .	60	—
6	Két e. ker. lelkészi képviselő úti átalánya à 70 kor.	280	—
7	Egyházlátogató küldöttségek előfogati díja. . . .	402	—
8	Iskolalátogatók előfogati díja	240	—
9	Esperes (à 10 kor.), lelk. tanácsbirák, világi jegyzők, lelk. aljegyző s pénztárnok gyűlési napidíjai (à 8 K)	180	—
10	Négy egyh.-megyei tanítóképviselő gyűlési napidíja (à 6 kor.) s fuvarköltsége.	100	—
11	Tanügyi bizottság tagjainak gyűlési napidíja à 6 kor.	100	—
12	Vegyes napi- s fuvardíjak hivatalos alkalmakra . .	200	—
13	Egyházmegyei gyülések jegyzőkönyveinek ára. . .	500	—
14	Egyh.-ker. s konv. jegyzőkönyvek s nyomtatv. ára .	400	—
15	Irodai szükségletek s postaköltségek	200	—
16	Nagyváradi tanítónőképzőnek évi segély	80	—
17	Előre nem láthatókra	200	—
	Összesen	3662	—
	Fedezet.		
1	Közigazgatási államsegély	2205	—
2	Az 1909-re kivetett közigazgatási költségekből . .	1500	—
3	Tűzkárbiztosítási jutalékból	80	—
4	Keblezési illetékekből	50	—
5	Esperesi pecsétdíjakból	50	—
6	Hátralékokból remélhető bevétel	100	—
	Összesen	3985	—

Fedezet összesen: 3985 kor. — fill.
Szükséglet „ 3662 kor. — fill.
Maradvány . . 323 kor. — fill.
Ehhez hozzáadva a közigazg. pénztár 1908. decz. 31-iki maradványát. . . . . 1459 kor. 97 fill.
Remélhető összes maradvány 1782 kor. 97 fill.

Geszt, 1909 február hó 20.

Szabó István,
egyházmegyei pénztárnok.

Helyeseljük.
Nagyszalontán, 1909 márczius hó 31.

Rácz Gyula,
Varga Zoltán,
egyházmegyei számvevőszéki tagok.

Az egyházmegyei közigazgatási költség kivetési tervezete az 1900. évi népszámlálás adatai alapján à 2 fillér.

Sorszám	Egyház neve	Lélekszám	Minden lélek után 2 fillér	
			korona	fillér
1	Ant	1027	20	54
2	Arad	6150	123	—
3	Ágya	1623	32	46
—	l. e. Szintye	218	4	36
4	Árpád	1380	27	60
5	Bajj	1145	22	90
6	Belényes	628	12	56
—	l. e. Magyarcséke	122	2	44
7	Belényesújlak	813	16	26
8	Bélzerind	451	9	02
9	Berekböszörmény	3017	60	34
10	Borossebes	345	6	90
11	Csermő	514	10	28
12	Erdőgyarak	1243	24	86
13	Erdőhegy	1301	26	02
14	Feketegyarmat	1792	35	84
15	Feketetót és Győrös	318	6	36
16	Fenes	1143	22	86
17	Geszt	1420	28	40
18	Gyanta	1443	28	86
—	l. e. Kisháza	156	3	12
—	l. e. Széplak	118	2	36
19	Gyorok	286	5	72
20	Harsány	1259	25	18
21	Kispereg	1692	33	84
—	l. e. Németpereg	263	5	26
22	Komádi	6238	124	76
23	Körösszegapáti	860	17	20
24	Kötegyán	2500	50	—
25	Magyarhomorog	1259	25	18
26	Mezőgyán	1884	37	68
27	Mezősas	1573	31	46
28	Nagyszalonta	11439	228	78
	Átvitel	55620	1112	40

Sorszám	Egyház neve	Lélek-szám	Minden lélek után 2 fillér	
			korona	fillér
	Áthozat	55620	1112	40
29	Nagyzerind	2275	45	50
30	Okány	3036	60	72
31	Pankota	367	7	34
32	Radna-Lippa	199	3	98
33	Remete	765	15	30
34	Sarkad	7636	152	72
35	Sarkadkeresztúr	1008	20	16
36	Sonkolyos	376	7	52
—	l. e. Jánosfalva	284	5	68
37	Szakál	216	4	32
38	Szemlak	568	11	36
39	Szentleányfalva	664	13	28
40	Tamásda	770	15	40
41	Tárkány	1251	25	02
—	l. e. Nyégerfalva	214	4	28
43	Tenke	2040	40	80
43	Ugra	1854	37	08
44	Zsadány	2125	42	50
45	Vadász	1425	28	50
—	l. e. Simonyifalva	204	4	08
	Összesen	82897	1657	94

Geszt, 1909 márczius hó 31.

Szabó István,
egyházmegyei pénztárnok.

12. Olvastatott a nagyszalontai ref. egyházmegyei lelkészi gyámintézet 1909. évi január hó 12-én tartott üléséből intézett következő felterjesztés:

A választmány következőleg alakult meg.

Elnökül Szikszay Lajos, jegyző és ügyészül Hadházy Kálmán, számvevőül Szabó István választmányi tagok választattak meg.

Ugyanezen alkalommal a vál. jegyző és jogtudó tiszteletdíja évi 100 koronában, kiküldetések alkalmával úgy az ő, mint a számvevő napidíja fuvardíjon kívül napi 10 koronában állapíttatott meg.

Egyházmegyénk közgyülése ezen jelentés jóváhagyó tudomásul veszi.

13. A lelkészgyámintézeti választmány 1909. évi április hó 7-én Nagyszalontán tartott gyülésében felülvizsgálta a gyámintézeti pénztárról 1908. évi június 25-től az év végéig előterjesztett számadást, melyet előzőleg Szabó István számvevő tételenként megvizsgált s a számadást igazoló okmányaival egybevetette, továbbá egyenként megvizsgálta a pénztárnokhoz az 1908. év folyamán beérkezett kötelezvényeket, azokat a kölcsönt megszavazó végzésekkel összehasonlította, a zálogjogi bekebelezéseket rendelő végzéseket helyeseknek találta, — a régibb kötelezvényeket előzőleg jogtudó a helyszínén Ugrán, a számvevővel együtt vette számba. A számadást teljesen rendben vezetettnek találta s pénztárnoknak az 1908. évi számadás terhe alól a megérdemelt elismerés kifejezése mellett, mindazáltal a szokásos fentartással felmentését véleményezi.

Ezzel kapcsolatban beterjesztetett a lelkészgyámintézeti pénztárnoknak az országos lelkészi nyugdíjintézetbe befizetett járulékokról szóló s a választmány által megvizsgált és jóváhagyott számadása.

Egyházmegyénk közgyülése a lelkész gyámintézeti választmány határozatához képest Nagy Imre pénztárnokot az 1908. évi számadás terhe alól — elismerésének kifejezésével, mindazáltal a szokásos fentartással felmenti s jóváhagyott számadását, a hátralékosok kimutatásával, jegyzőkönyvébe kinyomatni rendeli.

a

Tételszáma	
1	1
2	F
3	F
4	F
5	F
6	Ö
7	K
1	G
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	

Számadás

a nagyszalontai ref. egyházmegyei lelkészi gyámintézet pénztáráról 1908 július 1-től 1908 deczember 31-ig.

Tételszáma	Tétel megnevezése	Egyes összeg		Főösszeg	
		korona	fil.	korona	fil.
	I. Tényleges vagyon				
	A) *Bevétel*				
1	1908 június 24-én volt a pénztár tényleges állapota kötvényekben és készpénzben . .			193,423	32
	Ehez jött 1908 júni 24-től 1908 decz. 31-ig				
2	Folyó évi kamatokból	11,886	75		
3	Régibb kamatokból	411	77		
4	Folyó évi tagdijakból és nyugdijjárulékokból	7,184	64		
5	Régibb tagdijak és nyugdijjárulékokból . . .	77	75		
6	Önkéntes adományok	2,752	55		
7	Késedelmi kamatokból	168	61	22,482	07
	Összes tényleges bevétel			215,905	39
	B) *Kiadás*				
1	Gyámdíjak 1908. évről özv. Diószegi Endrénének	187	50		
2	„ „ „ „ Bihari Istvánnénak .	250			
3	„ „ „ „ Kis Károlynénak .	375			
4	„ „ „ „ Kincses Pálnénak .	375			
5	„ „ „ „ Sztaniszló Gábornénak	375			
6	„ „ „ „ Böszörményi Pálnénak	500			
7	„ „ „ „ Pápai Lajosnénak .	375			
8	„ „ „ „ Kis Györgynének .	250			
9	„ „ „ „ Kis Ilonának . . .	16			
10	„ „ „ „ Szilágyi Sándornénak	250			
11	„ „ „ „ Szilágyi Máriának .	62	50		
12	„ „ „ „ Nagy Sándornénak .	500			
13	„ „ „ Nagy Emmának . .	125			
14	„ „ „ „ Dobrai Ferenczénének	500			
15	„ „ „ „ Tabajdi Lajosnénak	500			
16	„ „ „ „ Szondi Imrénének .	500			
17	„ „ „ „ Sipos Imrénének .	500			
18	„ „ „ ½ évi Sipos Rózának .	62	50		
19	„ „ „ Sipos Irénnek	125			
20	„ „ „ özv. Bernát Lajosnénak	500			
21	„ „ „ Bernát Istvánnak . . .	125			
22	„ „ „ Bernát Eleknek	125			
23	„ „ „ Bernát Sándornak . . .	125			
24	„ „ „ Hajdu Eleknének . . .	500			
25	„ „ „ Hajdu Ilonának	125			
	Lapösszeg	7,328	50	—	—

Tételszáma	Tétel megnevezése	Egyes összeg korona	fil.	Főösszeg korona	fil.
	Áthozat	7,328	50	—	—
26	Gyámdíjak 1908. évről Hajdu Teréznek . .	125			
27	„ „ „ Csiha Mártonnénak .	500			
28	Orsz. lelk. gyám és nyug. int. járulékok . .	13,237	55		
29	Visszatérítés e. ker. pénztárnak, Csermő segélye	36	91		
30	Vegyes kiadások (napidíj, fuvardíj, portó stb.)	287	36		
31	Félévi irodai átalány	50			
32	Pénztári szekrények elszállításáért	50			
33	Hadházy Kálmán ügyész t. d. 1908-ról . .	100			
34	Pénztárnok félévi fizetése	600		22,315	32
	Levonva a kiadást a bevételből, lesz a pénztár tényleges állapota 1908 decz. 31-én '.			193,590	07
	Mely is a következőleg van elhelyezve:				
1	Kötvényeken 8 és 7% -ra	188,252	32		
2	Készpénzben	5,337	75	193,590	07
	II. Hátralék követelések.				
1	1908. évi kamatban	908	93		
2	Régibb kamatban	110	80		
3	1908. évi tagdíjban	338	51		
4	Régibb tagdíjban	234	31		
5	Késedelmi kamatban	95	89	1,688	44
	Lesz az összes vagyonállag 1909 decz. 31-én			195,278	51
	azaz egyszázkilenczvenötezerkétszázhetvennyolcz korona 51 fillér				
	1908 decz. 31-én vagyonállag			195,278	51
	1907 decz. 31-én vagyonállag			190,129	75
	1908. évi szaporulat			5,148	76
	melyből 1908 I. félévi szaporulat			5,569	24
	1908 II. félévi fogyás			420	48
	1908. évi tiszta szaporulat . . .			5,148	76

Ugra, 1909 február 28-án. *Nagy Imre*, pénztárnok.

Nagy Imre 1908. évi zárszámadását, mely ezen j. könyv 99. és 100. lapján olvasható és amelyet Szabó István számvevő márczius 8—12. napjain megvizsgált, a mai napon tartott választmányi ülésen megvizsgáltuk, okmányaival egyeztettük s azt teljesen rendben vezetettnek találtuk, ennek alapján Nagy Imre pénztárnokot a fentartandók fentartásával valóban megérdemelt elismerés kifejezése mellett felmentendőnek véleményezzük.

Nagyszalonta, 1909 április 7.

Szikszay Lajos, elnök.

Széll Kálmán, Balogh Ambrus, Böszörményi Lajos, Hadházy Kálmán, Szabó István, vál. tagok.

Számadás az Országos Református Lelkészi nyugdíj- és özvegy-árvagyámintézetbe

1908. év július 1-től 1908. év deczember 31-ig befizetett összegekről.

Tiszántúli egyházkerület.

Nagyszalontai egyházmegye.

Szám	Egyházközség (betűrendben) és a tag neve	Befizettetett						
		Hátralékból v. folyó évi járulékból	belépési járulék		tagsági díj		fentartói járulék	
			kor.	f	kor.	f	kor.	f
1	Ágya	H.	—	—	—	—	—	—
	Fogarassy Bálint	F.	85	01	64	68	38	96
2	Ant	H.	—	—	—	—	—	—
	Bagdi János	F.	92	02	70	16	40	09
3	Árpád	H.	—	—	—	—	—	—
	Boros Gábor	F.	90	07	68	54	39	16
4	Arad	H.	—	—	—	—	—	—
	Csécsi Imre	F.	152	08	115	71	66	12
5	Arad	H.	—	—	—	—	—	—
	Szikszai Antal	F.	247	63	80	85	46	20
6	Bajj	H.	—	—	—	—	—	—
	Bódogh János	F.	97	06	73	86	42	20
7	Belényes	H.	—	—	—	—	—	—
	Bottyán Pál	F.	55	50	63	89	36	51
8	Belényesújlak	H.	—	—	—	—	—	—
	Sipos János	F.	86	27	65	65	—	—
9	Bélzerind	H.	—	—	—	—	—	—
	Gyenge János	F.	31	64	—	—	34	39
10	Berekböszörmény	H.	—	—	—	—	—	—
	Budai János	F.	92	38	88	83	—	—
11	Borossebes	H.	—	—	—	—	—	—
	Szabó József	F.	76	33	58	08	33	19
12	Csermő	H.	—	—	—	—	—	—
	Bodnár Lajos	F.	—	—	—	—	—	—
13	Erdőgyarak	H.	—	—	—	—	—	—
	Bugyi János	F.	75	32	57	31	32	75
14	Erdőhegy	H.	—	—	—	—	—	—
	Bokor Sándor	F.	36	80	—	—	—	—
15	Feketegyarmat	H.	—	—	—	—	—	—
	Szücs József	F.	92	55	70	42	40	24
16	Feketetót	H.	—	—	—	—	—	—
	Bagdány János	F.	222	38	55	56	31	75
17	Geszt	H.	—	—	—	—	—	—
	Szabó István	F.	95	41	72	59	41	48
18	Gyanta	H.	—	—	—	—	—	—
	Vajda Mihály	F.	39	64	—	—	39	56
19	Gyorok	H.	—	—	—	—	—	—
	Hunyady László	F.	76	96	58	55	33	46
20	Harsány	H.	—	—	—	—	—	—
	Perecz István	F.	88	69	67	48	38	56
	Átvitel		1833	74	1132	16	634	62

Befizettetett						Fizetetlen tartozásként fennáll							
kamat és késedelmi kamat		persely-pénz stb.		Összesen		belépési járulék		tagsági díj		fentartói járulék		Összesen	
kor.	f	kor.	f	kor.	f	kor.	f	kor.	f	kor.	f	kor.	f
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
57	80	—	—	244	45	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
96	08	—	—	298	35	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
79	27	1	—	278	04	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
127	74	—	—	461	65	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	374	68	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
93	21	—	—	306	33	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	43	—	—	169	33	72	13	—	—	—	—	72	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
103	55	—	—	255	47	—	—	—	—	37	51	37	51
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	66	03	59	93	60	18	—	—	120	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
65	38	—	—	246	59	24	37	—	—	50	76	75	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
64	12	—	—	231	72	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	50	15	40	12	90	27
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	11	—	—	189	49	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	36	80	81	52	70	—	40	—	191	52
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
96	26	—	—	299	47	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	309	69	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
72	50	—	—	281	98	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	79	20	98	66	69	23	—	—	167	89
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
70	78	—	—	239	75	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	26	—	—	223	99	—	—	—	—	—	—	—	—
993	49	1	—	4593	01	336	61	249	56	168	39	754	56

Szám	Egyházközség (betűrendben) és a tag neve	Befizettetett						
		Hátralékból v. folyó évi járulékból	belépési járulék		tagsági díj		fentartói járulék	
			kor.	f	kor.	f	kor.	f
	Áthozat		1833	74	1132	16	634	62
21	Kispereg	H.	—	—	—	—	—	—
	Szondy Géza	F.	391	16	133	97	76	55
22	Komádi	H.	—	—	—	—	—	—
	Csák József	F.	152	63	116	13	66	36
23	Kötegyán	H.	—	—	—	—	—	—
	Kolumbán Áron	F.	114	91	87	43	49	96
24	Körösszegapáti	H.	—	—	—	—	—	—
	Pató Károly	F.	—	—	44	38	—	—
25	Magyarhomorog	H.	—	—	—	—	—	—
	Nyeste István	F.	—	—	48	12	—	—
26	Mezőgyán	H.	—	—	—	—	—	—
	Ónody Sándor	F.	109	67	83	44	47	68
27	Mezősas	H.	—	—	—	—	—	—
	Bessenyei Imre	F.	92	92	70	70	40	40
28	Nagyszalonta	H.	—	—	—	—	—	—
	Széll Kálmán	F.	682	10	—	—	71	80
29	Nagyszalonta	H.	—	—	—	—	—	—
	Böszörményi Lajos	F.	165	14	125	65	71	80
30	Nagyzerind	H.	—	—	—	—	—	—
	Bán József	F.	105	16	80	01	45	72
31	Okány	H.	—	—	—	—	—	—
	Márk Ferencz	F.	120	89	91	98	52	56
32	Pankota	H.	—	—	—	—	—	—
	Kócsa Károly	F.	84	15	64	03	36	59
33	Remete	H.	—	—	—	—	—	—
	Szathmáry István	F.	82	91	63	08	36	05
34	Sarkad	H.	—	—	—	—	—	—
	Balog Ambrus	F.	184	—	140	—	80	—
35	Sarkadkeresztur	H.	—	—	—	—	—	—
	Nagy Endre	F.	83	72	63	70	36	40
36	Sarkad	H.	—	—	—	—	—	—
	Farkas Géza	F.	90	12	35	—	20	—
37	Szakál	H.	—	—	—	—	—	—
	Némethy János	F.	31	45	—	—	34	18
38	Szemlak	H.	—	—	—	—	—	—
	Balogh Gyula	F.	33	01	—	—	35	88
39	Szentleányfalva	H.	—	—	—	—	—	—
	Nagy Dániel	F.	98	19	74	70	42	69
	Átvitel		4455	87	2454	48	1479	24

Befizettetett						Fizetetlen tartozásként fennáll							
kamat és késedelmi kamat		persely-pénz stb.		Összesen		belépési járulék		tagsági díj		fentartói járulék		Összesen	
kor.	f	kor.	f	kor.	f	kor.	f	kor.	f	kor.	f	kor.	f
993	49	1	—	4593	01	336	61	249	56	168	39	754	56
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
127	40	—	—	729	08	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
122	10	—	—	457	22	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
124	10	—	—	376	40	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	44	38	—	—	—	—	35	50	35	50
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	48	12	—	—	—	—	38	50	38	50
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
105	27	—	—	346	06	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
121	68	—	—	325	70	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
264	24	7	25	1025	39	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
224	59	—	—	587	18	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
151	42	—	—	382	31	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
125	72	—	—	391	15	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
124	54	—	—	309	31	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39	79	—	—	221	83	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
228	16	—	—	632	16	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
87	05	—	—	270	87	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	145	12	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	65	63	183	01	59	82	—	—	242	83
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	68	89	98	—	62	78	—	—	160	78
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
70	68	—	—	286	26	—	—	—	—	—	—	—	—
2910	23	8	25	11306	07	617	62	372	16	242	39	1232	17

Szám	Egyházközség (betűrendben) és a tag neve	Hátralékból v. folyó évi járulékból	Befizettetett belépési járulék kor.	f	tagsági díj kor.	f	fentartói járulék kor.	f
	Áthozat		4455	87	2454	48	1479	24
40	Tamásda	H.	—	—	—	—	—	—
	Ungváry Gyula	F.	85	77	65	26	37	29
41	Tárkány	H.	—	—	—	—	—	—
	Győry József	F.	90	25	68	67	39	24
42	Tenke	H.	—	—	—	—	—	—
	Kassay Béla	F.	104	51	79	52	45	44
43	Ugra	H.	—	—	—	—	—	—
	Nagy Imre	F.	102	03	77	63	44	36
44	Zsadány	H.	—	—	—	—	—	—
	Nagy Benjámin	F.	—	—	49	70	—	—
45	Vadász	H.	—	—	—	—	—	—
	Vas Jenő	F.	136	67	64	89	37	08
46	Fenes	H.	—	—	—	—	—	—
	Könyves János	F.	127	13	67	42	—	—
47	Sonkolyos	H.	—	—	—	—	—	—
	Tóth János	F.	125	33	64	46	4	15
48	Radna-Lippa	H.	—	—	—	—	—	—
	Lengyel Imre	F.	—	—	—	—	33	27
	Összesen		5227	56	2992	03	1718	07

kamat késede kama kor.
2910
—
92
—
111
—
58
—
118
—
—
—
—
—
—
—
—
—
—
3291

Befizettetett						Fizetetlen tartozásként fennáll							
kamat és késedelmi kamat		persely-pénz stb.		Összesen		belépési járulék		tagsági díj		fentartói járulék		Összesen	
kor.	f	kor.	f	kor.	f	kor.	f	kor.	f	kor.	f	kor.	f
2910	23	8	25	11,306	07	617	62	372	16	242	39	1232	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
92	62	—	—	280	94	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
111	91	—	—	310	07	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
58	53	—	—	288	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
118	35	—	—	342	37	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	49	70	—	—	—	—	39	76	39	76
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	238	64	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	194	55	—	—	—	—	38	52	38	52
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	193	94	—	—	—	—	33	83	33	83
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	33	27	—	—	—	—	—	—	—	—
3291	64	8	25	13,237	55	617	62	372	16	354	50	1344	28

Összesítés:

A V. B. által a nagyszalontai ref. egyházmegyére 1908. évről kirótt összeg	14,667.42
Ez összeghez adandó Radna-Lippa fentartói járuléka 1908. évről .	33.27
Ez összeghez adandó perselypénz 1908. évről	8.25
Összesen fizetendő 1908. évről	14,708.94

Ezen tizennégyezerhétszáznyolcz korona 94 fillérből

1. Befizettetett a Magyar Földhitelintézet pénztárába:

1908. okt. 26-án	12,217 korona 70 fillér,	27,958. számu nyugta szerint.
1908. nov. 13-án	473 korona 03 fillér,	30,433. számu nyugta szerint.
1908. nov. 27-én	470 korona 86 fillér,	31,761. számu nyugta szerint.
1908. decz. 23-án	75 korona 96 fillér,	34,156. számu nyugta szerint.
Összesen	13,237 korona 55 fillér.	

2. Leíratandó tartozás 127 korona 11 fillér (a Cserműi lelkész nyugdíjill.)
3. Fizetetlen tartozás 1,344 korona 28 fillér.

1—3 összeg 14,708 korona 94 fillér.

Kelt Ugra, 1909. évi január hó 6-ik napján.

Nagy Imre,
ref. lelkész.
e. m. lelkészgyámintézeti pénztárnok.

Jelen számadást helyesnek és okmányokkal igazoltnak találtuk.
Nagyszalontán, 1909 január 13.

Szikszay Lajos, Böszörményi Lajos, Hadházy Kálmán,
az egyházmegyei nyugdíj-bizottság tagjai.

a nagysz
1908. és
nyug-

Sorszám	Hátr
1	Debr gy
2	Tam
3	Ladá
4	Hadi
5	Biró lak
6	Berta
7	Dani
8	Högy
9	Matu
10	Fark
11	Szás
12	Kinc
13	Sz. K lal
14	Buda me
15	B.-bő
16	Kele
17	Bodr lel
18	Cser
19	Boko lel
20	Vajd
21	Köny
22	M.-h
23	Nyes
24	Pató
25	Zsad
26	Cs. sz
27	d. Sz
28	Roz la

Kimutatás

a nagyszalontai ref. egyházmegyei lelkészi gyámintézet pénztárába 1908. és előző évekről tagdíj, kamathátralék, országos ref. lelkészi nyug- és gyámintézeti illeték címen 1909. év április hó 10-ig fizetetlen maradt hátralék tartozásokról.

Sorszám	Hátralékos neve, lakása	E. m. tagdíj hátralék		Kamat-hátralék		Országos nyug.- és gyámint. hátralék		Hátralék egyéb címen		Jegyzet
		kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	
1	Debreczeni András feketegyarmati lakos . . .	—	—	5	33	—	—	—	—	és a befizetés napjáig járó késedelmi kamatok
2	Tamásdai ref. egyház. .	—	—	39	52	—	—	—	—	
3	Ladányi Károly okányi l.	—	—	6	96	—	—	—	—	
4	Hadi János ágyai lakos .	—	—	44	48	—	—	—	—	
5	Biró Lajos feketegyarmati lakos	—	—	3	36	—	—	—	—	
6	Bertalan István ugrai lakos	—	—	46	67	—	—	—	—	
7	Dani László okányi „	—	—	64	40	—	—	—	—	
8	Hőgyes Balázs	—	—	8	32	—	—	—	—	
9	Matula Mitru tamásdai l.	—	—	1	—	—	—	—	—	
10	Farkas Antal „ l.	—	—	—	23	—	—	—	—	
11	Szász József okányi lakos	—	—	40	86	—	—	—	—	
12	Kincses Bálint „ „	—	—	2	32	—	—	—	—	
13	Sz. Kincses Gergely okányi lakos	—	—	—	32	—	—	—	—	
14	Budai János b.-böszörményi lelkész. . . .	67	38	60	16	24	86	150	—	
15	B.-böszörményi egyház .	—	—	—	—	50	76	—	—	
16	Kelemen Lajos okányi l.	—	—	—	36	—	—	—	—	
17	Bodnár Lajos cserméi lelkész	—	—	—	—	71	77	—	—	
18	Cserméi ref. egyház . .	—	—	—	—	40	12	—	—	
19	Bokor Sándor erdőhegyi lelkész	—	—	—	—	201	52	—	—	
20	Vajda Mihály gyantai l. .	—	—	—	—	266	77	—	—	
21	Könyves János fenesi l. .	—	—	—	—	24	08	—	—	
22	M.-homorogi egyház . .	—	—	—	—	38	50	—	—	
23	Nyeste István homorogi l.	—	—	—	—	48	14	—	—	
24	Pató Károly k-apátii l. .	—	—	—	—	44	38	—	—	
25	Zsadányi egyház . . .	—	—	—	—	39	76	—	—	
26	Cs. Szücs Sándor nagyszalontai l.	—	—	12	48	—	—	—	—	
27	d. Szabó István bajji lakos	—	—	—	80	—	—	—	—	
28	Rozek Vilmos tamásdai lakos	—	—	8	32	—	—	—	—	
	Átvitel	67	38	345	89	850	66	150	—	

Sorszám	Hátralékos neve, lakása	E. m. tagdíj hátralék		Kamat-hátralék		Országos nyug.- és gyámint. hátralék		Hátralék egyéb czimen		Jegyzet
		kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	
	Áthozat	67	38	345	89	850	66	150	—	és a befizetés napjáig járó késedelmi kamatok
29	Ifj. Valkó Lajos s.-keresztúri lakos	—	—	13	86	—	—	—	—	
30	Szabó János okányi lakos	—	—	51	86	—	—	—	—	
31	Policzer Katalin szalontai lakos	—	—	228	14	—	—	—	—	
32	Tulló Tógyer tamásdai l.	—	—	18	85	—	—	—	—	
33	Gika János okányi lakos	—	—	—	06	—	—	—	—	
34	Bakos Virág s.-keresztúri lakos	—	—	32	22	—	—	—	—	
35	Papp Imre bajji lakos .	—	—	8	—	—	—	—	—	
36	Kanyarecz Józsefné okányi lakos	—	—	20	88	—	—	—	—	
37	Nagy Lajos zsadányi lakos	—	—	66	56	—	—	—	—	
38	Nyágró Pável tamásdai „	—	—	—	11	—	—	—	—	
39	Kádár György s.-keresztúri lakos	—	—	8	32	—	—	—	—	
40	Szilágyi Bálint okányi l.	—	—	60	15	—	—	—	—	
41	Pénzes Márton okányi l.	—	—	—	40	—	—	—	—	
42	Daft Mózes okányi lakos	—	—	29	12	—	—	—	—	
43	Ifti János k-gyáni lakos	—	—	21	84	—	—	—	—	
44	Kiss János zsadányi „	—	—	20	80	—	—	—	—	
45	Kovács József bajji lakos	—	—	—	80	—	—	—	—	
	Összesen	67	38	927	86	850	66	150	—	

Ugra, 1909 április. 10.

Nagy Imre,
gy.-int. pénztárnok.

14. Olvastatott a nagyszalontai ref. egyházmegyei lelkészi gyámintézeti választmány 1908. évi szeptember 8-án tartott gyüléséből intézett felterjesztés:

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Nagyszalontán 1908 szept. 8-án, a nagyszalontai ref. egyházmegyei lelkészi gyámintézeti választmány e napon tartott üléséről.

Jelen voltak: Szikszay Lajos elnök, Széll Kálmán, Balog Ambrus, Böszörményi Lajos vál. tagok, Nagy Imre gyámintézeti pénztárnok.

1. szám. Elnök üdvözölve a gyámintézeti választmány megjelent tagjait, a mai napra összehívott választmányi ülést megnyítja, — s Széll Kálmán választmányi tagot, mint előadót felkéri a gyülés tárgyának előterjesztésére.

2. szám. Ezen elnöki felhívás folytán Széll Kálmán mint előadó, — annak kiemelése mellett, — hogy választmányunk mai

ülésének egyetlen tárgya, annak részletes és egyénenkénti kimutatása, hogy az országos ref. lelkészi nyugdíjintézet végrehajtó bizottsága által az 1908-ik évre kirótt járulékokból, — (és pedig úgy az egyszersmindenkori járulékokból, mint az évi tagdíjakból) mi terheli egyházmegyénk lelkészi gyámintézetét, — s mit fizet helyettük, újabb alapszabályaink értelmében — egyházmegyénk lelkészi gyámintézete? előterjeszti, hogy ezen czélból Nagy Imre gyámintézeti pénztárnok egy részletes, egyénenkénti kimutatást készített és azt a gyámintézeti választmány elé terjesztés végett hozzá f. évi július havában beküldötte.

Mivel azonban ezen „Kimutatás" beható tanulmányozása közben előadó arról győződött meg, hogy ezen kimutatásban nincsen kitüntetve, hogy egyházmegyei lelkészi gyámintézetünk tagjai az országos lelkészi nyugdíjintézetbe belépés alkalmával szolgálati idejökből mennyit kivántak betudatni, már pedig e nélkül nem lehet meghatározni, még kevésbé lehet ellenőrizni, hogy egyházmegyei lelkészi gyámintézetünk tagjai az országos lelkészi nyugdíjintézetbe, egyszersmindenkori járulékul, tehát a 23% és annak 4%-os kamata fejében mit kötelesek befizetni s helyettök mit fizet e czimeken egyházmegyei lelkészi gyámintézetünk, újabb alapszabályai értelmében.

Mindezek alapján egyházmegyei lelkészi gyámintézetünk érdekében Széll Kálmán mint előadó önként vállalkozott egy újabb egyénenkinti részletes kirovás készítésére és azt el is készítette olyan alakban, hogy: *A*) alatti kirovás feltünteti, hogy egyházmegyei lelkészi gyámintézetünk tagjai mit fizetnek az országos nyugdíjintézetbe egyszersmindenkori járulékul, tehát a 23% és annak 4%-os kamata fejében és mit fizet helyettök e czimeken az egyházmegyei lelkészi gyámintézet? továbbá mit fizetnek évi tagdíjul egyházmegyei lelkészi gyámintézetünkbe? és ennek ellenértékeképen mit fizet ez helyettök az országos nyugdíjintézetbe évi tagdíjul? s végül mennyi az évenkénti fenntartói járulék;

a *B*) alatti kirovás feltünteti, hogy azok, kik a nagyszalontai ref. egyházmegyéből csupán az országos ref. lelkészi nyugdíj- és özvegy- árva gyámintézetnek tagjai, mit fizetnek egyszersmindenkori járulékul évi tagdíjul és fenntartói járulékképpen?

a *C*) alatti kirovás feltünteti, hogy azok, kik más egyházmegyékből a nagyszalontai ref. egyházmegyei lelkészi gyámintézetnek önkéntes tagjai, mit fizetnek évi tagdíjul?

Bemutatja ezen *A*), *B*), *C*) alatti kirovást, azoknak összesítését s az ezeknek alapjául szolgáló egyénenkénti, részletes kiszámítást, — kérvén azoknak tételről-tételre való tárgyalását.

Gyámintézeti választmányunk tárgyalási alapul elfogadja a Széll Kálmán előadó által készített munkálatot; azt tételről-tételre egyenkint megvizsgálta és egy pár, csekélyebb módosítással, — az egész kirovást, mint helytállót — jóváhagyta, határozati erőre emelte.

Ezen beható tanácskozás folyamán megállapítja gyámintézet választmányunk, hogy:

		Az orsz. lelkészi gyámintézetbe fizet										Az e. m. gyámint. követel					
		a 23% 1/5-e		a kamat 1/5-e		összesen e kettő		évi tagdíj 3 1/2%		fentartói jár. 2%		tagdíj		1% nyugdíj		összesen	
		kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor	fil.	kor.	fil	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.
	A) *Kirovás szerint:*																
1	a fél	1737	32	552	85	2290	17	40	73	1680	14	1998	64	588	62	2587	26
2	az egyhm. gyámintézet	2673	74	2782	45	5456	19	2715	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	B) *Kirovás szerint:*																
3	a fél	—	—	—	—	1390	46	608	46	359	16	c) kirov. szerint				280	—
	főösszeg:	—	—	—	—	9136	82	3364	19	2039	30	főösszeg:				2867	26
	Mivel pedig az országos végrehajtó bizottság „Kimutatás"-ában 12. sz. alatt Bodnár Lajos cserményi lelkész egyszersmindenkori járulékának 1/5-e					107	05	—	—	—	—						
	Valamint nyugdijintézeti évi tagdíjának 1%-a					—	—	20	06	—	—						
	fel van véve: az általa eszközölt kirovás főösszege:					9243	87	3384	25	2039	30	e 3 főösszeg				14,667	42
	ami a mi számításunk helyes voltát igazolja.																
	Ezen 14,667·42 K-ból																
1	leirandó									127	11	127	11	127	11	—	—
2	felek fizetnek:																
	A) kirovás szerint	belépési járulék 1/5-e címén .								1737	32	—	—	—	—	—	—
		4%-os kamat 1/5-e címén .								552	85	—	—	—	—	—	—
		felemelt fizetés tagdíja címén								40	73	—	—	—	—	—	—
		fentartói 2%-os járulék „								1680	14	4011	04	—	—	—	—
	B) kirovás szerint	egyszersmindenkori jár. „								1390	46	—	—	—	—	—	—
		évi 3 és 1/2%-os tagdij „								608	46	—	—	—	—	—	—
		fentartói 2%-os járulék „								359	16	2358	08	6369	12	—	—
3	egyhm. gyámint. fizet	belépési járulék 1/5-e „								2673	74	—	—	—	—	—	—
		4%-os kamat 1/5-e „								2782	45	—	—	—	—	—	—
		3 és 1/2%-os orsz. nyugdijintézeti tagdíjúl								2715	—	8171	19	8171	19	14,667	42
	Az egyházmegyei lelkészi gyámintézeti pénztár által fizetendő											8171	19	K-ból levonva			
	az egyh.-m. gyámintézeti tagok által fizetendő évi tagdíjat											2867	27				
	egyházmegyei lelkészi gyámintézetünk pénztárának . . .											5303	92	K fizetési			
	terhe marad az 1908-ik évben, úgy hogy 5 éven át egyh.-megyei lelkészi gyámintézetünk tagjai helyett: 26,519·60 koronát fizet az orsz. lelkészi nyugdijintézetbe.																
	Ezen kívül:																
4	Pató Károly családjának	81	65	130	64	212	29	vagyis 5 éven át				1061	45	K összeghez			
5	Nyeste István „	88	55	106	26	194	81	„ 5 „ „				974	05	K „			
6	Nagy Béniámin „	91	44	145	60	237	04	„ 5 „ „				1185	24	K „			

van igénye, egyházmegyei gyámintézetünk alapszabályai értelmében.

Gyámintézeti választmányunk megbízza és utasítja pénztárnokot, hogy ezen „Kirovás" adatait megfelelő számban nyomassa ki, azt

az érdekelt feleknek küldje el s tőlük ezen Kirovás alapján követelje be a fizetendőket;

ezzel kapcsolatban, az egyházkerületi segély felhasználására vonatkozólag, Széll Kálmán indítványára, határozatilag kimondja választmányunk, hogy mivel ezt a segélyt a tiszántúli ref. egyházkerület, az egyes lelkészekre kirótt országos nyugdijintézeti egyszersmindenkori járulék arányában a hivatolt teher csökkentésére adományozza;

ez az egyházkerületi segély azon lelkészéknél, kik egyházmegyei gyámintézetünknek tagjai, azon kirovás csökkentésére fordíttassék, mely egyéni teherül rajtuk fenmaradt, az egyházmegyei gyámintézet által elvállalt és helyettük kifizetett országos nyugdijintézeti egyszersmindenkori járulékból s ott, hol az egyházmegyei gyámintézet tagjai helyett a fentebbi czímen levő összes kirovást kifizette: az ilyen lelkészeket illető egyházkerületi segély megtérítéséül az egyházmegyei gyámintézetnek adassék;

azon lelkészeknél pedig, kik az egyházmegyei gyámintézetnek nem tagjai, az egyházkerületi segély teljes egészében országos nyugdíjintézeti egyszersmindenkori kirovásuk csökkentésére fordíttassék; s utasítja pénztárnokot ezen határozat értelmében leendő eljárásra.

Végül hálás köszönetet mond gyámintézeti választmányunk Széll Kálmán választmányi tagnak, nagy tanulmánynyal s hónapokra terjedő gondos és fárasztó kiszámítással készített alapvető munkálatáért, melyre gyámintézetünk iránt érzett igaz és önzetlen buzgóságból önként vállalkozott és ezen munkálatot — összes mellékleteivel együtt — további felhasználás végett gyámintézetünk irattárába helyezi el.

Gyámintézeti választmányunk ezen határozatát jelentésképen a nagyszalontai ref. egyházmegye legközelebbi közgyülésére terjeszti fel.

Ezen jelentést egyházmegyénk közgyülése örömmel iktatja jegyzőkönyvébe s a választmány által Széll Kálmán választmányi tag egyházmegyénk 23 éven át esperesének nagy tanúlmánynyal s hónapokra terjedő gondos és fárasztó számításokkal készített alapvető munkálatáért hálás köszönetét fejezi ki s a felterjesztést egész terjedelmében jegyzőkönyvébe felvenni rendeli.

15. Esperesi hivatal beterjeszti

a) a magyar országos egyházi közalap javára az 1908. évben befolyt járulékokról egybeállított, az egyházmegyei közalapi bizottság által megvizsgált s az országos közalap végrehajtó-bizottság által jóváhagyott elszámolást;

b) az országos ref. egyházi közalap 1909. évi járulékairól készített, az egyházmegyei közalapi bizottság s az egyházkerületi elnökség által jóváhagyott és az országos közalap végrehajtó-bizottság által megállapított kimutatást a következő táblázatokban:

Elszámolás a magyar országos egyházi közalap

Tiszántúli ref. egyházkerület.

Sorszám	Az egyházközség neve	Hátralékok					
		Hátralék 1907 deczember 31-én		Hátralékból befizettetett a folyó évben		5% késed. kamat a hátralék után	
		korona	fillér	korona	fillér	korona	fillér
1	Ant	—	—	—	—	—	—
2	Arad	—	—	—	—	—	—
3	Ágya	—	—	—	—	—	—
	l. e. Szintye	—	—	—	—	—	—
4	Árpád	—	—	—	—	—	—
5	Bajj	—	—	—	—	—	—
6	Belényes	57	60	57	60	—	—
	l. e. Magyarcséke	20	—	5	40	—	—
	l. e. Vaskóh	21	30	—	—	—	—
7	Belényesújlak	—	—	—	—	—	—
8	Bélzerind	—	—	—	—	—	—
9	Berekböszörmény	184	60	184	60	—	—
10	Borossebes	—	—	—	—	—	—
11	Csermő	69	60	—	—	—	—
12	Erdőgyarak	—	—	—	—	—	—
13	Erdőhegy	—	—	—	—	—	—
14	Feketegyarmat	—	—	—	—	—	—
15	Feketetót és Győrös	—	—	—	—	—	—
16	Fenes	—	—	—	—	—	—
17	Geszt	—	—	—	—	—	—
18	Gyanta	—	—	—	—	—	—
	l. e. Kisháza	6	40	6	40	—	03
	l. e. Széplak	—	—	—	—	—	—
19	Gyorok	—	—	—	—	—	—
20	Harsány	—	—	—	—	—	—
21	Kispereg	199	88	140	84	—	—
	l. e. Németpereg	—	—	—	—	—	—
22	Komádi	—	—	—	—	—	—
23	Körösszegapáti	—	—	—	—	—	—
24	Kötegyán	120	—	120	—	—	—
25	Magyarhomorog	—	—	—	—	—	—
26	Mezőgyán	—	—	—	—	—	—
27	Mezősas	—	—	—	—	—	—
28	Nagyszalonta	—	—	—	—	—	—
29	Nagyzerind	100	—	100	—	—	—
	Átvitel	779	38	614	84	—	03

javára az 1908. évben befolyt járulékokról.

Nagyszalontai egyházmegye.

rovata		Folyó évi járulékok rovata								Tőke természetű bevételek: reformációi perselypénz adományok stb.	
Hátralék maradt 1908 deczember 31-én		Az 1908. évre megállapított közalapi járulék		Folyó évi járulékból befizettetett a f. évben		5% késed. kamat a f. évi járulék után		F. évi járulékból hátralék maradt 1908 deczember 31-én			
korona	fillér	korona	fillér	korona	fillér	korona	fillér	korona	fillér	korona	fillér
—	—	82	16	82	16	—	—	—	—	—	—
—	—	492	—	492	—	—	—	—	—	—	—
—	—	129	84	129	84	—	—	—	—	—	—
—	—	17	44	17	44	—	—	—	—	—	—
—	—	110	40	110	40	—	—	—	—	—	—
—	—	91	60	91	60	—	—	—	—	—	—
—	—	50	24	50	24	—	—	—	—	—	—
14	60	9	76	—	—	—	—	9	76	—	—
21	30	2	80	—	—	—	—	2	80	—	—
—	—	65	04	65	04	—	—	—	—	—	—
—	—	36	08	36	08	—	—	—	—	—	—
—	—	241	36	56	76	—	—	184	60	—	—
—	—	27	60	27	60	—	—	—	—	—	—
69	60	41	12	—	—	—	—	41	12	—	—
—	—	99	44	99	44	—	—	—	—	1	—
—	—	104	08	104	08	—	43	—	—	—	—
—	—	143	36	143	36	—	—	—	—	—	—
—	—	25	44	25	44	—	—	—	—	—	—
—	—	91	44	—	—	—	—	91	44	—	—
—	—	113	60	113	60	—	—	—	—	1	—
—	—	115	44	115	44	—	—	—	—	—	—
—	—	12	48	6	08	—	03	6	40	—	—
—	—	9	44	9	44	—	—	—	—	—	—
—	—	22	88	22	88	—	—	—	—	—	—
—	—	100	72	100	72	—	—	—	—	2	98
59	04	135	36	—	—	—	—	135	36	—	—
—	—	21	04	—	—	—	—	21	04	—	—
—	—	499	04	499	04	—	—	—	—	—	—
—	—	68	80	68	80	—	—	—	—	—	—
—	—	200	—	200	—	—	—	—	—	—	—
—	—	100	72	37	20	—	—	63	52	—	—
—	—	150	72	150	72	—	—	—	—	—	—
—	—	125	84	125	84	—	—	—	—	—	—
—	—	915	12	915	12	—	—	—	—	6	62
—	—	182	—	182	—	—	—	—	—	—	—
164	54	4634	40	4078	36	—	46	556	04	11	60

Sorszám	Az egyházközség neve	Hátralékok					
		Hátralék 1907 deczember 31-én		Hátralékból befizettetett a folyó évben		5% késed. kamat a hátralék után	
		korona	fillér	korona	fillér	korona	fillér
	Áthozat	779	38	614	84	—	03
30	Okány	—	—	—	—	—	—
31	Pankota	—	—	—	—	—	—
32	Radnalippa	—	—	—	—	—	—
33	Remete	—	—	—	—	—	—
	f. e. Kosgyán	—	—	—	—	—	—
34	Sarkad	—	—	—	—	—	—
35	Sarkadkeresztur	—	—	—	—	—	—
36	Sonkolyos	—	—	—	—	—	—
	l. e. Jánosfalva	—	—	—	—	—	—
37	Szakál	—	—	—	—	—	—
38	Szemlak	—	—	—	—	—	—
39	Szentleányfalva	—	—	—	—	—	—
40	Támásda	—	—	—	—	—	—
41	Tárkány	—	—	—	—	—	—
	l. e. Nyégerfalva	—	—	—	—	—	—
42	Tenke	—	—	—	—	—	—
43	Ugra	—	—	—	—	—	—
44	Zsadány	—	—	—	—	—	—
45	Vadász	—	—	—	—	—	—
	f. e. Simonyifalva	—	—	—	—	—	—
	f. e. Talpas	4	60	—	—	—	—
	Összesen	783	98	614	84	—	03

Kelt Geszt, 1909. évi január hó 22.

Szabó István,
egyházm. pénzkezelő.

Ezen számadást a nagyszalontai egyházmegyei közalap végrehajtóbizottsága megvizsgálta; azt úgy egyes tételeiben, mint főösszegében okmányaival összehasonlította; helyesen vezetettnek, teljesen fölszereltnek találta.

Sarkad, 1909. évi január hó 25.

Böszörményi Lajos,
bizottsági jegyző.

rovata		Folyó évi járulékok rovata								Tőke természetű bevételek: reformációi perselypénz, adományok stb.	
Hátralék maradt 1908 december 31-én		Az 1908 évre megállapított közalapi járulék		Folyó évi járulékból befizettetett a f. évben		5% késed. kamat a f. évi járulék után		F. évi járulékból hátralék maradt 1908 december 31-én			
korona	fillér	korona	fillér	korona	fillér	korona	fillér	korona	fillér	korona	fillér
164	54	4634	40	4078	36	—	46	556	04	11	60
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	242	88	242	88	—	—	—	—	—	—
—	—	29	36	29	36	—	—	—	—	—	—
—	—	15	92	15	92	—	—	—	—	1	10
—	—	61	20	61	20	—	52	—	—	—	—
—	—	—	64	—	—	—	—	—	64	—	—
—	—	610	88	610	88	—	—	—	—	—	—
—	—	80	64	80	64	—	—	—	—	—	—
—	—	30	08	30	08	—	13	—	—	—	—
—	—	22	72	22	72	—	09	—	—	—	—
—	—	17	28	17	28	—	—	—	—	—	—
—	—	45	44	45	44	—	—	—	—	—	—
—	—	53	12	53	12	—	—	—	—	—	22
—	—	61	60	61	60	—	—	—	—	—	—
—	—	100	08	100	08	—	42	—	—	—	—
—	—	17	12	17	12	—	07	—	—	—	—
—	—	163	20	163	20	—	—	—	—	—	—
—	—	148	32	148	32	—	—	—	—	—	12
—	—	170	—	170	—	—	—	—	—	—	—
—	—	114	—	114	—	—	—	—	—	—	—
—	—	16	32	—	—	—	—	16	32	—	—
4	60	8	24	—	—	—	—	8	24	—	—
169	14	6643	44	6062	20	1	69	581	24	13	04

Balog Ambrus,
esperes.

jóváhagyta s végső jóváhagyás végett az országos közalap végrehajtó bizottsághoz felterjesztette.

Balog Ambrus,
bizottsági elnök.

Leszámolás:

	Tartozás: K f	Bevétel: K f	Hátralék: K f
1907. évi	783·98	614·84	169·14
1908. évi	6643·44	6062·20	581·24
Összesen	7427·42	6677·04	750·38

A bevételhez jött:

Késedelmi kamat 5% 1907. évi	—·03
Késedelmi kamat 5% 1908. évi	1·69
Tőke természetű bevétel	13·04
Összes bevétel	6691·80

Hatezerhatszázkilenczvenegy korona és 80 fillér.

E 6691 korona 80 fillért a következő részletekben küldtem fel postatakarékpénztári lapon a Magyar Földhitelintézethez az országos ref. közalap javára:

1.	1908 október	24.	a 28,118.	sz.	nyugta	szerint	3434·36 kor.
2.	„ november	1.	a 29,447.	„	„	„	1927·38 „
3.	„ „	14.	a 30,567.	„	„	„	977·08 „
4.	„ „	30.	a 32,132.	„	„	„	188·35 „
5.	„ deczember	2.	a 32,346.	„	„	„	100·50 „
6.	„ „	39.	az 1,383.	„	„	„	64·13 „
						Összesen	6691·80 kor.

Geszt, 1909. évi január hó 22.

Szabó István,
egyházm. pénzkezelő.

Balog Ambrus,
esperes.

Kimutatás az országos református egyházi közalap 1909. évi járulékairól.

Tiszántúli egyházkerület. Nagyszalontai egyházmegye.

1	2	3	4		5		6
Sorszám	Az egyházközség neve	lélekszáma	Összes hátralék 1908 deczember 31-én korona	fil.	Az 1909. évre kivetett közalapi járulék korona	fil.	Jegyzet
1	Ant	1027	—	—	82	16	
2	Arad	6150	—	—	492	—	
3	Ágya	1623	—	—	129	84	
4	l. e. Szintye	218	—	—	17	44	
5	Árpád	1380	—	—	110	40	
6	Bajj	1145	—	—	91	60	
7	Belényes	628	—	—	50	24	
8	l. e. Magyarcséke	122	24	36	9	76	79—1908. sz. e. m. végzés Gyantától ide helyezte át.
9	f. e. Vaskóh	35	24	10	2	80	
10	Belényesújlak	813	—	—	65	04	
11	Bélzerind	451	—	—	36	08	
12	Berekböszörmény	3017	184	60	241	36	
13	Borossebes	345	—	—	27	60	
14	Csermő	514	110	72	41	12	
15	Erdőgyarak	1243	—	—	99	44	
16	Erdőhegy	1301	—	—	104	08	
17	Feketegyarmat	1792	—	—	143	36	
18	Feketetőt és Györös	318	—	—	25	44	
19	Fenes	1143	91	44	91	44	
20	Geszt	1420	—	—	113	60	
21	Gyanta	1443	—	—	115	44	
22	l. e. Kisháza	156	6	40	12	48	
23	l. e. Széplak	118	—	—	9	44	
24	Gyorok	286	—	—	22	88	
25	Harsány	1259	—	—	100	72	
26	Kispereg	1692	194	40	135	36	
27	l. e. Németpereg	263	21	04	21	04	
28	Komádi	6238	—	—	499	04	
29	Körösszegapáti	860	—	—	68	80	
30	Kötegyán	2500	—	—	200	—	
31	Magyarhomorog	1259	63	52	100	72	
32	Mezőgyán	1884	—	—	150	72	
33	Mezősas	1573	—	—	125	84	
34	Nagyszalonta	11,439	—	—	915	12	
35	Nagyzerind	2275	—	—	182	—	
36	Okány	3036	—	—	242	88	
37	Pankota	367	—	—	29	36	
	Átvitel	61333	720	58	4906	64	

1	2	3	4		5		6
Sorszám	Az egyházközség neve	lélek-száma	Összes hátralék 1908 deczember 31-én korona	fil.	Az 1909. évre kivetett közalapi járulék korona	fil.	Jegyzet
	Áthozat	61,333	720	58	4,906	64	
38	Radnalippa	199	—	—	15	92	Lélekszámát s járulékát így állapította meg a Köz. Végr. Biz.
39	Remete.	765	—	—	61	20	
40	f. e. Kosgyán. . . .	8	—	64	—	64	A Köz. Végr. Biz vette Remetéhez s remetei lelkész nem felebbezett.
41	Sarkad	7636	—	—	610	88	
42	Sarkadkeresztúr . . .	1008	—	—	80	64	
43	Sonkolyos	376	—	—	30	08	
44	l. e. Jánosfalva . . .	284	—	—	22	72	
45	Szakál	216	—	—	17	28	
46	Szemlak	568	—	—	45	44	
47	Szentleányfalva . . .	664	—	—	53	12	
48	Tamásda	770	—	—	61	60	
49	Tárkány	1251	—	—	100	08	
50	l. e. Nyégerfalva . .	214	—	—	17	12	
51	Tenke	2040	—	—	163	20	
52	Ugra	1854	—	—	148	32	
53	Zsadány	2125	—	—	170	—	
54	Vadász	1425	—	—	114	—	
55	f. e. Simonyifalva . .	204	16	32	16	32	
56	f. e. Talpas	103	12	84	8	24	
	Összesen	83,043	750	38	6643	44	

Kelt Geszt, 1909. évi január hó 22.

Szabó István, egyházmegyei pénzkezelő. — *Balog Ambrus*, esperes.

304/1909. sz. Jóváhagyta a nagyszalontai egyházmegyei közalap végrehajtó-bizottság 6643 kor. 44 fillér összeggel. Sarkad, 1909. évi január hó 25.

Böszörményi Lajos, bizottsági jegyző. — *Balog Ambrus*, bizottsági elnök.

ad 1082/1909. szám. Jóváhagyta a tiszántúli egyházkerület elnöksége 6643 korona 44 fillér összeggel. Debreczen, 1909. évi február hó.

gróf Degenfeld József, főgondnok. — *Erőss Lajos*, püspök.

2000/1909. sz. Megállapította az országos közalap végrehajtó-bizottság 6643 korona 44 fillér összeggel. Budapest, 1909. évi márczius hó 15.

dr. Baksa Lajos, bizottsági előadó. — *Dókus Ernő*, bizottsági elnök.

Egyházmegyénk közgyülése az 1908. évben befolyt közalapi járulékok elszámolását és az 1909. évi járulékok kimutatását — melyeket az arra hivatott egyházi hatóságok megvizsgáltak és jóváhagytak — a maga részéről is jóváhagyja s jegyzőkönyvébe felvétetni rendeli;

azon egyházakat, melyek az 1908. évről közalapi tartozásaikkal hátralékban vannak, összes tartozásaiknak (1909 január 1-től számított késedelmi kamatjával együtt) f. évi aug. 1-ig befizetésére felelősség terhe mellett kötelezi;

a presbyteriumokat útasítja, hogy az 1909. évi közalapi járulékot az egyházmegye pénztárnokához 1909 november 1-ig befizessék a ref. ünnepi perselypénzzel együtt;

végül az egyházmegyei közalapi bizottság tagjaiul — egy évi időtartamra — esperes elnöklete alatt dr. Balogh Elek és Böszörményi Lajos tanácsbirákat, mint rendes tagokat; Hadházy Kálmán tanácsbírót, mint póttagot, megválasztja.

16. Olvastatott a számvevőszék következő jelentése:

Jegyzőkönyv,

fölvétetett Nagyszalontán 1909 április 14. napján, a nagyszalontai reform. egyházmegye számvevőszéke által az egyházmegyei egyházi gondnokok 1908. évi számadásainak megvizsgálása tárgyában.

Jelenlevők: Szikszay Lajos elnök, Bagdy János, Kolumbán Áron, Kassay Béla, Ónody Sándor, Tatár Balázs, dr. Szarka Sándor, Varga Zoltán, Rácz Gyula.

1. **Rendben talált számadások a következők:**

nagyszalontai ref. egyházé .	bevétel	45,216	korona	48	fillér
	kiadás	41,218	„	74	„
	maradvány	3997	korona	74	fillér
sarkadi ref. egyházé . . .	bevétel	51,358	korona	03	fillér
	kiadás	50,188	„	33	„
	maradvány	1169	korona	70	fillér
mezögyáni ref. egyházé . .	bevétel	9160	korona	32	fillér
	kiadás	9160	„	32	„
	maradvány	—	korona	—	fillér

harsányi ref. egyházé . . .	bevétel	13,780	korona	49	fillér
	kiadás	13,686	„	63	„
	maradvány	93	korona	86	fillér
erdőhegyi ref. egyházé . . .	bevétel	17,866	korona	44	fillér
	kiadás	17,248	„	21	„
	maradvány	618	korona	23	„
radnalippai ref. egyházé . .	bevétel	2955	korona	54	fillér
	kiadás	2478	„	69	„
	maradvány	476	korona	85	fillér
ugrai ref. egyházé	bevétel	5155	korona	42	fillér
	kiadás	4844	„	50	„
	maradvány	310	korona	92	fillér
szemlaki ref. egyházé . . .	bevétel	3083	korona	52	fillér
	kiadás	2711	„	28	„
	maradvány	372	korona	24	fillér
szentleányfalvai ref. egyházé	bevétel	1843	korona	69	fillér
	kiadás	1843	„	69	„
	maradvány	—	korona	—	fillér
bélzerindi ref. egyházé . . .	bevétel	930	korona	24	fillér
	kiadás	863	„	09	„
	maradvány	67	korona	15	fillér
kisperegi ref. egyházé . . .	bevétel	3517	korona	50	fillér
	kiadás	3492	„	62	„
	maradvány	24	korona	88	fillér
nyégerfalvai ref. leány egyházé	bevétel	810	korona	68	fillér
	kiadás	805	„	13	„
	maradvány	5	korona	55	fillér
tamásdai ref. egyházé . . .	bevétel	2601	korona	48	fillér
	kiadás	1776	„	72	„
	maradvány	824	korona	76	fillér
feketegyarmati ref. egyházé .	bevétel	4654	korona	71	fillér
	kiadás	3674	„	35	„
	maradvány	980	korona	36	fillér
pankotai ref. egyházé . . .	bevétel	2637	korona	29	fillér
	kiadás	2594	„	83	„
	maradvány	42	korona	46	fillér

kisházai ref. leányegyházé .	bevétel	394 korona	07 fillér
	kiadás	149 „	59 „
	maradvány	244 korona	48 fillér
remetei ref. egyházé . . .	bevétel	643 korona	62 fillér
	kiadás	632 „	56 „
	maradvány	11 korona	06 fillér
remetei lelkészlak építése . .	bevétel	3933 korona	06 fillér
	kiadás	3933 „	06 „
	maradvány	— korona	— fillér
sonkolyosi ref. egyházé . .	bevétel	698 korona	84 fillér
	kiadás	620 „	95 „
	maradvány	77 korona	89 fillér
jánosfalvai ref. leányegyházé	bevétel	521 korona	46 fillér
	kiadás	307 „	29 „
	maradvány	214 korona	17 fillér
fenesi ref. egyházé	bevétel	2283 korona	87 fillér
	kiadás	2158 „	13 „
	maradvány	125 korona	74 fillér
feketetói ref. egyházé . . .	bevétel	960 korona	92 fillér
	kiadás	561 „	39 „
	maradvány	399 korona	53 fillér
bajji ref. egyházé	bevétel	3464 korona	76 fillér
	kiadás	3044 „	40 „
	maradvány	420 korona	36 fillér
ménesgyoroki ref. egyházé . .	bevétel	2167 korona	67 fillér
	kiadás	2167 „	67 „
	maradvány	— korona	— fillér
szakálli ref. egyházé . . .	bevétel	1476 korona	81 fillér
	kiadás	862 „	32 „
	maradvány	614 korona	49 fillér
aradi ref. egyházé	bevétel	8544 korona	52 fillér
	kiadás	8363 „	16 „
	maradvány	181 korona	36 fillér
ágyai ref, egyházé	bevétel	27,760 korona	03 fillér
	kiadás	27,006 „	37 „
	maradvany	753 korona	36 fillér

szintyei ref. leányegyházé . .	bevétel	1932	korona	56	fillér
	kiadás	1932	„	56	„
	maradvány	—	korona	—	fillér
vadászi ref. egyházé . . .	bevétel	4636	korona	23	fillér
	kiadás	4623	„	92	„
	maradvány	12	korona	31	fillér
anti ref. egyházé	bevétel	5443	korona	29	fillér
	kiadás	4428	„	88	„
	maradvány	1014	korona	41	fillér
kötegyáni ref. egyházé . . .	bevétel	11.209	korona	88	fillér
	kiadás	9911	„	19	„
	maradvány	1298	korona	69	fillér
csermői ref. egyházé . . .	bevétel	2870	korona	52	fillér
	kiadás	2757	„	74	„
	maradvány	112	korona	78	fillér
sarkadkeresztúri ref. egyházé	bevétel	2361	korona	96	fillér
	kiadás	2230	„	58	„
	maradvány	131	korona	38	fillér
magyarhomorogi ref. egyházé	bevétel	2375	korona	51	fillér
	kiadás	2028	„	77	„
	maradvány	346	korona	74	fillér
gyantai ref. egyházé . . .	bevétel	1906	korona	73	fillér
	kiadás	1464	„	25	„
	maradvány	442	korona	48	fillér
tenkei ref. egyházé	bevétel	10,732	korona	76	fillér
	kiadás	10,732	„	10	„
	maradvány	—	korona	66	fillér
nagyzerindi ref. egyházé . .	bevétel	—	korona	—	fillér
	kiadás	—	„	—	„
	maradvány	—	korona	—	fillér
okányi ref. egyházé. . . .	bevétel	8508	korona	05	fillér
	kiadás	5136	„	93	„
	maradvány	3371	korona	12	fillér
geszti ref. egyházé	bevétel	6911	korona	36	fillér
	kiadás	6911	„	36	„
	maradvány	—	korona	—	fillér

geszti ref. óvodai . . . . bevétel 2362 korona 51 fillér
kiadás 2362 „ 51 „
maradvány — korona — fillér

2. Kifogásolt számadások.

Széplaki ref. leányegyházé. A költségvetés több tétele nincs kifizetve. Állami, megyei adók; egyházmegyei közigazgatási költség, tűzbiztosítás. Lelkész bekért jelentése szerint azért maradtak hátralékban, mert gondnok az egyház követeléseinek behajtásánál nem járt el kellő erélylyel. A számadás vizsgálata alkalmával erre figyelmeztetve lett záros határidő mellett s azóta már e hátralékok egyrésze kifizettetett;

bevétel 164 korona 63 fillér
kiadás 150 „ 72 „
maradvány 13 korona 91 fillér.

Ugy a számadásból, mint a költségvetésből az tünik ki, hogy van valami pénz- és termény-alapja az egyháznak, ami még eddig bejelentve nincs. Lelkész bekért jelentése szerint az épületfentartási alap ez; mely a terménynek már pénzre történt átváltoztatása szerint ez időtt 253 korona 58 fillért tesz ki.

Belényesi ref. egyázé. A gondnoki számadás helyesbíttetett, amennyiben a kiadás 3 tételénél, adóknál téves összeadás folytán 2 koronával több számoltatott el, ezen összeg levonásával a gondnoki számadás

bevétele 3234 korona 65 fillér
kiadása 3232 „ 65 „
maradványa 2 korona — fillér.

Belényesujlaki ref. egyházé. A gondnoki számadásban a kiadás 41. és 42. tétel számánál 2 korona a gondnok javára; a 93. számnál 2 korona 40 fillér a gondnok hátrányára mutatkozik; a bevétel pedig 10 fillérrel tévesen többre összegeztetett. Igy végeredményében 30 fillérrel több leend, a szükséges kiigazítások után

bevétel 795 korona 83 fillér
kiadás 510 „ 01 „
maradvány 285 korona 82 fillér; mely összegben a

toronyfestésre és templomjavításra gyült 234 kor. 50 fillér is benfoglaltatik.

Erdőgyaraki ref. egyházé. A költségelőirányzatban remélhető pénztári maradány czímén előirányzott 492 korona 87 fillér a bevételek között nincs meg; helyette a tartalék alapból vett 912 korona 70 fillér szerepel bevételül. Ilyen czímü alap azonban az alapok között nincs. Az épitési költség elszámolásánál a 6232. sz. betéti könyvből, mint kivétel, bevételül van felvéve 6113 korona 52 fillér, holott a betéti könyvben az időközi kamatokkal együtt összesen csak 3013 korona 52 fillér volt betéve. Kimutatandó, hogy ez a 912 korona 70 fillér és 3100 korona többlet honnan állott elő?

bevétel	6840	korona	21 fillér
kiadás	6068	„	99 „
maradvány	771	korona	22 fillér.

Vadászi ref. egyházé. A számadás rendben van. A szegény alap azonban még ma sincs rendezve. Gaál Lajos adós, daczára, hogy kötvényt adott tartozásáról, határozottan megtagadta a fizetést. Lelkész jelenti, hogy a főszolgabiróval akarta közigazgatási úton behajtani s most az ügy a közigazgatási bizottságnál van. Utasítandó lenne gondnok, hogy ha a közigazgatási bizottság határozatának sem engedelmeskedik adós, a bíróság előtt perelje be.

Borossebesi ref. egyházé. A borossebesi egyház gondnoka Hunyady János 29. t. sz. a. bevételez 100 koronát tőkepénz czímén; Guti Mihálytól 32. t. sz. a. 180 koronát és Patkó Jánostól 45. t. sz. a. 40 koronát tőkebefizetés czímén és azt az egyház rendes szükségeinek fedezésére elhasználja. Az egyháztanács ellene semmi kifogást nem tesz, a presbyteri gyülésen nem kifogásolja lelkész sem, hanem a számadást kisérő levelében tesz annyi megjegyzést, hogy ezeket az összegeket gondnok beszedte és elköltötte; de arról hogy ez milyen természetü alapból lett felvéve és hogy ezen alap egyáltalában felhasználható-e az egyház rendes szükségeinek fedezésére, vagy nem? . . . erre vonatkozólag semmi megjegyzése sincs. Utasítandó lelkész és a presbyterium, hogy erről az elköltött alapról és annak természetéről felvilágositást küldjön be az esperesi hivatalhoz és ha ez az összeg az egyház czéljaira felhasználható nem volt, az alapra fizesse vissza és a presbyterium tegyen erről jelentést az esperesi hivatalnak.

8. t. sz. a. kiadásba hozatik tanítói fizetés czímén 35 korona, a naplóban az jegyeztetik meg, hogy ez előre van fizetve 1909. évre. Tanító pedig nyugtatja, mint 1908. évi deczember havi járulékait. Valószinü, hogy tanítónak van igazsága, mivel 1909. évre szóló kiadást az 1908. évi számadásban elszámolni nem lehet. Úgy

a pénz kirovatalnál, mint a gabona vagy magtári számadásnál nagyon sok a hátralék, félni lehet attól, hogy a kamatokkal a tőke is elvész. A magtári számadásnál például: 4. és 5. t. sz. a. Patkó János tartozik 12 hl. 10 l. búzával és 18 hl. 5 l. tengerivel és az 1908. évben sem tőkét, sem kamatot nem törlesztett.

A tőkepénzeknél Horváth Mihály tőketartozása 200 korona, a kamathátralékkal már 300 korona lett.

Flachbart Károly tőketartozás címén nem áll fent semmi, kamathátralék címén mégis 62 korona szerepel.

Az alapok állagát két évről egy lapon mutatja ki, anélkül, hogy az ott feljövő tételeket valamivel igazolná. Az általa kihozott végösszeget sem lehet megérteni; utasítandó lelkész és gondnok, hogy minden alapról külön-külön számadást készítsen, minden tételt nyugtával igazoljon, hogy az megérthető legyen és az alapok összege megállapítható legyen.

bevétel	2795 korona	72	fillér
kiadás	2670 „	48	„
maradvány	125 korona	24	fillér.

Körösszegapátii ref. egyházé. A számadáshoz költségelőirányzat nem mellékeltetett, a számadás megvizsgálás nélkül visszautasíttatott.

Berekböszörményi ref. egyházé. A különben rendben levő számadásra megjegyeztetik, hogy a 332. t. sz. a. bevételezett 200 koronáról és a 330 t. sz. a. kiadásba tett 200 koronáról igazolvány nincs. Továbbá az 1907. évről 1908. évre 50 korona pénztármaradványnak kellett volna áthozatnia, a számadás szerint azonban csak 11 korona 20 fillér lett áthozva. Tekintettel arra is, hogy a számadás összeállítása nem az egyházmegye által megállapított módon és alakban van kiállítva, utasítandó a presbyterium, hogy a jelzett hiányokat saját hatáskörében pótolja s jövőre számadását gondnok, az egyházmegye határozatával megállapított alakban állítsa ki.

Mezősasi ref. egyházé. A 17. t. sz. a. 35 korona 20 fillérről szóló nyugta nincs aláírva, utasítandó a gondnok és presbyterium, hogy a hiányt a maga hatáskörében pótolja ki.

Komádii ref. egyházé. A különben rendben levő számadás azon megjegyzéssel hagyatik jóvá, hogy a kiadás összeadási hibából 10 koronával több és így a pénztár maradvány 1233 korona 08 fill. lesz, utasítadó a gondnok arra is, hogy számadását az egyházmegye által megállapított alakban állítsa ki.

Árpádi ref. egyházé. Az árpádi gondnoki számadás nyugtáit maga az egyház gondnoka írta alá és két alapítványról számadást sem terjesztett be.

A kötegyáni, zsadányi, németperegi és tárkányi gondnoki szám-

adásokra vonatkozó kifogásokat az illető számvevőszéki tagok személyesen fogják előadni, mivel erre idő most már nem volt.

A tavalyi őszi közgyülés által visszautasított szemlaki alapítványi számadások beterjesztettek és rendben találtattak.

K. m. f.

Szikszay Lajos,
elnök.

Ónody Sándor, *Rácz Gyula,*
Borbély László, *Kolumbán Áron,*
Kassay Béla, *Bagdi János,*
Tatár Balázs,
számvevőszéki tagok.

3. Külön jelentések a fenti jegyzőkönyv záró határozatához képest.

A kötegyáni ref. egyház számadása rendben van, azonban a számadásban úgy a bevétel, mint a kiadásnál oly tételeket is vesz be, melyek az 1909. évben történtek; a következő javaslatot terjesztem a számvevőszék elé:

A kötegyáni ref egyház számadását számvevőszék jóváhagyandónak véli, daczára annak, hogy a bevétel 191. tétele alatt 508 korona 42 fillér, a 192. tétele alatt 3804 korona 71 fillér, összesen 4313 korona 13 fillért bevételez, melyek előbbije 1909 január 6-ról, utóbbija 1909 január 17-ről kelt okmánynyal van igazolva, továbbá a *kiadás* 31. és 32. t. a. 1909 január 4-ről 10 korona, 62. tétel alatt 1909 február 1-ről 1200 korona, 148. t. a. 1909 január 4-ről 1 korona 60 fillér, 149. t. a. 1909 január 17-ről 1500 korona, 150. t. a. 1909 január 15-ről 1 korona 42 fillér, összesen 2713 korona 02 fillért tesz kiadásba, mely tételek természetszerűleg csak 1909. évi számadásban foglalhattak volna helyet. De mert lelkész jelentése szerint a presbyterium azért járt így el, mert az 1908. évre szóló adócsökkentési segélyt az 1909. évben nyerték meg s épen azért vették 1908-ról számadásba, hogy később „esetleg kellemetlenség, vagy baj ne származzék“, továbbá az 1909. évre átjött terménymaradványt 1909-ben értékesítették bár, de azért bevételezték 1908-ra, mivel lelkész indokolása szerint „már 1909-ben nem lesz terményadó s olyan a költségvetésben sem szerepel, így leszen tiszta a helyzet“, átlátja a számvevőszék az eljárás czélszerüségét s elfogadandónak véli azt, hogy említett tételek az 1909. évben történt tényleges bevételezés daczára az 1908. évi számadás bevételében foglaljanak helyet, valamint megengedhetőnek véli ennek folyománya gyanánt, hogy épen az adócsökkentési segély megnyerése reményében esperesi jóváhagyás mellett felvett s ideiglenes kölcsönük kifize-

tése az 1909. évben történt kifizetés daczára az 1908. évi számadás kiadásában foglaljon helyet. De mert lelkésznek a számadást kísérő jelentése a későbbi baj és kellemetlenség elkerülését említi eljárásuk indokául: a presbyterium és gondnok ezen eljárását az egyházmegyei gyülés elé terjeszti jóváhagyás végett azon kijelentéssel, hogy említett czímletek az 1909. év számadásába — az okmányok kelte daczára is — bevehetők természetesen ne legyenek.

A zsadányi egyház számadása — daczára számszerü helyességének és okmányolásának — visszaadandó teljes átdolgozás végett, mert eljárt számvevőszéki tag arról győződött meg, hogy oly számadási tételek vétettek be a számadásba, melyek külön számadást igényelnek. Így p. o. templomrenoválás és leányiskola építés bevételei, kiadásai, kölcsönvételi összegei, amelyekre bár az egyház külön kulcs szerint kivetést tett, de azokra egyházhatósági engedélyt nem nyert és nem is kért, valamint a kölcsönvételre sem. E tételeket az egyházi törvény értelmében — a rendes szükséglet keretén kívül esvén, — azokra mint nem állandó jellegü kivétésekre külön kivetés is történvén: sőt külön gondnok, illetve pénzbeszedő választatván; a felelősség megállapítása szempontjából is, de meg természetszerüleg is el kell különiteni az egyház évi rendes fentartásáról szóló számadástól. Utasítandónak véli a presbyteriumot a számvevőszék, hogy a templomrenoválás és leányiskola építésére fordított összegek tételeit a rendes számadásból vegye ki, s anélkül készítse el számadását, s amennyiben már a számadásból megállapíthatólag az 1907. évi számadásba is vegyített 5000 korona engedélynélküli kölcsön bevételt, amikor pedig még az építkezések meg sem kezdettek: az 1907. évi számadás is átdolgozandó, mert különben beláthatatlan zavarok támadhatnak, annyival inkább, mert a két pénztárnak két külön gondnoka is van. Egyben utasítandó a presbyterium arra is, hogy kérjen hatósági jóváhagyást az építkezésekhez, daczára annak, hogy azok jórészt bevégeztettek, valamint kérjen engedélyt a kivetett összeg és a megállapított kulcsra, a felvett kölcsönre nézve is, mert beállhat az eset, hogy a hatósági jóváhagyás nélkül kivetett összeg behajtható nem lesz, de a felvett kölcsön az egyházon föltétlenül behajtható.

Az alapokról pedig számadást nem küldvén, azt 1909 julius 1-ig küldje be.

Ónody Sándor,
számvevőszéki tag.

A németperegi egyház számadása rendben van; utasíttatni kérjük azonban a németperegi presbyteriumot, hogy az egyházmegyei elnökség engedélye nélkül kölcsönt felvennie nem szabad, nem engedi az egyházi törvény. Az 1908. évben két izben is vett fel kölcsönt folyó kiadásainak fedezésére, de engedélyt nem kért reá.

A tárkányi egyház számadása. Tárkányban az a különös eset történt, hogy a gondnoki számadást a presbyterium megvizsgálta, jóváhagyta, de egyszersmind — ottani régi szokás szerint — felülvizsgálat végett az egyházközségi közgyülés elé is terjesztette, és a lelkész jelentése szerint az egyház községi közgyülés a számadást nem fogadta el, mert sokallotta az új iskola építésénél felhasznált anyagot és fuvarozások nagy mennyiségét és a nyugtákkal kellően igazolt kiadásokból önkényüleg leütött s gondnok által akarja megtéríttetni. Ebből aztán ott nagy zavarok támadtak, melyekről nagytiszt. esperes úr tud bővebben. Számvevőszék következő javaslatokat terjeszti elő:

1. miután a számadás eléggé rendben van és okmányokkal kellően igazolva van: a tárkányi gondnoki számadást elfogadottnak jelenti ki;

2. utasítja a tárkányi presbyteriumot, hogy miután azon ottani régi szokás, — mely szerint a gondnoki számadást az egyházközségi közgyülés elé is terjesztik, s ott is tárgyalják, — az egyházi törvények szerint nem lehetséges: ezt a szokást törölje el, s az egyházi törvények értelmében a gondnoki számadást ezután csak a presbyterium vizsgálhatja;

3. panaszlókat az egyházmegyei bíróság elé járulásra utasítja;

4. végül útasítja a presbyteriumot az egyhazi törvény I. t.-cz. 15. §. *d*) pontjának szigorú betartására, mely szerint ideiglenes kölcsönt csakis az egyházmegyei elnökség jóváhagyásával vehetnek fel, anélkül pedig nem.

Kolumbán Áron,
számvevőszéki tag.

Egyházmegyei közgyülés — számvevőszék jelentése szerint — a rendben levő számadásokra a felmentvényt megadja, azok zártételeit 1908. évi 18. sz. egyházm. végzéshez képest jegyzőkönyvébe bevéteti.

A kifogásolt számadásokat illetőleg:

a széplaki leányegyház gondnokát utasítja egyházmegyei közgyülés, hogy felelősség terhe alatt szorgalmazza az egyház követeléseinek behajtását és az 1908-ról fizetetlen maradt költségvetési tételeket a f. évben fizesse ki. A canonica visitatió pedig „az épület fentartási alap“-nak eljárt számvevő által 253 korona 58 fillérben kipuhatolt állagát vizsgálja meg, végösszegében állapítsa meg, hogy ennek alapján — mint alap — az alapok törzskönyvébe beiktatható legyen s erről az esperesi hivatalhoz jelentést tegyen;

a belényesi gondnok utasíttatik, hogy az 1908. évi számadás „maradvány“-át 2 koronára igazítsa ki

s azt — mint pénztári maradványt — az 1909. év bevétele 1-ső tétele alá iktassa be, minek megtörténtét esperesi hivatalhoz 30 nap alatt jelentse be;

a belényesújlaki gondnok utasíttatik, hogy a számvevőszék által kifogásolt tételeket helyesbítse a fenti jelentéshez képest s ennek megtörténtéről 30 nap alatt az esperesi hivatalhoz jelentést tegyen;

az erdőgyaraki gondnoknak utasításul adatik, hogy a nagyon is felvilágosításra szoruló és számvevőszék által kifogásolt tételeket teljes világításban dolgozza ki. Adjon számot arról, hogy a költségvetésében praeliminált 492 korona 87 fillér pénztári maradványt miért nem bevételezte? továbbá honnan vette a 912 korona 70 fillér „tartalék-alapot" és ha ilyen volt, miért nem jelentette be azt az alapokhoz törzskönyvelés végett s joga volt-e felhasználni? végül adjon felvilágosítást arra, hogy a 6232. sz. betéti könyvből, — melynek értéke a kamatokkal együtt csak 3013 korona 52 fillér, — hogyan vett ki 6113 korona 52 fillért? Ezekről kidolgozott jelentését terjessze a canonica visitátió elé, amely ott a helyszinén járjon el, s az ekként nyerendő helyesbítésről külön jelentés teendő, hogy a számadás eredménye megállapítható legyen;

a vadászi presbiterium utasíttatik, hogy a fizetni vonakodó Gaál Lajos kötelezvényét bírói úton peresítse;

a borossebesi számadás a canonica visitátiónak adatik ki, hogy ott a helyszinén vizsgálja meg, hogy minő természetűek az elköltött alapok, általán tisztázza az alapokkal összekevert számadást. A számvevőszék által kifogásolt minden tételre indítson vizsgálatot; arra is, hogy miért szaporodtak fel az adósok tartozásai és az alapokat végösszegében állapítsa meg;

a körösszegapáti-i számadás visszaadatik azzal, hogy a költségvetéssel szerelje fel s úgy terjessze be megvizsgálás végett, határidő 30 nap;

a berekböszörményi számadás kifogásolt tételeit a presbiterium saját hatáskörében igazítsa ki s erről jelentést tegyen f. év június 1-ig az esperesi hivatalnak s jövőben számadását az egyházmegye által megállapított alakban készítse el;

a mezősasi egyház a hiányt a maga hatáskörében pótolja s e pótlás megtörténtét az esperesi hivatalnak jelentse be;

a komádi-i egyház utasittatik, hogy számadásának végösszegét 1233 korona 08 fillér pénztári maradványra helyesbítve igazítsa ki s ez összeget vigye át az 1909. év bevételébe s ezen helyesbítés megtörténtét az esperesi hivatalhoz jelentse be. Jövőben számadásait az egyházmegye által megállapított alakban készítse;

az árpádi egyház gondnokának számadása azzal utasíttatik vissza, hogy az egészet hiteles nyugtákkal újból szerelje fel s úgy az ekként felszerelt számadást, mint a két be nem terjesztett alapítványi számadást 30 napon belül számvevőszéki felülvizsgálat végett az esperesi hivatalhoz terjessze be;

a kötegyáni egyház presbiteriumának a számvevőszék által előterjesztett intézkedése a kérdéses tételekre vonatkozólag — mint természetszerű eljárás — jóváhagyatik;

a zsadányi egyház számadása azzal adatik vissza, hogy az a számvevőszéki előterjesztés értelmében teljesen újból készíttessék el az 1907. évi számadással együtt, — olyformán, hogy a gondnoki számadásban csak az egyház rendes és költségvetésileg megállapított bevételei és kiadásai foglaljanak helyet s az ekként elkészített számadások számszéki felülvizsgálat végett 30 napon belül az esperesi hivatalhoz beterjesztessenek. Utasíttatik egyúttal a presbiterium, hogy amennyiben a visszautasított számadásból kitetszőleg oly építkezéseket és azokra oly kivetéseket tett s kisegítőleg oly kölcsönt is vett fel, amelyekre az egyházi törvény értelmében egyházhatósági jóváhagyást kellett volna kérnie, de azt nem tette: most pótlólag, — felelősség terhe mellett, — tegye meg utólag s majd az egyházhatósági jóváhagyás után az e czélból kivetett és beszedendő összegekről, az egyház rendes szükségleteiről készített számadástól egészen elkülönített számadást terjesszen be;

a németperegi egyház utasíttatik, hogy a költségvetés keretén belől felvenni szándékolt ideiglenes kölcsönzés alkalmával az e. törvény I. t.-cz. 15. §. *d)* pontját szigorúan tartsa be;

a tárkányi egyház beterjesztett számadását — a számvevőszék előterjesztése alapján, mint okmányokkal igazoltat — az egyházmegyei közgyülés elfogadottnak jelenti ki. Magáévá teszi előterjesztett szám-

széki javaslatokat is s azokat a helyszinén leendő eligazitás végett a canonica visitatiónak adja ki.

17. Olvastatott a tanügyi bizottságnak következő jegyzőkönyvi jelentése:

Jegyzőkönyv.

Felvétetett a nagyszalontai ref. egyházmegye tanügyi bizottságának 1909 április hó 14-én Nagyszalontán tartott ülésében.

Elnök Balog Ambrus esperes; jelen voltak: Széll Kálmán, Böszörményi Lajos, Nagy Imre, Bagdi János, Csécsi Imre, Kolumbán Áron, Szondy Géza, Szathmáry István, Szabó István, Papp Imre, Szücs Balázs, Szabó Lajos, Kiss István, Székely József és Kassay Béla tanügyi bizottsági tagok, utóbbi mint előadó is.

1. szám. Elnök üdvözölve a tanügyi bizottság megjelent tagjait: az ülést megnyitja.

2. szám. Olvastatott Kassay Béla tanügyi bizottsági előadó következő jelentése:

„Nagytiszteletü Egyházmegyei Tanügyi Bizottság!

Egyházmegyénk népiskoláinak az 1908—9. tanév első felében tapasztalt állapotáról szóló jelentésemet — a hozzám beérkezett jelentő ivek alapján — van szerencsém a következőkben előterjeszteni:

A tanügyi bizottság körlátogató tagjai egyházmegyénk minden iskoláját meglátogatták s jelentésük szerint egyházmegyénk 45 anyaegyháza közül 35-ben vannak felekezeti iskolák, 2-ben (Arad, Okány) községiek, 7-ben (Csermő, Feketetót, Gyanta, Radnalippa, Remete, Sonkolyos, Szentleányfalva) államiak, 1 helyen (Belényes) a fiúiskola felekezeti, a leányok pedig állami iskolába járnak; 7 leányegyház közül 3-ban (Szintye, Németpereg, Nyégerfalva) felekezeti, 4-ben (Kisháza, Széplak, Jánosfalva, Magyarcséke, mely utóbbiról azonban semmi adat nem küldetett be) állami iskola van; van 6 pusztai iskola, ezek közül 3 (Csegőd, Gyanté és Tiszaradvány) a Tisza uradalom által fentartott felekezeti, — az ősi-pusztai — a sarkadi egyház által községi segély hozzájárulásával fentartott felekezeti iskola. 2 pedig Nagyszalonta község által fentartott pusztai iskola.

Van egy felekezeti jellegü óvodánk is Geszten, a „Tisza Kálmán kisdedóvoda“.

A felekezeti iskoláinkban müködő tanítók összes száma 100, kik közül nőtanító 12 (Ágya, Árpád, Bajj, Berekböszörmény, Erdőhegy, Geszt, Komádi 2, Körösszegapáti, Kötegyán Nagyszalonta, Nagyzerind); csak fiúkat tanít 38, csak leányokat 36, fiúkat és leányokat vegyesen 26.

A községi és állami iskolákba járó ref. vallású növendékeinknek vallásban és énekben való oktatását 7 helyen (Csermő, Fekete-

tót, Radnalippa, Belényes, Gyanta, Remete, Sonkolyos) az illető lelkészek, utóbbi 4-ben az énektanítást az illető tanítók, 5 helyen (Okány, Szentleányfalva, Széplak, Kisháza, Jánosfalva) a ref. vallású községi és állami tanítók, Aradon a segédlelkész, kántor, egy tanító és egy tanítónő, Nagyszalontán a két pusztai iskolában és a gazdasági ismétlő iskolában a ref. vallású tanítók teljesítik mindnyáján elismerésre méltó buzgósággal és dícséretes eredménnyel.

Teljes 6 osztályú iskola van 27 helyen (Ant, Bélzerind, Borossebes, Németpereg, Sarkadkeresztúr vegyes iskoláiban, továbbá Ágya, Árpád, Bajj, Berekböszörmény, Erdőgyarak, Erdőheny, F.-Gyarmat, Geszt, Harsány, Kispereg, Komádi, Kötegyán, Mezőgyán, Mezősas, Nagyszalonta, Nagyzerind, Sarkad, Tenke, Ugra, Zsadány, Vadász fiú- és leány-, végül Belényes fiú iskoláiban), 5 osztályú az iskola 8 helyen (Szintye, Gyorok, Magyarhomorog, Pankota, Szakál, Szemlak, Tamásda, Nyégerfalva), 4 osztályúak 5 helyen (Belényesújlak, Csegőd, Fenes fiú- és leány-, Tiszaradvány, Gyanta. Körösszegapátiban a fiúiskola 6, a leányiskola 5, Tárkányban a fiúiskola 5, leányiskola 4 osztályú.

Az iskolába járó növendékek összes száma a községi és állami iskolába járó ref. vallású tanulókkal együtt 10,158 és pedig 5273 fiú, 4885 leány. — Az egy tanító keze alatt levő növendékek létszáma 19 és 166 között hullámzik, legkisebb a szakáli osztatlan vegyes, legtöbb a magyarhomorogi osztatlan vegyes iskolában. Iskoláink általában népesek, sőt tulnépesek, nagyobb egyházainkban a lélekszám nagy volta, kisebb egyházainkban pedig az osztatlanság miatt. Ezúttal csak az egy tanító keze alatt 100-at meghaladó létszámmal biró iskolákat említem fel: ilyenek a következő egyházak iskolái: Ant vegyes (107), Feketegyarmat fiú (100), leány (104), Komádi 3 fiú, (106, 108, 116), Kötegyán fiú (106), Magyarhomorog vegyes (166), Mezőgyán leány (102), Mezősas fiú (106), Nagyszalonta 2 fiú és 2 leányiskola (105 és 128 közt), Nagyzerind fiú (124), Sarkadkeresztúr vegyes (114) Tamásda vegyes (111), Tenke I. és II. oszt. vegyes iskolája (109), Ugra fiú (110), leány (136), Zsadány fiú (120), Vadász fiú (104).

Az iskolák közegészségi viszonyait tekintve a tanterem nem elég tágas és világos 3 iskolánál (Bélzerind vegyes, Körösszegapáti leány, Vadász fiú), tágas, de nem világos Erdőgyarak leány, Sarkadkeresztúr vegyes, Ugra leány; világos, de nem elég tágas Kötegyán III—VI. oszt. fiú és az I—II. oszt. vegyes iskolája; nem tiszta a tanterem Bélzerinden, a tanítói lakás Sarkadkeresztúron. Kisebb-nagyobb mértékben zsufolt 25 iskola (Ágya ideiglenes vegyes iskolája, B.-Ujlak vegyes, Bélzerind vegyes, Fenes fiú, Komádi 3 iskolája, Körösszegapáti leány, Kötegyán 2 iskolája, Magyarhomorog vegyes, Mezőgyán fiú, leány, Mezősas fiú, leány, Nagyszalonta 4 iskolája, Sarkadke-

resztúr vegyes, Tamásda vegyes, Ugra fiú, leány, Vadász fiú, leány); rendes ürszék nincs Körösszegapáti leányiskolájánál.

A padlózat deszkázott 91, czement 1, téglázott 3, földes 1, deszkázott és téglás 3, deszkázott és földes 1 tanteremben. *Az iskolai takarítást* a növendékek végzik 2 iskolában (Gyorok vegyes, Szintye vegyes).

Az iskolák felszerelését illetőleg: anyakönyv, felvételi és mulasztási napló mindenütt van s ezek rendben vezettetnek, vezérkönyvek is vannak minden iskolában, az egyházkerület által kiadott tankönyvek használtatnak mindenütt, kivéve az erdőgyaraki 2 iskolát, hol más Ábc és földrajzi kézikönyv használtatik. Tankönyvvel hiányosan vannak ellátva a növendékek a sarkadkereszturi iskolában. Taneszközök hiányosak 10 iskolában (B.-Ujlak vegyes, Fenes fiú, leány, Gyorok vegyes, Körösszegapáti leány, Pankota vegyes, Sarkadkeresztur vegyes, Tárkány fiú, leány, Ugra leány).

Az iskolák szellemi életét tekintve a tanítók a kiszabott tantervet megtartják, iskoláikat módszeresen vezetik. Fogyatkozás van e tekintetben Erdőgyarak mindkét iskolájában, hol a tantervhez egyik tanító sem ragaszkodott, továbbá B.-Ujlakon, hol a számtantanítás a 3 alsó osztályban hiányos, Pankotán, hol a tanítás egyáltalán nem megfelelő és Tárkány fiúiskolájában, hol szintén a számtanítás a 3 alsó osztályban gyönge.

Mulasztás nagyobb mérvű volt Erdőgyarak fiú-, leány-, Mezőgyán fiú-, leány-, Nagyzerind fiú-, Pankota vegyes, Sarkadkeresztúr vegyes, Szemlak vegyes és Vadász fiú- és leányiskoláiban, a legtöbb helyen a községi előljáróság gyenge eljárása vagy hanyagsága következtében.

A növendékek egészségi állapota általában véve kielégítő volt, csupán 2 helyen volt pár hétig múló járvány miatt zárva az iskola (Nagyzerind leány, Szemlak vegyes).

Általános ismétlő iskola van 21 anya- és 1 leányegyházban (Ant, Ágya, Árpád, Bajj, B.-Ujlak, Bélzerind, Berekböszörmény, Erdőgyarak, F.-Gyarmat, Geszt, Harsány, K.-Apáti, Magyarhomorog, Mezőgyán, Mezősas (csak leányoknak), Sarkadkeresztúr, Szakál, Szemlak, Tamásda, Ugra, Zsadány és Németpereg). Gazdasági ismétlő iskola van 21 anya- és 1 leányegyházban (Arad, Belényes, Borossebes, Csermő, Feketetót, Gyanta, Gyorok, Kispereg, Komádi, Kötegyán, Nagyszalonta, Nagyzerind, Okány, Pankota, Radnalippa, Remete, Sarkad, Sonkolyos, Szentleányfalva, Tenke, Vadász és Jánosfalva). Inasiskola van Szintyén. Ismétlő iskola nincs 3 egyházban (Erdőhegy, Fenes, Tárkány) és Nyégerfalva leányegyházban. A heti óraszám 2--6 között váltakozik; a tanítás az egész iskolai éven át tart Szintye, Belényes, Gyanta, Kispereg, Németpereg, Komádi, Nagyszalonta, Remete, Sarkadkeresztúr, Sonkolyos, Jánosfalva, Tenke

ismétlőiben, a többiekben csak a téli időszakban. Az ismétlő iskolák tanítóinak díjazásáról a legtöbb helyen az állam vagy a község gondoskodik, csak 3 egyházban fizetnek az ismétlő iskolások szülei tandíjat. Házi ipar — női kézimunka és kosárfonás — taníttatik 7 egyház ismétlő iskoláiban (Ant, Ágya, Berekböszörmény, Komádi, Nagyszalonta, Remete, Ugra).

Ezeknek — mint általános összesítéseknek — előrebocsátása után áttérek jelentésemnek egyházanként és iskolánként részletezésére, felemlítvén a tapasztalt hiányokat és fogyatkozásokat, úgyszintén a tapasztalt fejlődést és haladást is, érintve még a községi és állami iskolákban teljesített vallástanítást is.

Ant iskolája — a túlnépességtől eltekintve — rendben van.

Aradon az állami és községi iskolákban ez évben már négy tanerő végezte a vallásoktatást, mely általában jónak mondható. Több óra kellene a tanításra, de a 4 tanerő által az eddigi órák is nehezen láthatók el. Ujabb hitoktatói állás szervezése óhajtandó.

Ágyán, hol ez évben új iskola állíttatott, az iskolák rendben vannak.

Szintyén az iskola 5 osztályú s a tantermet a gyermekek takarítják.

Árpádon ez évben 3-ik iskola épült. Iskolái jók.

Bajj iskolái rendben vannak.

Belényes elemi fiúiskolája jó. Az állami elemi leány- és a polgári iskolában a vallást Bottyán Pál lelkész tanítja jeles eredménnyel.

Magyarcsékéről jelentés nem érkezett.

Belényesújlak tanterme nem világos, zsúfolt s általában egészségi szempontból sem megfelelő, de ez évben 2 új tantermet és tanítói lakást építenek. Az iskola ez évben csak 4 osztályú s abban is a 3 alsó osztály számtani tudása gyenge,

Bélzerind tanterme nagyon elhanyagolt állapotban van, de a folyó év tavaszán új tantermet és tanítói lakást akarnak építeni.

Berekböszörmény iskolái rendben vannak.

Borossebes iskolája kielégítő.

Csermőn a vallástanítást Bodnár Lajos végzi jó eredménnyel.

Erdőgyarakon ez évben új iskola állíttatott s a gyermekek most nemük szerint osztattak be a 2 iskolába. Az iskola megosztásának jó hatása észlelhető az eredményen, de egyik tanító sem tartja be helyesen a tantervet, hol többet, hol kevesebbet tanít annál. A felszerelés mindkét iskolában hiányos, az egyházkerület tankönyvei közül az Ábc és földrajzi kézikönyv helyett mást használnak. Mulasztás sok, de ennek oka a lakóházak szétszórtsága.

Csegőd pusztai uradalmi iskolája kifogástalan.

Erdőhegyen az I. és II. vegyes osztály tanítója az I. osztállyal

lassan halad. A másik 2 iskolában a természetrajzi ábrák és mértékek még mindig hiányzanak. Ismétlő iskola nincs.

Feketegyarmat iskolái rendben vannak.

Feketetóton csak november 12-én kezdődött a tanítás, mivel az állami iskolában nem volt tanító. A vallástanítást Bagdány János lelkész végzi, most a rendelkezésére álló rövid idő és veszedelmes szembaja miatt nem sokra haladhatott.

Fenesen mindkét iskola még most is csak 4 osztályú. A fiúiskolában Biharmegye térképe, a leányiskolában térképek és földgömb hiányzanak. Könyves János lelkész a betegsége miatt tanítani nem tudó Csatári Lajos leánytanítót odadó hűséggel és buzgósággal helyettesíti. Ismétlő iskola még most sincs.

Geszt iskolái rendben vannak. A Tisza Kálmán óvoda is a január havi rendes évi szünidő leszámításával egész éven át működött. Az óvoda gondnokának számadását az egyháztanács megvizsgálta s jóváhagyás végett az egyházmegyei számvevőszékhez felterjesztette. A számadás mérlege az 1908. év végén.

Bevétel	2362·51 kor.
Kiadás	1383·81 kor.
Maradvány	978·70 kor.

Tiszaradvány pusztai uradalmi iskolája kifogástalan.

Gyanta állami iskoláiban a vallást lelkész, az éneket a kántorul alkalmazott állami tanító tanítja jó eredménnyel.

Kisházán a vallást és éneket az állami tanítónő tanítja, ki ez évben nem tartotta meg a tantervet, amennyiben az I—II. osztály együtt tanulta az I. osztály tananyagát és a III., IV., V. osztály ismét együtt a III. osztály tananyagát.

Széplakon a vallást és éneket az állami tanító tanítja kielégítő eredménnyel; mulasztás sok volt a gyermekek betegeskedése miatt. Hiba, hogy a növendékek tankönyvvel nincsenek ellátva.

Gyorokon a deczember hóban bekövetkezett tanító változás miatt az eredmény különösen az I. osztály olvasásában gyenge. Földgömb, számológép hiányzik. A tantermet a nagyobb gyermekek takarítják. Az iskola 5 osztályú.

Harsány iskolái rendben vannak.

Kispereg és

Németpereg iskolái rendben vannak.

Komádiban ez évben egy új tanítónői állomás szerveztetett s ez állás létesítésével a leányiskolák is úgy osztattak meg, amint a fiiskolák már eddig meg voltak osztva, ú. m.: a belső részen úgy, mint a külső részen van már egy-egy iskola szervezve; úgy, hogy az I. és II. osztályt egy, a III—VI. osztályt egy másik, tehát az

összes leányiskolákat 4 tanerő vezeti. Még ez évben szándékozik az egyház 1 fi- és 1 leányiskolát építeni, 1 fi- és 1 leánytanítói állást szervezni, mely állásokra az államsegélyből állásonként 900—900 K biztosítva van.

Ez állások szervezésével 10 tanerő végzendi a tanítást és pedig a terv szerint lenne a templom környékén 6 iskola 2—2 osztállyal s a külső részen 4 iskola szintén 2—2 osztállyal. Ez évben létesült az államilag segélyezett községi gazdasági iskola is.

Körösszegapátiban ez évben új iskola állíttatott fel s a növendékek nemük szerint osztattak be. A megosztás jó hatása meglátszik mindkét iskolán. Csakhogy a leányiskola egy haszonbérelt kis házban van, hol a tanterem igen szük s egészségi tekintetben sem teljesen megfelelő s a felszerelés is igen hiányos. 3 hosszú keskeny asztal, nehány e mellé tett lócza s a tanítónő részére 1 szék a tanterem összes bútorzata s ezenkívül a tanszerek is hiányosak. A tanítónőnek lakása nincs és lakpénzt sem kap. Az egyház építkezne, anyaga is van elég, területet pedig a község engedett volna át, az erre vonatkozó határozatot a megye is megerősítette, de egy községi lakos és presbyter felebbezése miatt az építkezést nem lehet megkezdeni.

Kötegyán iskolái, a zsúfoltságtól eltekintve, rendben vannak.

Magyarhomorog iskolája 166 növendékkel túlzsufolt. Az egyház községi segéllyel új iskolát akar építeni. A község meg is ajánlott 20 évre évi 600 koronás segélyt, azonban valószínüleg bővebb indokolás hiánya miatt e községi határozatot a megye nem erősítette meg. A község most sem idegenkedik a segély megadásától, de ehhez újabb kérvény szükséges, mit a presbyterek többsége nem akar beadni.

Mezőgyán iskolái, a zsúfoltságtól eltekintve, rendben vannak, csak a mulasztás sok, a községi elöljáróság pedig vonakodik felrendelni a mulasztók szülöit s ezért a kimutatásokat sem fogadja el.

Gyanté-pusztai uradalmi iskolája kifogástalan.

Mezősas iskolái jól vannak vezetve, de zsúfoltak. Egy új 3-ik iskola felállítása nagyon kívánatos.

Nagyszalonta iskolái — bár azok nagyrésze túlnépes — jó tanerök által vezetve, kifogástalan rendben vannak s a jövő tanévben, — midön a gimnázium már az új épületben nyílik meg s az egyház épülete felszabadul, — az egyház több elemi iskola felállítása által óhajtja a zsúfoltságot megszüntetni.

Nagyzerind iskolái rendben vannak.

Okány községi iskoláiban a vallás- és énektanítást a ref. vallású tanítók végzik jó eredménnyel.

Pankotán Mihályi Károly tanító müködése nem megfelelő. Dékán az egyháztanács előtt figyelmeztette botrányos hanyagságának pót-

lására. Az egyháztanács a fegyelmi vizsgálat kérésétől csak azon feltétel alatt állott el, hogy tanító az iskolai év végére lemond és eltávozik. Térképek és fali táblák hiányoznak. A mulasztás nagymérvü s annak meggátlásában a községi előljáróság hanyagul jár el, mivel késön bünteti a szülöket.

Radnalippán a vallás- és énektanítást lelkész végzi jeles eredménnyel.

Remetén a két állami iskolában a vallást lelkész, az éneket az állami tanító tanítja, mindketten jeles eredménnyel.

Sarkad iskolái az

Ősi-pusztai iskolával együtt kifogástalan rendben vannak.

Sarkadkeresztúron késön és rendetlenül történt a beíratkozás, a mulasztás is nagymérvü s ezek lehetnek legfőbb okai a tanítás gyönge eredményének. A tanító lakását nem meszelték ki. A taneszközök közül földgömb, természetrajzi és természettani ábrák s az öt földrész térképei még mindig hiányzanak.

Sonkolyos állami iskolájában a vallástant lelkész, az éneket az állami tanító tanítja jeles eredménnyel.

Jánosfalva állami iskolájában a vallástant és éneket az állami tanító — ki elökönyörgö is — tanítja jeles eredménnyel.

Szakálnak lelkész által vezetett iskolája rendben van.

Szemlakon a vörheny, majd a trachoma miatt sok mulasztás volt, de a tanítás eredménye szép reményekre jogosít.

Szentleányfalva állami iskolájában a vallás és énektanítást elismerésre méltó buzgósággal és kitünö eredménnyel Kiss Lajos állami iskolai igazgató-tanító végezte.

Tamásda vegyes iskolája zsúfolt. Az eredmény kielégítő, csupán az éneklés feltünően gyenge.

Tárkányban a fiúiskola 5, a leányiskola 4 osztályú. A fiúiskolában az I., II., III. osztály számtani tudása gyenge, a leányiskolában — bár az épitkezés és a tanítóváltozás miatt a tanítás csak novemberben kezdetett meg — az eredmény megfelelő. Taneszközök közül a fiúiskolában a szemléltető képek, a leányiskolában Bihar megye térképe és szemléltető eszközök hiányzanak. Ismétlő iskola még most sincs.

Nyégerfalván — bár a tanítást csak január 8-án kezdte meg az új tanító — az eredmény kielégítő.

Tenkén — eltekintve az I. és II. osztályú vegyes iskola zsúfoltságától — az iskolák rendben vannak.

Ugra mindkét iskolája zsúfolt. 3-ik iskola állítása szükséges; a leányiskolában a taneszközök hiányosak.

Zsadány iskolái túlnépesek. 3-ik iskola felállítása óhajtandó.

Vadász iskolái zsúfoltak. 3-ik iskola felállítása óhajtandó.

Tanügyi bizottságunk — midön örvendetes tudomásúl veszi,

hogy egyházmegyénk iskoláinak nagyobb része kifogástalan rendben van, a mutatkozó hiányok orvoslása végett a következő intézkedések megtételét tartja szükségesnek s ajánlja a nagytiszteletű egyházmegyei közgyülés figyelmébe:

Egyházmegyénk közgyülése felkéri Arad vármegye közig. bizottságát, hogy Nagyzerinden, Pankotán és Vadászon a nagymérvü mulasztások megszüntetésére nézve a törvényhatóság útján intézkedjék; ugyancsak felkéri a biharmegyei alispáni hivatalt, hogy Mezőgyán községi elöljáróságát, mely a nagymérvü mulasztások megszüntetésére nézve a szülökkel szemben eljárni vonakodik, sőt az iskolai mulasztási kimutatásokat el sem fogadja, — kötelessége teljesítésére szorítsa; továbbá felhivja és útasítja az illető presbyteriumot, hogy

Szintyén a VI. osztály felállításáról és a tanteremnek takaríttatásáról gondoskodjék.

Belényesújlakon tanítót a számtan tanítására és V—VI. osztály felállítására szorgalmazza.

Bélzerinden a tervbe vett új iskolát és tanítói lakást épittesse föl.

Erdögyarakon a leányiskola tantermének világossá tételéről, a tanterv helyes betartásáról és az egyházkerület tankönyveinek használatba vételéről gondoskodjék.

Erdőhegyen az I. és II. osztályú vegyes iskolában a tanterv helyes betartásáról s a másik két iskolában a természetrajzi ábrák és mértékek beszerzéséről és az ismétlő iskolák felállításáról gondoskodjék.

Fenesen mindkét tanítót az V. és VI. osztály felállítására utasítsa, a hiányzó taneszközöket a fiúiskolába Bihar megye térképét, a leányiskolába térképeket és földgömböt szerezze be s az ismétlő iskolákat valahára állítsa fel.

Gyorokon a tanteremnek takaríttatásáról, földgömb és számológép beszerzéséről és a VI. osztály felállításáról gondoskodjék,

Kisházán a tanterv helyes megtartása iránt intézkedjék.

Körösszegapátiban minden eszköz felhasználásával arra törekedjék, hogy ez évben a tervbe vett épitkezés megtörténhessék s az új tanév már az új iskolában legyen megkezdhető, hol aztán a VI. osztály is felállíttassék.

Magyarhomorogon a községi segély iránti kérvényt azonnal adja be, ha még eddig be nem adta s általában az elkerülhetetlenné vált 2-ik iskolaépítést még ez évben foganatosítsa.

Mezősason 3-ik iskola felállításáról még ez év folyamán gondoskodjék.

Pankotán a tanítást e félévben is ellenőrizze, eredménytelenség esetén a canonica visitatio útján sürgős intézkedés végett az esperesi hivatalnak jelentést tegyen, a hiányzó térképeket és fali táblákat szerezze be.

Sarkadkeresztúron a tanítói lakás tisztántartásáról, a tanév rendes megkezdéséről, a mulasztások apasztásáról s a még mindig hiányzó taneszközök megszerzéséről, 2-ik iskola felállításáról gondoskodjék.

Szemlakon a VI. osztályt állíttassa fel.

Tamásdán a II. iskola felállítására keressen módot és eszközöket, tanító által az éneklés gyakorlására nagyobb gondot fordíttasson s a VI. osztályt állíttassa fel.

Tárkányban a hiányzó taneszközöket haladéktalanúl szerezze be, a fiúiskolában a számtan tánítására nagyobb gondot fordíttasson, ugyanott a 6. osztály s leányiskolában az 5. és 6. osztályt, mindkettőben az ismétlő iskolát állíttassa fel.

Nyégerfalván a 6. osztályt és ismétlő iskolát állíttassa fel.

Ugrán a hiányzó taneszközöket szerezze be.

Ugrán, Zsadányban és *Vadászon* a 3-ik iskola felállításáról gondoskodjék.

2. szám. Esperes tudomására hozza a tanügyi bizottságnak s általa az egyházmegyei közgyülésnek, hogy a berekböszörményi körben az iskolalátogatás teljesítésére Budai János helyett ideiglenesen Csák József komádii lelkészt kérte föl.

Esperes jelentése jóváhagyó tudomásul vételre ajánltatik.

3. szám. Több tagjának indítványa folytán kéri tanügyi bizottságunk a nagyt. egyházmegyei közgyüléstől annak általában az egész egyházmegyére kiterjedőleg elrendelését, hogy a tanítók a tanmenetet az iskolai év elején osszák be s helybenhagyás végett a lelkésznek, mint az iskolaszék elnökének mutassák be.

4. szám. Előadó indítványára tanügyi bizottságunk kéri a nagyt. egyházmegyei közgyülést, hogy — mivel a haladási és látogatási naplók hiányában az államsegély megvonható az iskoláktól, —

ilyenek beszerzésére az egyházakat, pontos vezetésére pedig egyházmegyénk tanítóit újolag elkötelezni, az iskolai jelentő-ívekbe erre vonatkozólag új kérdés felvételét elrendelni s annak gondos ellenőrzésére úgy a dékánok, mint az egyházlátogatóság figyelmét felhívni méltóztassék.

5. szám. Olvastatott az 1908 április 9-én tartott egyházmegyei közgyülés 14. szám 5-ik pontja alatt hozott határozatával a népiskolai ifjúsági könyvtárak felállítására és a beszerzendő könyvekre vonatkozólag javaslattételre kiküldött bizottság jelentése, mely szerint a bizottság kiemelvén azon körülményt, hogy a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium által az 1907. évi XXVII. t.-cz. végrehajtása tárgyában 76.000—1907. sz. rendelete folytán kiadott *Utasítás* értelmében a nem állami, de államsegélyt élvező iskolafentartók, így a felekezeti iskolák is kötelesek rendtartási, felszerelési és ügykezelési tekintetben a nevezett utasításban foglaltakhoz alkalmazkodni s így az ifjúsági könyvtárakat is szervezni; másfelől reámutatván arra, hogy az országos közoktatásügyi tanács tagjaiból, pädagogusokból és írókból álló bizottság 3 „typus"-t állított össze az ifjúsági irodalom legjobb termékeiből: javasolja, hogy *a nagytiszteletü és tekintetes egyházmegyei közgyülés tegye kötelességévé a kebelébe tartozó minden iskolafentartó egyházának, hogy 1909 szept. 1-től kezdve kezdje meg az ifjúsági könyvtár felállítását és azt mindaddig teljesítse, míg a 3 typus beszerzésével ki nem fejlesztette. Az ifjúsági és tanítói szakkönyvtár költségeinek fedezésére azon egyházakban, melyek költségelőirányzataikba nem tudják az erre való fedezetet beállítani, keressenek más útat és módot a szükséges költség előállítására.*

Egyházmegyei tanügyi bizottságunk javasolja a nagytiszteletü egyházmegyei közgyülésnek: méltóztassék nemcsak az ügy fontos és magában véve is figyelemre méltó volta, de különösen azon körülmény miatt, hogy azon egyházaktól, melyek iskolái ifjúsági könyvtárral felszerelve nem lesznek, a fizetés kiegészítés vagy korpótlék czimén adott államsegélyek megvonhatók, az iskolafentartó egyházak figyelmét az ifjúsági könyvtárakra irányítani s a presbyteriumokat, lelkészeket és tanítókat felhívni, hogy azon féltő gondosságot és szeretetet, mellyel egyházunk iskolái iránt mindenkor viseltettek, terjesszék ki s érvényesítsék az ifjúsági könyvtárak beszerzésében is az által, hogy különösen ott, hol az egyházak költségelőirányzataiba az ifjúsági könyvtárak beszerzési költségeinek évi törlesztési összege nem volna beilleszthető, keressenek útat és módot, mellyel az ifjúsági könyvtárak az egyház külön megterheltetése nélkül beszerezhetők lesznek. Az ifjúsági könyvtárakra nézve részletes felvilágosítással szolgál „A könyvkiadók Alkalmi Egyesülete" (Budapest, VII. Rákóczi-út 54. sz.), mellyel lépjenek érintkezésbe

az egyházak s igyekezzenek több évi részletfizetés kedvezményével szerződést kötni, megjegyezve itt is, hogy a 72 kötetből álló I. typus, melynek beszerzése 1910 szeptember 1-re kívántatik, beszerzési ára tartós kötésben 130 kor. 66 fillér, a II. typusé, mely további 3 év alatt szerzendő be, 147 kor. 16 fillér, a III. typusé, mely újabb 3 év alatt szerzendő be, 239 kor. 67 fillér; végül a beszerzés módjára nézve ajánlja tanügyi bizottságunk, hogy a szerződésben kikötött évi részleteket azon egyházak, melyeknek költségelőirányzata ezt megbirja: rendes évi költségelőirányzatukba iktassák be; ott pedig, hol a költségelőirányzat ezt meg nem bírná: vagy közadakozásból, vagy az iskolai ünnepélyek alkalmával szedendő alacsony belépti díjakból, vagy pedig az iskolai tankönyveknek lelkész, esetleg tanító által árusítása folytán megtakarított 10% engedményből gyüjtsenek annyit, amennyi az évi törlesztés fedezésére elegendő lesz.

6. szám. Több tárgy nem lévén: elnök az ülést berekeszti.

K. m. f.

Balog Ambrus,
esperes,
tanügyi bizottsági elnök.

Kassay Béla,
tanügyi bizottsági előadó.

Egyházmegyénk közgyülése a tanügyi bizottság jelentését, illetőleg jegyzőkönyvét jóváhagyólag tudomásul veszi, a benne foglalt javaslatokat határozati erőre emeli, a jegyzőkönyvet hitelesítettnek nyilvánítja s azt egész terjedelmében az egyházmegyei közgyülés jegyzőkönyvébe felvétetni és kinyomatni határozza.

18. Egyházmegyénk közgyülése a folyó 1909. évi egyházkerületi közgyülésekre képviselőkül

lelkészi részről: Nagy Imre tanácsbírót, Szabó István főjegyzőt;

világi részről: Benedek László és Szikszay Lajos tanácsírákat rendes tagokul; póttagokul pedig:

lelkészi részről: Böszörményi Lajos, Csécsi Imre tanácsbírákat;

világi részről: gróf Tisza Kálmán és Hadházy Kálmán tanácsbírákat választja meg s részükre igazolásul megbízó levél gyanánt e végzést jegyzőkönyvi kivonat alakjában kiadatni rendeli.

19. Olvastatott a missiói bizottság következő jelentése:

„Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

A 674—1909. sz. esperesi megbízás, valamint a missiói működéssel megbízott lelkészek jelentése, számadása, útazási naplója és

táblás kimutatása alapján a missiói bizottság részéről az 1908. évre vonatkozó jelentésünket a következőkben terjesztjük elő:

I.

A radna-lippai missiói körben a teendőket az egész 1908. év folyamán Lengyel Imre lelkész végezte, ki 74 alkalommal jelent meg a köréhez tartozó szórványokban.

A mácsai, paulisi, konopi, berzovai, dumbrovicai, soborsini állami-, a mácsatopillai r. kath. elemi iskolákban 56 órán 51 gyermeket részesített vallásoktatásban. Predikált Mácsatopillán 13 esetben, ugyanott úrvacsorát osztott háromszor. Keresztelt összesen 10, temetett 6 esetben, esketett 2 párt. Kiosztott 34 darab vallástani kézikönyvet 13 korona 60 fillér megtérült értékben, ezenkívül 70 Koszorú füzetet.

A jelzett 7 iskolánál ref. vallású tanító nem volt alkalmazásban, e miatt mindenütt egyedül végezte a hitoktatást, a lehetőséghez képest 4—5 heti időközökben jelenvén meg egyik-másik helyen. Így is nagy nehézséggel kellett küzdenie, mert Radna-Lippán is heti 12 órán át teljesített vallásoktatást.

Lélekszám 63 szórványban 420.

Utazási naplója 2 példányban kiállítva rendben. E naplón az utazásokat a radnai állomásfőnök igazolja. Táblás kimutatása, mely 1 példányban csatoltatott, jelzi, hogy a szórványoknak vagyona nincs.

Lelkész megemlíti, hogy az 1908 április 9-én tartott egyházmegyei gyülés jegyzőkönyvének 15. sz. *b)* határozatával utasítva lett ugyan arra, hogy túlkiadásoktól tartózkodjék, azonban a szórványok távolsága és az iskolákban ref. vallású tanítók hiánya miatt ez lehetetlen volt s nem hiszi, hogy a jelenlegi állapot mellett ez a jövőben is megváltozhatnék. Egyben 100 korona segélyemelést kér javasolni a hitoktatási teendők miatt megszaporodott költségek fedezhetésére.

Számadása a következő:

I. Bevétel:

1908. évi missziói segély	800	kor.	— fill.

II. Kiadás:

Fuvardíjakra	420	kor.	20 fill.
Napidíjakra	280	„	— „
Ellátási díjakra	236	„	— „
Összesen:	936	kor.	20 fill.
1907-ről fedezetlen maradt:	62	„	70 „
Összes kiadás:	998	kor.	90 fill.

Az összes fedezetlen kiadás tehát 198 korona 90 fillér, melyet lelkész a napidíjak rovására fedezett. Megjegyezzük itt, hogy az egyházmegyei jegyzőkönyv szerint az 1907. évi fedezetlen kiadás 06 fillérrel több, tehát 62 korona 76 fillér.

II.

A borossebesi körben Szabó József missiói teendőkkel megbízott lelkész végezte a szolgálatokat, minden alkalommal összetartásra, a magyarsághoz, a valláshoz való ragaszkodásra buzdítván a híveket.

17 szórványban összesen 49 alkalommal jelent meg. Vallástanításban részesített 6 növendéket 6 esetben. Imát tartott 22, bibliamagyarázatot 2, predikációt 11, keresztelést 9 esetben (12-szer Sebesbe vitték a keresztelendőket), temetett 12 halottat, esketett 3 párt, konfirmált 6 növendéket. Úrvacsorát 5 alkalommal osztott s jelzi, hogy különösen Beélben szép számmal járultak a hívek az Úrasztalához.

Kiosztott 7 énekeskönyvet, 9 vallástant, 18 egyéb vallásos íratot 14·48 kor. értékben. Ez összeget sajátjából fedezte.

Lélekszám 305 fi, 288 nő, együtt 593.

Utazási naplója 1 példányban csatolva, igazolással ellátva. Táblás kimutatása jelzi, hogy a szórványoknak vagyona nincs.

A hívek mindenütt ragaszkodást tanúsítanak egyházunkhoz, hitelveinkhez. A látogatások jótékony hatással vannak híveinkre.

Számadása következő:

Kiadás:	fuvardíjakra	302	korona,
	napidíjakra	164	„
	ellátási díjakra	134	„
	összesen	600	korona.

Számadásában a bevételről nincs említés.

III.

Az erdőhegyi missiói körben az 1908. év folyamán Bokor Sándor lelkész végezte a teendőket.

Körében egy év alatt 38 látogatást tett (e számot tévesen kihagyta a lelkész; a 37-ről a 39-re ugorva), egy-egy helyen 1—7 alkalommal, a népesebb és fenyegetettebb helyen többször fordulván meg.

Egyszerű látogatást végzett 3 esetben. Bibliamagyarázatot teljesített 11, bibliaolvasást 4, predikálást 6 esetben. Keresztelt 7 gyermeket, temetett 7 halottat, úrvacsorát osztott 5 alkalommal, visszás házasokat békéltetett 2 esetben.

Vallásoktatásban részesített Székudvaron 13, Kisjenőn 53 tanulót, kikkel az iskolai év végén nyilvános vizsgálatot is tartott.

Kiosztott 9 bibliát, 3 éneskönyvet, 56 vallásos íratot, ezek között az általa angolból fordított „Jegygyürü“ cz. beszédsorozatot 77·40 korona értékben, melyből megtérült 26·80 korona.

A szórványokban vagyon nincs. Ha a segély felemelése után rendes istenitiszteleteket tarthat lelkész egyik-másik helyen, hiszi, hogy adakozások is lesznek a buzgóság emelkedésével.

Eleken a r. kath. igazgató-tanító termet nem engedett át az istenitisztelet tartására, magánházban kellett azt végezni. Ellenben a főherczegi uradalmi pusztákon mindenütt a legnagyobb előzékenységgel és szívességgel találkozott, az uradalmi tisztek minden alkalommal megengedték a híveknek, hogy úrvacsoraosztás idején a központon is megjelenhettek.

A hitélet átalában kielégítő. A pusztákon, a körösparti őrök között a baptizmus kezdette fejét felütni, azonban gyakoribb látogatás ennek gátat vethet. Eleken a katholikusok részéről fenyeget veszély. Sok a vegyes házas, a tanítók mind r. kath. vallásúak. Kilátás van reá, hogy Székudvaron az állami iskolánál 4. tanítóul ref. vallású egyén fog kineveztetni, erre vonatkozólag az aradmegyei kir. tanfelügyelő ígéretet tett.

Simándon, Siklón, Nadabon, Ottlakón románnyelvüek az iskolák; ezekben vagy nem, vagy idegen hitoktatást nyernek növendékeink. A hívek egyébként vallásukhoz ragaszkodók, meleg érdeklődést tanúsítanak az egyház iránt. Ritkán, nagyon szorult helyzetben veszik igénybe idegen lelkész szolgálatát. Sok esetben a központba mennek, ott végeztetik a lelkészi teendőket; innen van, hogy a kimutatásban aránylag kevés adat van felvéve.

Lelkész jelzi végül, hogy nemzeti és felekezeti szempontból nagyon kívánatos, hogy a segély felemelése által gyakrabban történjék a szórványokban lakó hívek látogatása.

Lélekszám 980.

Utazási naplója 1 példányban rendben, igazolva. Táblás kimutatása 1 példányban.

Számadása a következő:

I. *Bevétel*: 300 korona.

II. *Kiadás:*

Fuvardíjakra	107·—	korona
Napidíjakra	106·—	„
Ellátási díjakra . . .	32·—	„
Egyéb költségre .	52·60	„
összesen	297·60	korona
Mult évről maradt hiány	1·—	„
összes kiadás	298·60	korona
Maradvány felesleg	1·40	„
összesen	300·—	korona

Lelkész az összegezésben tévedett. Ő 60 fillér fedezetlen kiadást tüntet fel, az összes kiadást 300 korona 60 fillérnek jelezve.

Kelt Aradon, 1909 április hó.

Csécsi Imre,
biz. elnök.

Fogarassy Bálint,
Szondy Géza,
biz. tagok.

Egyházmegyei közgyülésünk e bizottsági jelentést tudomásul véve,

a) a radna-lippai, borossebesi és erdőhegyi körök lelkészei által benyújtott számadásokat jóváhagyja, Lengyel Imre, Szabó József és Bokor Sándor lelkészek részére az 1908. évi számadásokra vonatkozó felmentést szokott fentartással megadja;

b) Bokor Sándor erdőhegyi lelkészt utasítja, hogy a mutatkozó 1·40 korona felesleget 1909. évi utazási naplójában számolja el s jövőben a napló számadatait a végösszegezésnél könnyebben áttekinthető módon és hibátlanul tüntesse ki;

c) Lengyel Imre radna-lippai lelkész kérelmét a 100 korona összegü segélyemelésre vonatkozólag, tekintettel a hitoktatási teendők szaporodásával járó költségeire, pártolólag terjeszti törvényes úton a konvent elébe; egyszersmind utasítja lelkészt, hogy a 198·90 korona fedezetlen kiadást az 1909. évre igyekezzék elszámolni;

d) felkéri a missiói teendőket végző lelkészeket, hogy amennyiben állami iskolai tanítók tagadnák meg a tantermek istenitiszteleti czélra való átengedését, ily esetekben a kir. tanfelügyelőnél eszközöljék ki a termek átengedésére vonatkozó kérelem teljesítését.

20. Sulyok István bihari esperes — mint a nagyváradi tanítónőképző intézet igazgató tanácsának elnöke — megküldi esperesi hivatalunkhoz egyházmegyénk közgyülése elé terjesztés és jóváhagyás végett

a) az igazgató-tanács 1908 szept. 2-án tartott gyülése jegyzőkönyvének 2. számát, mely szerint a tanítónőképző intézetnél a betöltendö helyettes tanári tanszékre 7 pályázó közül Varga Dezső székelyudvarhelyi helyettes tanár választatott meg egy évi alkalmaztatással, 1600 korona fizetéssel és heti 20 óra kötelezettséggel.

Egyházmegyénk közgyülése a választást jóváhagyó tudomásul veszi s erről az igazgató-tanács elnökét értesíttetni rendeli.

b) az igazg.-tanács 1909. évi márcz. 17. tartott gyülése jkvének 2. számát, mely az intézet pénztárnokának adott fölmentvényen kívül a tanítónőképző és az internátus 1908. évi megvizsgált és helyeselt számadásának következő zárótételeit foglalja magában:

I. Tanítónőképző

Bevétel	108,843·31	korona
Kiadás	120,649·21	„

II. Internátus

Bevétel	62,998·80	korona
Kiadás	22,635·10	„
Összes bevétel	171,842·11	„
„ kiadás	143,284·31	„
Maradvány:	28,557·80	korona

Egyházmegyénk közgyülése ezen számadás elfogadásához s pénztárnok részére a felmentvény megadásához — szokásos fentartással — a maga részéről is hozzájárúl.

c) az igazgató-tanács imént említett jegyzőkönyve 6. számát, melynek értelmében — mivel az igazgató-tanács megbízatása lejárt — felkéri egyházmegyénket három igazgató-tanácsi tag választására.

Egyházmegyénk közgyülése a nagyszalontai egyházmegye részéről igazgató-tanácsi tagokul: Balog Ambrus esperest, Széll Kálmán és Szikszay Lajos tanács-bírákat egyhangúlag megválasztja s e választásról az igazgató-tanács elnökét, esperesi hivatal útján, értesíttetni határozza.

21. D. Bugyi Imre mezőgyáni lakos 1909 január 25-én felebbezést intéz egyházmegyénk közgyüléséhez a mezőgyáni presbyterium 1909 január hó 10-én tartott gyüléséből hozott azon határozat ellen, hogy őt a 37 éves özvegy embert egyházfinak választotta s miután az állást el nem fogadta, őt 40 korona felmentési díjban marasztalta.

Egyházmegyénk közgyülése a felebbezésnek helyet ad s D. Bugyi Imrét az egyházfi tisztségtől felmenti.

Mert sajnálatos tudomással bír a mezőgyáni egyházban dúló áldatlan állapotokról s elfogadja a felebbező fél által felmentésére felhozottakat, felebbező, mint 37 éves és özvegy jogosan igényelheti e tisztség alól való felmentését.

22. Bagdány János feketetóti lelkész hívatkozva saját szembajára, mely egy időre munkaképességétől megfosztotta, továbbá felesége betegségére, mely azt is dologtehetetlenné tette; 13 éves tanuló fia betegségére, amely miatt ápolás végett az is haza küldetett a gimnáziumból s mindezt a járási orvos bizonyítványaival is igazolja;

felemlítvén továbbá, hogy a helybeli állami tanító kereken megtagadta tőle a kisegítést, nem épen közeli lelkésztársainak segélyével sem tudja kimódolni az ő helyettesítését:

mindezek alapján a káplántartási kongruából a f. évi február 10-től kezdve részére káplántartási átalány kieszközlését s folyóvá tételét kérelmezi.

Egyházmegyénk közgyülése részvéttel értesül említett feketetóti lelkésznek úgy maga, mint családja nagyon szomorú helyzetéről s amidön felhozott indokait a mellékelt okmányok által igazoltaknak látja s lelkész munkaképtelenségét megállapítja, egyrészt megengedi, hogy betegsége tartamára mellette segédlelkész alkalmaztassék, másrészt káplántartási átalány kieszközlése végett benyujtott kérvényét meleg pártolással terjeszti fel az egyházkerületi kongrua-bizottság elnöksége útján a főtiszteletü egyházkerületi közgyülésre.

E kérvény ügyének elintézésével esperes urat bízza meg.

23. Lengyel József kisperegi tanító 1909. évi január hó 19-én felebbezést adott be az esperesi hivatalhoz, a kisperegi presbyterium 1909. évi január hó 14-én tartott gyüléséből hozott 7, 8, 9. számu határozatok ellen.

A presbyterium már előbb 1908. évi deczember hó 17-én megállapította az 1909. évi költségvetést s abban Lengyel József évi járandóságát megállapította és pedig azon díjlevél alapján, amelyet egyházmegyénk közgyülése 1907. évi deczember hó 19-én 113. sz. a. jóváhagyott.

A presbyterim egyházgondnok azon jelentésére, hogy az egyházmegyei adóügyi bizottság határozata ellen intézett felebbezést a konvent elutasította s az orgonista fizetés és egyéb egyházi szükségletekre sem jut fedezet az adócsökkentési segélyből, Lengyel József részére 1909 január hó 14-én 7. sz. végzésével új díjlevél kiállítását és abból a 300 korona orgonázási díj kihagyását rendelte el.

Ugyanaz 8. sz. végzésével a Lengyel József által 1908. évben teljesített szolgálatért kijáró fenti 300 koronának kifizetését egye-

nesen megtagadta, mert ezt csak azon esetre helyezte kilátásba, ha az egyház az adósegélyből ezt megnyeri.

A 9. számú végzéssel pedig azt mondta ki, hogyha Lengyel József az eddigi módon nem teljesíti az orgonázást, annak azon része alól, amelyet Szücs József helyett teljesített, felmenti, de egyszersmind ezen szolgálatért adott 1 hold herés földet visszaveszi.

Lengyel József ezen határozatokat sérelmeseknek tartja s azok megváltoztatását kéri, mert a kisperegi presbyterium midőn az 1907. évi 51, 52 számú határozataiban az egyetemes adóalapból adócsökkentési segély kérését elhatározta, ugyanakkor a tanítók gabona fizetésének megváltását s a fizetés javítást az adócsökkentési segély mennyiségére tekintet nélkül határozta el, 1 hold herés földet pedig azon károk megtérítéséül adott, amely károkat amiatt szenved, mert földje közvetlen a falu alatt van.

Különben is a 300 korona nem fizetés javításul, hanem az elvállalt kántori több szolgálatért lett adva.

Becsatolja a presbyterium 1907 október hó 23-án 68. sz. a. hozott határozatát, melyben az orgonista-kántorságért megállapított 300 korona is befoglalva van s kötelessége is megszabva lett.

Egyházmegyénk közgyülése 1907. évi deczember 19-én 113. sz. a. az ezen határozatba befoglalt díjlevelet hagyta jóvá.

Lengyel Józsefet a presbyterium a 20—1908. sz. végzésében még újabb szolgálattételre is kötelezte s Lengyel József ezen szolgálat teljesítésétől nem vonakodott s a jobb javadalomnak 1908. évi április 1-től folyósítását rendelte el.

Lengyel József felebbezési indokaival szemben lelkész és gondnok előterjesztést adtak be az egyházmegyei közgyüléshez s ebben a Lengyel József részére a presbyterium által 1904. évi 33. sz. a. megállapított, bemutatott díjlevél visszaállítását kérik s előadják, hogy Lengyel József részére az egyházmegye utasítása folytán határozták a jobb javadalmazás megadását, (egyházm. jegyzőkönyvi szám nem közöltetett); továbbá, hogy készek esküt tenni az összes presbyterek, hogy feltételesen, azon esetre állapította meg a presbyterium a 68—1907. sz. végzésében foglalt díjlevél szerinti jobb javadalmazást, ha az adócsökkentési segélyből az egyház mindazon szükséglete fedezetet nyer, mely a törvényszerü adókivetéssel fedezve nem lesz.

Lelkész és gondnok az előterjesztésben beismerik, hogy az egyetemes adó alapból 1881 korona 32 fillér segélyt nyertek, a bemutatott költségvetésben az is felvétetett.

Beismerik azt is, hogy az 1909. évi költségelőirányzatban úgy az 1908. évi fizetés hátralék, mint az 1909. évre az újabb díjlevélben Lengyel József részére megállapított fizetés felvétetett s ezt

azzal indokolják, hogy még akkor az egyház adócsökkentési segély ügye végérvényesen megállapítva nem volt.

Egyházmegyénk közgyülése a felebbezésnek részben helyet ad, Lengyel Józsefet azon 1 hold herés föld birtokába, melyet az 1907. évi 113. sz. egyházmegyei végzéssel jóváhagyott díjlevél alapján nyert, meghagyja, egyebekben a felebbézést elutasítja s egyszersmind az 1907. évi 113. sz. egyházmegyei végzéssel jóváhagyott módosított díjlevél hatályon kívül helyezésével a bemutatott, a presbyterium 1904. évi augusztus hó 21-én tartott gyüléséből 33. sz. a. hozott határozattal Lengyel József leánytanító részére megállapított díjlevelet, melyet egyházmegyénk közgyülése 58—1904. sz. végzésével jóvágyott, visszaállítja s utasítja a kisperegi. presbyteriumot, hogy Lengyel József részére az ezen díjlevél szerint járó fizetést adja ki.

A presbyterium az orgonista-kántori 300 korona fizetést azon feltételezett esetre állapította meg, ha e czímen az egyetemes adó alapból segélyt nyer, már pedig a bejelentés szerint az egyházmegyei adó segély bizottság elutasító határozata ellen intézett felebbezéssel a presbyterium a várt eredményt el nem érte.

24. Egyházmegyei segélyegyleti elnök beterjeszti a segélyegylet 1907—08. évi számadását, melyet egy számvizsgáló-bizottság s a választmány megvizsgált, a közgyülés pedig jóváhagyott;

ezzel kapcsolatban a kultuszminiszterium által a segélyegyletnek örökẗökéül adományozott 1000 korona kezeléséről szóló kimutatását és az 1907—08. évi elnöki jelentést.

Elnök e jelentésében elnézést kér azért, hogy e számadást múlt évi nyári közgyülésünkre nem terjeszthette be, s ennek igazolására azt hozza fel, hogy a számadást jóváhagyó közgyülést csak az egyházmegyei közgyülés után tarthatták meg;

kiemeli továbbá, hogy a segély-egylet 1907-ben megünnepelte fennállásának 50 éves jubileumát, mely ünnepély az egylet alaptőkéjét is szépen gyarapította.

Végre panaszosan szól az ifjabb kartársak közönyéről, kik az egyházmegyei köteleztetés daczára is — kevés kivétellel — nem lépnek be az egyletbe s így sem felvételi, sem tagdíjaikat nem fizetik be.

Kéri a számadás jóváhagyását, a kultuszminiszteri 1000 korona örökẗöke szabályszerü kezelésének tudomásul vételét s illetékes

helyre terjesztését és az egylet iránt közönnyel viselkedőkkel szemben kötelező intézkedés tételét.

A számadás — azon alaki hiánytól eltekintve, hogy csak a választmány tagjai írták alá, de a számvizsgálók nem, és a közgyülés jóváhagyása sincs rávezetve, sem külön jegyzőkönyvi kivonattal igazolva nincs — máskülönben rendben van.

Főbb tételei a következők:

1907 május 1-én a segélyegyletnek volt 8%-os tőkében s készpénzben	54,264	kor. 83	fill.
Különböző forrásokból befolyt.	5,633	„ 40	„
Ezzel együtt lett	59,898	kor. 23	fill.
Segélyezésekre s vegyes kiadásokra kiment .	3,915	„ 42	„
Maradt	55,982	kor. 81	fill.
Ehhez jön a kamat és tagdíjhátrányból stb. álló nem kamatozó tőke	1,392	„ 62	„
Lesz az összes vagyoni állag 1908 május 1-én	57,375	kor. 43	fill.
Melyből levonva az 1907 május 1-i állagot . . . . . K 54,264·83			
s az akkori nem kamatozó tőkét „ 1,491·32	55,756	„ 15	„
Lesz az 1907—08. évi szaporulat	1,619	kor. 28	fill.
Kamathátrány 6 adósnál	50	„ 40	„
A tőkéhez viszonyítva nem sok.			
Tagdíjhátrány 6 tagnál	100	„ —	„
460 kor. tagdíjbevétellel szemben sok.			
Összes hátrány	150	kor. 40	fill.

A számadás kiterjed a Nagy Dániel-féle s a Balog István és fia alapra is.

Egyházmegyénk közgyülése a számadást jóváhagyja s pénztárnoknak a felmentvényt a maga részéről is megadja.

Egyleti elnököt felhívja, hogy igyekezzék az előző évi számadást ezután — tehát a folyó évben is — oly időben terjeszteni a segélyegyleti közgyülés jóváhagyása alá, hogy az az egyházmegye nyári közgyülésén már tárgyalható legyen;

magát a számadást necsak a választmány tagjai írják alá, hanem a számvizsgálók is; a közgyülés jóváhagyása pedig vagy vezettessék rá a számadásra, vagy külön jegyzőkönyvi kivonattal legyen igazolva;

az egylet iránt közönyt tanúsító ifjú tanítókkal szemben követendő eljárás tekintetében megújítja egyházmegyénk a 67—1905. sz. végzését, s felhívja

elnököt ennek végrehajtására; aminek ha sikere nem lenne, tegyen jelentést az esperesi hivatalnak;

az 1—4 évi tagdíjakkal tartozó Mangu Áron, Kovács Lajos, Kiss Ernő Lajos, Szücs Balázs, Kovács Endre, Lehóczky Albert tagokat szorgalmazza tartozásaik kiegyenlítésére; sikertelenseg esetén kérje az esperesi hivatal intézkedését.

A kultuszminiszteri 1000 korona öröktőke elhelyezéséről és felhasználásáról szóló elnöki kimutatást egyházmegyénk közgyülése jóváhagyólag tudomásul veszi és jegyzőkönyvi kivonat kapcsán a püspöki hivatal útján a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz felterjeszteni határozza.

25. A berekböszörményi presbyterium 1909. évi febr. hó 14-én tartott gyüléséből felterjesztett 5. sz. végzésében kéri egyházmegyénk közgyülését, hogy Asztalos Ferencz tanítótól, ki az egyházmegyei közgyülés beleegyezésével a berekböszörményi postamesteri hivatali állást is betölti, a postamesterség elfogadására vonatkozó engedélyt vonja vissza.

A presbyterium felterjesztésében Asztalos Ferenczre vonatkozólag a következő súlyos kötelességmulasztások lettek felhozva: „nem egészen egy évi időtartam alatt a kir. bíróságoknál 26 nap volt távol a községből, hol mint kenyérszállító, hol mint ügyvivő, hol mint földbérlő, most mint peres fél, majd vádlott minőségében, többször bejelentés mellett, 1909. évi február hó 13-án bejelentés nélkül adott növendékeinek szünidőt, hogy felesége lebetegedése óta a postahivatalt maga látja el s így tanítói hivatását be sem töltheti, ezenkívül ügyvivői ténykedései oly mérvüek, hogy annak honorálása fejében egy özvegyasszony örököseitől 1000 koronás számlát perel".

„1909. évi február hó 8-ika óta majdnem mindig a postán tartózkodik, épen a tanítási idő a délelőtt 8—10, délután 2—4 óra közti idő a postán létét igényeli s helyettesítéséről még sem gondoskodott s ezenkívül az előljárói iránti köteles illemet tüntetőleg mellőzi stb."

A feljelentésben foglaltak a vizsgálat elrendelésére elegendő alapot szolgáltatnak s a nevezett tanító ellen a jelen gyülés tárgysorozatába fegyelmi ügy van felvéve, minélfogva a feljelentés azon ügyíratokhoz csatoltatik s az elnökség a fegyelmi ügy fejleményéhez képest a további intézkedések megtételére felkéretik.

26. Bottyán Pál belényesi lelkész — kire egyházmegyénk közgyülése 51. f)—1908. számu végzésében a magyarcsékei leány-

egyház gondozását átruházta s kit azzal bízott meg, hogy Magyarcséke központtal egy új missiói körlelkészség szervezésének előkészítését vegye munkába — beszámol ez ügyben eddig végzett munkájáról a következőkben:

a) beterjeszti a Magyarcsékén és környékén lakó ref. vallású hívek névjegyzékét ezek állami adójának s ez alapon rájok kivethető egyházi adónak kimutatásával, melyszerint 210 adózó után kivethető 403 korona 29 fillér, mely összegből azonban a telepesek és faipari alkalmazottak létszámának hullámzására való tekintettel 20% leszámíttatván, maradna 322 korona 63 fillér;

b) mellékli a folyó évi április 12-én Magyarcsékén tartott közgyülésnek jegyzőkönyvét, melynek értelmében a közgyülés az adókivetést megvizsgálta és fennti összegben megállapította s elfogadta; továbbá dr. Halász Elemér főszolgabíró jelentést tesz a szükségessé váló építkezésre s a missiói lelkész fizetésére tett ajánlatokról; e szerint a dobresti czég kötelezi magát a vallástanításért évi 480 kor. fizetésére. Kovács Andor országgyülési képviselő egyszersmindenkorra felajánl 1000 koronát. Az egyháznak van 200 korona tőkéje. Az országba szétküldeni megkezdett kérő-ívek után remél 1000 koronát. A lunkászpriei czégtől építési faanyagokat 1300 korona értékben. A közgyülés kimondja, hogy az eddigiekhez még kivetés útján összehoznak 500 koronát; s így 5000 korona áll rendelkezésre az építkezéshez. A missiói lelkész fizetésére pedig szolgálna a dobresti 480, a hívektől 320, együtt 800 korona.

Kérik egyházmegyénk közgyülését a missiói körlelkészség felállítása céljából a szükséges lépések megtételére.

> Egyházmegyénk közgyülése örömmel veszi tudomásul a magyarcsékei missiói kör megalakulására s a missiói körlelkészség szervezésére czélzó és a siker reményével biztató előkészítő lépéseket. S amidőn a maga részéről kiemeli az idegen nyelvü és más vallású elemek közt szétszórtan élő híveink lelki gondozása szempontjából ezen missiói kör létesítésének elodázhatlan szükségességét: egyfelől felhívja Bottyán Pál felügyelő lelkészt az imént említett remélhető, de még meg nem ígért segélyek kieszközlésére s biztosítására esetleg új források keresésére; továbbá az 1898. évi XIV. t.-cz. kedvezményeinek felhasználásával a körlelkészi fizetésnek kongruával pótlása iránti lépések megtételére; — másfelől egyházmegyénk közgyülése maga is tiszteletteljes felterjesztést intéz a főtiszteletü egyházkerület útján — ennek pártoló ajánlását kérvén — a főtiszteletü és méltóságos konventhez, mint legfőbb missiói bizottsághoz, hogy ezen —

úgy ref. egyházi, mint magyar nemzeti szempontból — nagy fontosságú missiói kör létesítését állandó missiói segély nyújtásával lehetővé tenni méltóztassék.

27. Gyantai lelkész — mint akinek lelkészi köréhez tartozik Dobrest szórvány 77 ref. lélekkel — beterjeszti a dobresti hívek 1908 deczember 27-én tartott alakuló gyülésének jegyzőkönyvi kivonatát, mely szerint a dobresti hivek kimondják leányegyházzá való alakulásukat a gyantai lelkész felügyelete alatt; egyúttal felkérik lelkészt, hogy hetenként egyszer vallástanításra, havonként egyszer pedig istenitisztelet tartására jelenjen meg közöttük, úti- és napidíjáról a leányegyház gondoskodik;

megválasztják a presbiteriumot s a leányegyház gondnokát;

gondnok bemutatja 30 egyháztag kötelező aláírását, melyben összesen havi 73 kor., tehát évi 876 kor. fizetésére kötelezik magukat az egyház céljaira; lelkésznek úti- és napidíja minden kijövetel alkalmával 15 korona lesz; úgy azonban, hogy ha az erdőipartársulat a ref. vallástanításért is kiutalja a havi 40, évi 480 koronát, mint a kath. vallástanításért: akkor lelkész csak a havonkénti istenitisztelet tartásakor kapja 15 kor. úti- és napidíját.

Gyantai lelkész továbbá beterjeszti a dobresti leányegyház presbiteriuma által 1909 márczius 21-én tartott gyülés jegyzőkönyvének kivonatát, mely szerint a presbiterium — annak tekintetbe vételével, hogy az erdőipartársulat kiutalt a vallástanításért havi 40 koronát s ezt a lelkész f. évi január 1. óta élvezi is — elkészíti a leányegyház f. é. költségvetését

1366 korona fedezettel
666 korona szükséglettel

700 korona maradvánnyal;

kimondja egyszersmind a presbiterium, hogy a fentebb említett aláírás, — melyben az egyháztagok havi 73 korona fizetésére kötelezik magokat — csak a f. évre érvényes, míg a kezdet nehézségein túl lesznek; jövőre majd a szükséghez képest fogja megállapítani az adókulcsot; a mostani 700 kor. maradvány pedig „egyházfentartási alap“ gyanánt fog kezeltetni.

Felügyelő lelkész mindezek alapján kéri Dobrestnek leányegyházzá való nyilvánittatását.

Egyházmegyénk közgyülése örömmel értesül minden olyan mozgalomról, mely az egyházi élet fejlesztésére, a szórványokban lakó hívek tömörülésére s az anyaegyházhoz való tartozásuk kötelékeinek szilárdítására irányul. Teljes mértékben méltányolja tehát a dobresti hívek azon nemes törekvését is, mely

az eddigi szórványnak leányegyházzá alakítását vette munkába s ennek megvalósítása végett olyan jelentékeny áldozattételben nyilvánult meg.

Ugyanazért átalában jóváhagyja a dobresti egyháztagok közgyülésének, majd a presbiteri gyülésnek határozatait, tudomásul veszi a presbiterium megalakítását s a gondnok megválasztását, jóváhagyja a f. é. költségelőirányzatot; Dobrestet leányegyháznak nyilvánítja s mint ilyet ideiglenesen — a magyarcsékei missiói kör megalakulásáig — a gyantai lelkész felügyelete alá helyezi.

Mivel pedig Dobrestnek leányegyházzá alakulása — mint belső fejlődés — nem érinti azon külső viszonyt, mely az új leányegyházat már fekvésénél fogva is a szervezés alatt álló magyarcsékei missiói körhöz füzi, egyúttal felhívja közgyülésünk a dobresti egyháztagokat, hogy a rájok nézve nagyon előnyös missiói körlelkészség ügyét buzgón felkarolni s az érdekelt hitfelek egyetértő működésével megvalósítani törekedjenek.

A dobresti leányegyház megalakulása tudomásvétel és jóváhagyás végett felterjesztetik a főtiszteletü egyházkerületi közgyülésre.

28. A nagyszalontai egyház lelkész-elnöke és gondnoka beterjesztik a presbyterium és egyházközségi közgyülés azon határozatát, melyek szerint az egyház elöljárósága a folyó 1909. évre az E. T. III. t.-cz. 13. §-ában foglalt adókulcs alapján vetette ki az egyházi adót.

Mivel azonban az ekkép kivetett egyházi adó és a nyert adócsökkentési segély együttesen sem fedezi az egyház rendes szükségletét: a költségvetésben mutatkozó hiány pótlása végett a személyi és vagyoni adó összegének 5%-át pótadóképen rendeli kivettetni az egyház tagjaira, azon kijelentéssel, hogy a mutatkozó szaporulat az egyház függő adósságainak törlesztésére fordíttassék.

Kérik ez intézkedések jóváhagyását.

Egyházmegyénk közgyülése a nagyszalontai egyházban a törvényes új adókulcsnak már az 1909. évre való alkalmazását s az ennek folytán a normal-költségvetésben mutatkozó hiány fedezésére szolgáló 5%-os egyházi pótadó kivetését — amennyiben az ellen felebbezés nem történt — jóváhagyja és megerősíti azon kikötéssel, hogy az egyház a költségvetésben mutatkozó többletet az építési kölcsönök fedezésére tartozik fordítani.

29. A szentleányfalvai lelkész beterjeszti a presbiterium és egyházközség egyező határozatait, melyek szerint az eddigi adózási rendszert az E. T. III. t.-cz. 13. §-a értelmében megváltoztatják s ennek alapján új lelkészi díjlevél készítését mondja ki úgy a presbiteri, mint szótöbbséggel az egyházközségi közgyülés.

A presbiteri és egyházközségi közgyülések határozatairól felvett jegyzőkönyvek beterjesztett kivonatait egyedül lelkész írta alá.

A díjlevél 4-ik pontja alatt foglalt „16 hold szántóföld; 1 hold kaszáló; 3 hold legelő“ értéke a régi díjlevélben 193 frt 45 kr, azaz 386 kor. 90 fillér; e helyett az új díjlevélben 368 kor. 90 fillér vétetett fel, így a régi díjlevél ugyanezen számú tételéhez képest 18 koronával kevesebb összeget tüntet fel, mely tollhiba folytán csúszhatott be s ebből kifolyólag a díjlevél összegezése is hibás.

Hiányzik a felterjesztés mellől lelkész elfogadó nyilatkozata.

Egyházmegyénk közgyülése a szentleányfalvai presbiterium és egyházközség egyező határozatait az egyházi adózásnak az egyházi törvények III. t.-cz. 13. §-a értelmében történt megváltoztatását illetőleg jóváhagyó tudomásul veszi.

A három egyező példányban kiállított és kellően bélyegelt lelkészi új díjlevelet jelen alakjában jóvá nem hagyja, mivel 1. a presbiteri és egyházközségi közgyülések határozatairól felvett jegyzőkönyvek mellékelt kivonatai az e nemü okmányok kellékeinek nem felelnek meg; 2. mivel a díjlevél 4-ik pontja téves s ennek alapján a végösszeg is hibás; 3. mivel a lelkész elfogadó nyilatkozata a felterjesztéshez mellékelve nincs.

Utasítja a szentleányfalvai egyházat, hogy a fenti kifogások figyelembe vételével a lelkészi díjlevelet helyesen kiállítva, kellően felszerelve sürgősen adja be esperesi hivatalhoz, mely esetben felhatalmazza esperest, hogy az egyházmegyei jóváhagyó végzést rávezetve, a tiszántúli ref. egyházkerületre terjessze fel végleges megerősítés végett.

30. Sonkolyosi egyház lelkésze Tóth János beterjeszti a presbiterium 1909. évi február 22-én és az egyházközségnek márczius 21-én tartott közgyüléséről ama jegyzőkönyvi kivonatokat, melyek szerint az egyház az egyházi törvények III. t.-cz. 13. §-a szerinti új adókulcsot életbelépteti s ezzel kapcsolatban új lelkészi díjlevelet állapít meg.

A régi és az új díjlevél pontjai a 11-ik sz. tételig ugyanazok, azonban az új díjlevél 12., 13. és 14-ik pontjaiul olyan tételek

illeszttettek be, melyek a régi, jelenleg is érvényben levő díjlevélben elő nem fordúlnak, ezek a következők: 12. Hat kat. hold lelkészi erdő haszonélvezete 20 korona. 13. $^{32}/_{616}$-od rész lelkészi erdőilletőség. 14. $^{32}/_{616}$-od rész lelkészi legelőilletőség. E három új pontozatot a presbiterium el is fogadta, azonban a fentjelzett egyházközségi közgyülés ezeket kihagyatni határozta el.

Tóth János lelkész az egyházközség eme határozata ellen felebbezést adott be egyházmegyénk közgyülésére, mivel az egyházközség határozatát magára nézve jogtalannak tartja. Felebbezésének támogatásául mellékel egy hiteles telekkönyvi betét másolatot, melyszerint a díjlevélbeli kérdéses három tétel határozottan lelkészi javadalomul van feltüntetve.

Egyházmegyénk közgyülése a mellékelt hiteles telekkönyvi másolatból bár úgy látja, hogy a sonkolyosi egyházközség közgyülése határozata folytán a lelkészi új díjlevéltervezetből kihagyatni rendelt 12., 13., 14. számok lelkészi javadalmak; de viszont másrészről e fizetési pontozatok a jelenleg érvényben levő 1885-ben kelt díjlevélből hiányoznak; ennélfogva az összes iratok visszaadása mellett utasítja az egyházmegyei közgyülés a sonkolyosi egyházat, hogy hitelesen igazolja, miért maradtak ki a kérdéses pontok az 1885-ik évben kelt, jelenleg érvényben levő díjlevélből, mert csak ennek birtokában tud egyházmegyénk az egyházközségi közgyülés határozata és lelkész felebbezése ügyében érdemlegesen dönteni.

31. Fenesi egyház lelkésze és gondnoka felterjesztik egyházmegyénk közgyülésére jóváhagyás és megerősítés végett az egyházi belhívatalnokok, nevezetesen lelkész, fi- és leánytanító módosított új díjleveleit 3—3 egyező példányban, megfelelő összegü bélyeggel ellátva. A díjleveleket korona érték és a konventtől meghatározott egységárak szerint, a földeket haszonbérérték alapján értékelték. A konventtől megállapított egységáraktól az egyház a véka csővestengeri értékelésénél tért el a 26—1908. sz. presbiteri határozat alapján, amennyiben annak árát vékánként 60 fillér helyett 80 fillérben állapítja meg, míg a fát szekerenként 4 koronájával számítja és pedig mindkettőt helyhatósági bizonyítvány alapján, mely igazolást az adóügyi küldöttség is elfogadott.

Lelkész díjlevele szerint való javadalom összege az új értékelés szerint 2318 kor., a fitanítóé 871 kor. 20 fill., a leánytanítóé 409 kor. 60 fillér.

Hiányzik mindkét tanító díjleveléből annak a megjelölése, hogy az egyházi törvények VI. t.-cz. 34. §-ának a) pontja, valamint az

1907. évi XXVII. t.-cz. 2. §-ának első bekezdésében megállapított minimum 1000 kor., vagy az eddig való fizetéskiegészítésre mennyi államsegélyt vett igénybe az egyház.

A leánytanító régi díjlevelének 1-ső pontja — „község pénztárából két részletben 100 frt“ — az új díjlevélből kimaradt a presbiterium 3—1897. sz. határozata alapján, mit a lelkész az eredetivel egyező hiteles díjlevél-másolat hátlapjára rá is vezetett.

Mellékeli az egyház mindhárom belhivatalnok tanúk előtt kiállított elfogadó nyilatkozatát is.

Egyházmegyénk közgyülése a fenesi egyház presbitériumának és egyházközségének egyező határozata, valamint lelkész beleegyezése folytán készített három egyező példányban kiállított s kellően bélyegelt lelkészi díjlevelet jóváhagyja s végleges megerősítés végett a tiszántúli ref. egyházkerületre felterjeszteni rendeli el.

A fi- és leánytanító díjleveleket pedig, — mivel azok értéke a törvényes minimumot, t. i. az 1000 -1000 koronát el nem éri, amennyiben hiányzik a díjlevelek tételei közül a tanítói fizetéseket 1000 koronáig kiegészítő államsegély összege; mivel a leánytanítói új díjlevélbe fel nem vett községi hozzájárulás 100 frt (200 korona) kihagyása kellően indokolva nincs, — egyházmegyénk közgyülése azon utasítással adja vissza a fenesi egyháznak, hogy a díjlevélben szükséges módosításokat sürgősen eszközölve, azokat esperesi hivatalhoz minél előbb adja be, mely esetben felhatalmazza esperest, hogy az egyházmegye jóváhagyását a díjlevelekre rávezetve, a tiszántúli ref. egyházkerületre terjeszthesse fel végleges megerősítés végett.

32. A feketegyarmati presbiterium 1909 márczius 19-én, az egyházközségnek márczius 21-én tartott közgyülési határozatából kifolyólag lelkész és gondnok beterjesztik a hiteles jegyzőkönyvi kivonatokkal kapcsolatban az egyházi belhivatalnokok, nevezetesen a lelkész, fi- és leánytanító új díjleveleit; a lelkészi díjlevelet a konvent által megállapított termény egységárak szerint, a tanítók díjleveleit pedig Arad várm. közigazgatási bizottságának 1908—3481. kb. és 1908—5142. kb. sz. határozataival megállapított javadalmi jegyzőkönyvek tételei szerint értékelve. A presbitérium és egyházközség elfogadó határozataival együtt mellékelik a belhivatalnokok beleegyező nyilatkozatát az új díjlevél elfogadása iránt és 3—3 egyező példányban felterjesztik a szabályszerüen kiállított díjleveleket egyházmegyei közgyülésünk elé jóváhagyás és megerősítés végett.

Egyházmegyénk közgyülése a feketegyarmati egyház belhivatalnokainak, nevezetesen lelkésznek, fi- és leánytanítónak 3—3 egyező példányban elkészített s beterjesztett díjleveleit jóváhagyja és végleges megerősités végett a tiszántúli ref. egyházkerületre felterjeszteni rendeli el.

33. Ágyai presbitérium megbízásából lelkész, mint elnök beterjeszti az ágyai harmadik ref. tanítói (tanítónői) állásnak három egyező példányban szabályszerüen kiállított díjlevelét, mely szerint javadalom 1. lakás természetben (értéke 200 kor.), kertilletmény (esetleg 20 kor. kertváltság), 2. készpénz az egyház pénztárából 100 kor., 3. készpénz államsegélyből a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium 111,689—1908. deczember 2-án kelt rendelete értelmében 900 kor., összesen 1000 kor.

Mellékeli az egyház a tiszántúli ref. egyházkerület püspökének 5648—1908. sz. a. kelt, egyházmegyénk esperesi hivatalához intézett leiratát, melyben tudatja a már fentebb említett miniszteri rendeletet a 900 kor. államsegély engedélyezéséről és sürgeti ez alkalomból a túlzsúfoltság megszüntetése végett a negyedik iskola felállítását is.

Az ágyai presbitérium 1908 deczember 27-én tartott gyülése 4-ik sz. határozata szerint maga is óhajtja a túlzsúfoltság megszüntetését és pedig a harmadik tanterem építésével kapcsolatban úgy, hogy a harmadik iskola telkén — mely elég tágas — még egy tanítói lakást és tantermet építene de csak azon esetben, ha az államtól kapna e célra segítséget, vagy a ref. közalap a kilátásba helyezett 5000 kor. tőkesegély helyett 10,000 koronát adna.

Egyházmegyénk közgyülése hálás köszönettel veszi tudomásúl a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium 111,689—1908. sz. leiratát, mely szerint a 900 kor. államsegély engedélyezése által lehetővé tette a kebelébe tartozó ágyai egyháznak a harmadik iskola felállítását és tanítói állás szervezését.

A három egyező példányban szabályszerüen kiállított tanítói díjlevelet jóváhagyólag tudomásul veszi és végleges megerősítés végett a tiszántúli ref. egyházkerületre felterjeszteni rendeli el.

Utasítja az ágyai egyházat, hogy a miniszteri rendelet értelme szerint az iskoláiban még mindig meglevő túlzsúfoltság megszüntetéséről a negyedik iskola felállításával és tanítói állás szervezésével gondoskodjék.

34. A nyégerfalvai leányegyház presbiteriumának és egyházközségi közgyülésének egyező határozata folytán György József felügyelő lelkész a tanítói állás eddigi díjlevele helyett, — mely szerint a fizetést természetben szolgáltatta az egyház, — új díjlevelet terjeszt be, melynélfogva az egyház a fizetést ezentúl készpénzben óhajtván teljesíteni, a tanítói fizetést 600 koronában állapítja meg. Mellékeli a díjlevelet három példányban, melyet lelkészen és gondnokon kívül a presbitérium is aláírt. Csatolja tanító elfogadó nyilatkozatát.

Egyházmegyénk közgyülése a nyégerfalvi leányegyház presbiteriumának és egyházközségének azon egyező határozatát, mellyel a tanítói fizetést készpénzfizetésre átváltoztatta, jóváhagyja. — A három példányban kiállított és beterjesztett díjlevelet jelen alakjában nem erősítheti meg, mivel annak értéke a törvényes minimumot el nem éri; amennyiben a 600 koronát 1000 koronára kiegészítő államsegélyösszeg beillesztése hiányzik; másrészről a díjlevél formája nem megfelelő, bélyegezése szokatlan, szövege nem mindenben egyezik.

Mindezeknél fogva utasítja a nyégerfalvai leányegyházat, hogy a tanítói díjlevelet három egyező példányban szabályszerüen állítsa ki, lelkész és gondnok írja alá és esperesi hivatalhoz lehető legrövidebb idő alatt adja be, mely esetben felhatalmazza az esperest, hogy az egyházmegyei megerősítést rávezetve, végleges jóváhagyás végett a tiszántúli egyházkerületre terjeszthesse fel.

35. Bélzerindi egyház az eddigi lelkész-tanítói állástól a tanítói állást különválasztva, új lelkészi és tanítói díjlevelet készített s terjeszt fel egyházmegyénkre a presbiteri és egyházközségi határozatokból kifolyólag jóváhagyás végett. A lelkész díjlevelét a konventi „Utasításban“ foglalt egységárak alapján értékelte. A különválasztott tanítói állás díjlevelébe a lelkészi fizetésből elvont 100 koronát és a m. kir. vallás- és közokt. minisztérium által 17,609—1909. sz. a. kelt rendelettel megadott 900 koronát, összesen 1000 koronát vette fel. Mellékeli lelkész beleegyező nyilatkozatát a 100 koronának úgy a lelkészi díjlevélből való elvétele és a tanítói díjlevélbe való áttételéről, valamint az újonnan kiállított lelkészi díjlevél elfogadásáról. Úgy a lelkészi, mint a tanítói díjlevél a törvényes kellékeknek megfelelően 3—3 egyező példányban csatoltatott.

Egyházmegyénk közgyülése a bélzerindi lelkész és tanító új díjlevelét jóváhagyó tudomásúl veszi,

végleges megerősítés végett a tiszántúli ref. egyházkerületre felterjeszteni rendeli el.

36. A komádii egyház a vallás- és közokt. m. kir. minisztériumtól három, nevezetesen a 8-ik, 9-ik és 10-ik új tanítói állás szervezésére kért előzetes engedélyt, melyet az 1907. évi XXVII. t.-cz. 12. §-a alapján meg is nyert, amennyiben a minisztérium 118,395—1908. sz. rendeletével a három új tanítói állás javadalmához egyenként 900—900 koronával járult. Ennek alapján a komádii presbitérium 1908 nov. 29-iki közgyülésének 3-ik számú határozatával megállapítja a három új tanítói állás díjlevelét egyformán, a következőképen: 1. Lakás, kerttel, vagy e helyett lakbér 250 kor.; 2. készpénz az egyház pénztárából 100 kor; 3. iskolafütésre 90 kor; 4. államsegélyből 900 kor., összesen 1340 kor.; mellékeli 3—3 egyező példányban kiállított díjlevelet jóváhagyás és megerősítés végett.

Egyházmegyénk közgyülése a komádii három új tanítói állás szervezését örömmel veszi tudomásul s a díjleveleket azon módosítással hagyja jóvá, hogy a 250 kor. lakbérértéket a díjlevelek 1340 kor. végösszegéből levonva, azok helyes értékét 1090 koronában állapítja meg, mivel az 1907. évi XXVII. t.-cz. 2-ik §-ának negyedik bekezdése, valamint a 8. §. világosan kimondják, hogy a lakás, vagy a lakbér a tanítói törzsfizetés tárgyát nem képezheti. E módosítást a díjlevelekre rávezetni s a módosított díjleveleket végleges megerősítés végett a tiszántúli egyházkerületre felterjeszteni rendeli el.

37. Körösszegapáti-i lelkész és gondnok az egyház nevébeu kérelemmel fordulnak egyházmegyénk közgyülése elé, hogy a második, újonnan szervezett tanítói állás díjlevelét, melyet szabályszerüen kiállított 3 példányban mellékelnek, hagyja jóvá. A tanítói fizetés: 1. 100 korona az egyház pénztárából, 2. 900 kor. államsegély a a m. kir. vallás és közokt. miniszterium 149,348—1908. sz. rendelete alapján, összesen 1000 korona. Melléklik Bihar vármegye közigazgatási bizottságának 671—1909. kbsz. leiratát az államsegély folyósításáról.

Egyházmegyénk közgyülése a körösszegapáti-i egyház második tanítói állásának 3 egyező példányban szabályszerüen kiállított díjlevelét örömmel veszi tudomásul és végleges megerősítés végett felterjeszti a tiszántúli reform. egyházkerületre.

38. Körösszegapáti-i lelkész és gondnok beterjesztik a presbyterium 1907 december 8-án tartott gyüléséről a vonatkozó jegyzőkönyvi kivonatot, mely az eddig érvényben levő adókulcsot megváltoztatva, az egyházi törvények III. t.-cz. 13. §-a által előírt személyi és vagyoni adót lépteti életbe. Megemlékezik lelkész kísérő levelében egy 1909 márczius 24-én tartott presbyteri gyülésről, melynek hiteles jegyzőkönyi kivonatát azonban a felterjesztéshez nem mellékeli. Csatolja az 1909. évi márczius 28-iki egyházközségi közgyülés jegyzőkönyvét, melyszerint e gyülés a lelkész és kántortanító díjlevelek módosításával foglalkozván, beleegyezett a terményfizetéseknek pénzfizetéssel való megváltásába, de követeli ezt a díjlevél minden, tehát a földjavadalom és fafizetés tételeire vonatkozólag is. A presbitérium Tokay Elek presbiter indítványára kimondja, hogy a díjlevelekben a föld- és fafizetési tételeket csak azon esetben hagyja meg, ha a föld adóját az eddigi gyakorlattól eltérőleg a lelkész, illetőleg a kántortanító fizeti. Az egyházközségi közgyülés eme határozatának megszövegezésével a presbitériumot bízza meg, mely megszövegezett határozat azonban az iratok közt sehol nem található. Az egyházközségi közgyülés jegyzőkönyvének hitelesítését Zima József presbiter és Tokay Lajos egyháztag, mint elnök által kinevezett hitelesítők, megtagadták.

Mellékeli lelkész 1—1 példányban a lelkészi és tanítói díjleveleket, melyeket csak lelkész írt alá. Bélyegelve egyik sincs. A jelenleg érvényben levő díjleveleket, vagy ezek hiteles másolatát — melyeknek tételeit az újakéval összehasonlítani lehetne — nem csatolja, valamint az illető belhivatalnokok elfogadó nyilatkozatát sem.

Egyházmegyénk közgyülése a körösszegapáti-i presbiterium ama határozatát, mely az egyházi törvények III. t.-cz. 13. §-ában előírt adózást lépteti életbe, jóváhagyó tudomásul veszi.

Az egy-egy példányban kiállított lelkészi és kántortanítói díjlevelet jóvá nem hagyja, mivel azoknak kiállítása, felszerelése és egyházmegyére való felterjesztése nélkülöz minden törvényes kelléket. Az összes iratok visszaadása mellett utasítja a körösszegapáti-i egyházat, hogy az egész ügyet a törvény utasításainak megfelelőleg újból tárgyalja le s egyben figyelmezteti a presbiteriumot, hogy a lelkészi és tanítói díjlevelek megállapításánál a föld- és fafizetés tételeit a jelenleg érvényben levő díjlevél tételei szerint illessze be, mivel azoknak tetszésszerinti megváltoztatásához — lévén kétoldalú szerződésről szó — sem joga, sem törvényes alapja nincs.

Egyházmegyénk közgyülése a legjobb indulattal,

de mindazonáltal a legerélyesebben figyelmezteti a körösszegapáti-i egyház presbytereit és egyháztagjait, hogy minden az egyház ügyében tett cselekedeteiben és határozataiban az egyház jólétét és békéjét tartva szem előtt, a törvényes alapot egy pillanatra se hagyják el, mivel a rendbontó, az egyház belbékéjét zavaró elemekkel szemben az egyházi törvények I. t.-cz. 47. §-a, valamint a hatáskörébe tartozó törvényes eszközök igénybevételével a legszigorúbban fog jövőben eljárni.

39. Belényesújlaki lelkész és gondnok beterjesztik a lelkész és tanító módosított díjleveleit 3—3 egyező példányban kiállítva, kérik azoknak jóváhagyását és az egyházkerületre végleges megerősítés végett való felterjesztését. A díjlevelek a konventi „Utasítás“ alapján készültek. A díjleveleket jóváhagyó hiteles presbiteri határozat, valamint lelkész és tanító beleegyező nyilatkozata mellékelve nincs. A tanítói díjlevél értéke 769 kor. 76 fillér.

Egyházmegyénk közgyülése a belényesújlaki lelkész és tanító díjlevelét jelen felszerelésében és alakjában jóvá nem hagyhatja, mivel a módosított díjlevelek elfogadásáról szóló hiteles presbiteri határozat, valamint a lelkész és tanító beleegyező nyilatkozata mellékelve nincs. Utasítja egyházmegyei közgyülésünk a belényesújlaki egyházat, hogy a tanítói és a lelkészi díjlevelet a szükséges okmányokkal felszerelve, esperesi hivatalhoz sürgősen adja be, mely esetben felhatalmazza esperest, hogy az egyházmegyei megerősítést rávezetve, a tiszántúli egyházkerületre felterjeszthesse.

40. Tenkei presbiterium és egyházközség közgyülési egyező határozat folytán lelkész és főgondnok beterjesztik az egyházi belhivatalnokok, nevezetesen: lelkész, kántortanító, vegyes iskolatanító és leánytanító módosított új díjleveleit 3—3 egyező példányban, szabályszerüen kiállítva és az illető belhivatalnokok elfogadó nyilatkozatát mellékelve. Az új díjlevelek a konventi „Utasítás“ egységárainak megfelelően értékeltettek. Kérik azoknak egyházmegyei jóváhagyását s megerősítését.

Egyházmegyénk közgyülése a tenkei belhivatalnokok, nevezetesen lelkész, kántortanító, vegyes iskola és leánytanító módosított új díjleveleit, — mivel azok a törvényes kellékeknek megfelelnek, — jóváhagyja és végleges megerősítés végett a tiszántúli ref. egyházkerületre felterjeszti.

41. Tamásdai presbiterium 1908 márczius hó 3-án tartott gyülésében elhatározta, hogy eddigi adózási rendszerét megváltoztatva, az egyházi törvények III. t.-cz. 13. §-ában előírt személyi és vagyoni adót lépteti életbe. Eme határozattal kapcsolatban az egyházi belhivatalnokok részéré is új díjlevelet állít ki, melyszerint az eddigi terményfizetést készpénzre változtatja. A 3—3 egyező példányban kiállított lelkészi és tanítói díjlevelet beterjeszti, kéri azoknak egyházmegyei jóváhagyását és egyházkerületre való felterjesztését. Mellékli a presbiteri és egyházközségi közgyülések vonatkozó hiteles határozatait, lelkész és tanító beleegyező nyilatkozatát.

Egyházmegyénk közgyülése a beterjesztett lelkészi és tanítói díjlevelet jelen kiállításukban jóvá nem hagyja, mivel azokban a 2-ik, 3-ik, 4-ik, 5-ik és 6-ik tétel s így az egész díjlevél értékelve nincs. Utasítja a tamásdai egyházat, hogy ezen hiányokat pótolva, a lelkészi- és tanítói díjleveleket értékelve, esperesi hivatalhoz sürgősen adja be, mely esetben az esperest felhatalmazza, hogy azokat az egyházmegyei jóváhagyó végzéssel ellátva a végleges megerősítés megnyerése végett a tiszántúli egyházkerületre felterjeszthesse.

42. Kisperegi lelkész és gondnok kérvényt intéznek egyházmegyénk közgyüléséhez, melyben az egyháztanács nevében a takarékmagtári alap és a szabad iskoláztatási alap megszüntetésére és felhasználására engedélyt kérnek.

Csatolják az 1909 január hó 14-én tartott presbiteri ülés 4. sz. határozatát, melyben arra hivatkozással, hogy az alapokat az egyháztanács létesítette s a szabad iskoláztatási alap Egyházi törvényünk értelmében feleslegessé vált, a gyülésen jelen levők összes szavazatával mondta ki az alapok megszüntetésével egyidejüleg azt, hogy az alapítványok az egyháznak az alapítványokkal szemben fenálló adósságainak törlesztésére fordítandók.

Csatolnak egy 1880. évi szeptember 14-én tartott presbiteri gyülésből hozott 40. sz. határozatot, melyszerint a szélmalomban levő rozsos búza készletből alapíttatott a takarékmagtár és a czél akkor nem lett meghatározva.

Csatolják a presbiterium 1888. évi márczius hó 6-án tartott gyülése 27. sz. határozatát, mellyel a 100 éves ünnepély alkalmából fennmaradt 20 forint 79 krajczárt a szabad iskoláztatási alaphoz csatolni kívánják.

Indokolására kérelmüknek azt adják elő, hogy az alapokat az egyháztanács létesítette, tehát annak joga van az alapítvány felhasználása és végleges beszüntetésére.

A kisperegi egyház előljárósága az egyháztanács felhatalmazása

alapján még az 1901. évet megelőzőleg S. Szabó Mihály gondnok kötelezvény adása mellett ezen alapoknak az egész tőkéjét kölcsönképen az alapból felvette s így ezen alapok különben is csak papiroson léteztek már, mint az egyháznak az alapokkal fentálló adóssága. Így ezen visszás állapot rendezése nagyon kívánatossá válván, az egyháztanács intézkedése teljesen indokolt.

(A kérvény 4. pontja szóról-szóra.)

Az alapítványok természetéből folyik, hogy azok csak saját czéljaikra fordíthatók.

A presbiterium nem igazolta, hogy a takarékmagtár és szabad iskoláztatási alappal rendelkezni joga volna, a szabad iskoláztatási alap pedig egyházi törvényünk életbe lépte után is nemes czélt szolgálhat, szegények, elhagyatottak abból könyvekkel, esetleg ruházattal lennének elláthatók, ennélfogva a beterjesztett határozatok jóvá nem hagyhatók, de sőt amennyiben a felterjesztés 4. pontja szerint ezen alapokat kölcsön vették és felhasználták, utasíttatik a presbiterium, hogy az alapokat e f. év folyamán tegye helyre és erről egyházmegyénk 1910. évi tavaszi közgyülésére külön jelentést, a gondnoki számadás során pedig az egyházmegyei számvevőszékhez szokott jelentését tegye meg.

43. A radna-lippai egyház presbiteriuma folyó évi márczius hó 10-én tartott gyülésében elhatározta, hogy a már előbb elbontott temetőcsősz-házat újra építteti. El kellett bontani a rosszúl épült házat, mert összeomlott volna. Így a fedélfák, cserépanyagok, ajtók megmentve lettek.

Megegyezett a kömüves munkára 634 kor. 98 fillérben, mely összegbe az anyagok ára is beszámítva van, de mert a tetőzetet is fel kell állítani és asztalos munkára is lesz szükség, 800 koronában irányozta elő az építési költséget.

Ezen 800 koronát a templom-alaptól kívánja kölcsön venni s évi 200 koronával 4 év alatt visszafizetni 5%-os kamattal s költségvetése épületjavítási tételeiben fedezetet talál az évenkénti 200 korona törlesztés.

Kéri a határozat jóváhagyását, az építés és kölcsön engedélyezését.

Egyházmegyénk közgyülése, a beterjesztett presbiteriumi határozathoz képest, úgy az építés teljesítését, mint az arra szükséges kölcsön felvételét engedélyezi.

Utasítja azonban a presbiteriumot, hogy a temp-

lom-alapból felveendő 800 koronát és annak 5%-tóli kamatait a következő 4 éven át költségvetésébe vegye fel s azt le is törlessze, az építkezésnél pedig kellő felügyeletet gyakoroljon és szakértővel átvételt kössön ki.

Mindezekről az esperesi hivatalhoz s a gondnoki számadás során az egyházmegyei számvevőszék útján közgyülésünknek jelentést tegyen.

44. A berekböszörményi presbiterium 1909. évi február hó 14-én tartott gyüléséből 2. sz. a. hozott határozatával az egyházmegyei számvevőszék által kimutatott függő adósságai kifizetését s e czélra 3300 korona 6%-os kölcsön felvételét rendelte el.

E kölcsönből fedezni kívánja a Berek erdőbérlő társaság- és a Berekböszörményi népbanknál 1909. évi január 1-én 3204 korona 96 fillért tevő tartozását.

A kölcsön által nem fedezhető folyó évi kamatot és az 1910. év január 1-én esedékes első évi tőketörlesztést és ugyanekkor esedékes félévi kamatot a folyó évi költségelőirányzat maradványából fizeti ki.

Kimutatja, hogy a *Mária-alapot* a Nagyváradi takarékpénztárba elhelyezte, a *legelő tulajdonosok* 1704 koronát tevő követelésére is elhelyezett már 936 korona 97 fillért, a fennmaradó összeget pedig a folyó év őszén eladandó 10 métermázsa búza árából fogja fedezni, a Takács—Csengeri alapot pedig a múlt évi kinnlevőségekből teszi helyre.

Az esperesi hivatal a presbiteriumi határozatot 444—1909. sz. alatt február 26-án jóváhagyta.

Bemutatja a Nagyváradi takarékpénztár részére 1909. évi márczius hóban lelkész és gondnok által aláírt kötelezvényt, melyben 1909 február 22-én tartott gyülésén hozott végzésre hivatkozással az Osztrák-magyar bank kamatlábánál mindig 2%-kal magasabb kamatfizetés kötelezettsége foglaltatik s a követelés fedezetét a berekböszörményi egyházközségnek a Nagyváradi takarékpénztárnál levő alapjairól kiállított betéti könyvecskék képezik, amely betéti könyvecskékre azon korlátozás vezettetett reá, hogy az azokban elhelyezett tőkék a kötelezvényen alapuló kölcsön fedezetére szolgálván, annak letörlesztéséig ezen tőkék ki nem fizethetők.

Tekintettel arra, hogy a Nagyváradi takarékpénztár részére kiállított kötelezvényben azon presbiteriumi határozatra történik hivatkozás, amely az egyházmegye közgyülésének bemutatva nem lett, de főképen azért, mert a presbiterium az egyház függő adóssága rendezésére az alapítványi tőkéket, melyek takarékpénz-

tárban kezeltetnek — kötné le a bemutatott kötelezvény szavai szerint s így a meglevő alapítványok is veszélynek lehetnek kitéve, egyházmegyénk közgyűlése ezúttal csupán a szükséges kölcsön felvételét engedélyezi s utasítja a presbiteriumot, hogy a kölcsön biztosításául saját rendelkezése alatt álló fedezetet jelöljön ki s egyfelől a kölcsönt oly összegben állapítsa meg, hogy abból a kifizetni czélba vett függő tartozások kiteljenek, másfelől az erre szükséges fedezet biztos alappal birjon, mivel a kintlevőségekre fektetett számítás rendszerint nem jár a várt eredménnyel.

45. Árpádi lelkész a III-ik iskola telekvétel, tanítói lakás javítás, iskola építésre szükséges 8500 koronának Bihar megye összesített árvapénztárából 5% kamat mellett kölcsönfelvételre vonatkozó presbiteriumi határozatot terjeszt fel.

A presbiterium 1908. évi deczember hó 17-én 1. sz. a. hozott határozatában 8500 koronában állapította meg a III-ik iskola, tanítói állás, a telek vétele, a tanterem berendezésével felmerült összes szükségletét s ideiglenes kölcsönökből fedezte a kiadásokat.

Egyházmegyénk közgyülése 66—1908. sz. határozatával már engedélyezett e czélra 5200 korona kölcsön felvételét, mivel azonban a presbiterium egyidejüleg a telek vételárát is kifizetni akarja, a kedvező kamatozású árvapénztári kölcsön felvételét határozta el.

Bemutatja Bihar vármegye árvaszéke 4922—1909. sz. véghatározatát, mellyel az árvaszék a kölcsönt az árpádi 5. sz. tkvi betétben foglalt ingatlanokra zálogjogi bekebelezés mellett megszavazta s bemutatja a kötelezvényt általa és a gondok által már aláírva, melynek feltételei szerint a kölcsön 1910. évi január 1-től kezdve 10 évi egyenlő részletekben visszafizetendő.

A kölcsöntörlesztése s visszafizetésére a községtől nyert 800 korona évi segélyt jelölte ki, ugyanazon összeget, amit a 66—1908. sz. egyházmegye közgyülési végzéssel felvenni engedélyezett 5200 korona kölcsön törlesztésére fordítani határozott.

Bemutatja a presbiterium 1908. évi július hó 26-án 3. sz. a. az egyházközségi közgyülés 1908. évi augusztus 2-án 2. sz. a. hozott határozatait, melyeket már a 66—1908. sz. egyházmegyei közgyülési határozattal jóváhagyott építési s kölcsönfelvételi kérvénye mellett is felterjesztett.

Hogy a nagyobb kölcsön 8500 korona felvételét az egyházközségi közgyülésnek is bejelentette, ez a fölterjesztésből ki nem tünik.

Egyházmegyénk közgyülése amennyiben a presbyterium utólag igazolja, hogy e nagyobb kölcsön

fölvételéhez az egyházközségi közgyülés is hozzájárult az esperesi hivatalt feljogosítja, hogy a kölcsön ügyet egyházmegyénk nevében jóváhagyja.

Utasítja azért a beterjesztett határozatok kiadásával az árpádi presbiteriumot, hogy az 1908. évi deczember hó 17-én 1. sz. a. hozott határozatát egyházközségi közgyülése elé terjessze s ennek határozatát a gondnok által is aláíratván és az egyház pecsétjével is ellátván, terjessze be az esperesi hivatalhoz.

46. Belényesújlaki lelkész f. évi márczius hó 14-én hozott presbitériumi, egyházközségi közgyülési megegyező határozatokat és márczius hó 28-án hozott presbitériumi határozatot terjeszt be s új iskola épitésre a Belényesi Népbankból 7 és $^1/_{10}$% mellett 10,000 kor. kölcsön felvételére kérnek engedélyt.

A presbitériumi egyik határozat szerint azon iskola épitésére egyeztek meg vállalkozókkal, amely iskola épitéséhez a hozzájárulást egyházmegyénk közgyülése az 58—907. és 70—908. sz. végzéseivel már két izben tagadta meg.

A másik presbitériumi határozatban a kölcsön felveendő 10,000 koronát két éven át kivetnék az egyháztagokra osztályos adókulcs szerint.

1909. évi április 4-ről keltezve pedig egy kötelező nyilatkozatot mutatnak be lelkész, gondnok és 10 presbiter aláírásával, melyben nevezettek a konventtől nyerendő tőke-segély után eső 1 és $^1/_2$% kamatoknak az egyházkerületi pénztárba 32 éven át fizetésére kötelezik magukat.

Végül a kérvényben azt adja elő a lelkész, hogy az épitőmester sürgeti az első részlet 3200 kor. fizetését s perrel fenyegeti az egyházat.

Egyházmegyénk közgyülése, hivatkozással az 58—907. és 70—908. sz. végzésére, melyben a belényesújlaki iskola tervrajzát, költségvetését sem fogadta el, tehát az épitést nem engedélyezte, a 10,000 korona kölcsön felvételére sem ad engedélyt.

Minthogy pedig a lelkész jelentéséből, melyet gondnok és két presbiter is aláírt, arról értesül, hogy a vállalkozók már perrel fenyegetik az egyházat, minek pedig előfeltételét bizonyos jogviszony létezése, szerződés kötése képezheti, figyelmezteti a presbitériumot, hogy az esetleges perből csak a presbiterekre származhatik joghátrány, mert az egyházat csak oly szerződés kötelezi, melyet az egyházmegyei közgyülés jóváhagyott.

Amennyiben pedig az egyház vezetői az egyházmegyei közgyülési határozattal szemben az építkezésre szerződést kötöttek, egyházmegyénk közgyülése felkéri az elnökséget, hogy a presbitériumtól felvilágosító jelentést követeljen és azon esetre, ha hatáskörüket csakugyan túllépték, ellenük fegyelmi eljárást rendeljen el.

47. A bélzerindi ref. egyház nevében lelkész 45—1909. sz. a. felterjesztést intéz, mely szerint iskola építésre a vadászi hitelszövetkezettől 3000 korona kölcsönt kíván felvenni.

Mellékeli a presbyterium 1909. évi márczius hó 22-én tartott gyüléséből 5. sz. a. kelt határozatot kivonatban lelkész által aláírva.

A kölcsön fedezetéül azon 664 korona 41 fillért jelölték ki, melyet az egyház adócsökkentési segélyképen kapott és a jövőre kapni fog, ellenben (5) öt évig megtartják a régi egyházi adókulcsot s az egyház közszükségleteit ezen adókulcs alapján befolyó jövedelemből fedezik.

Egyházközségi közgyülési határozatot nem terjesztett be.

Egyházi törvényünk értelmében a kölcsön felvételét rendelő presbiteriumi határozatok az egyházközségi közgyülés elébe terjesztendők s a határozatok a gondnok által is aláírva mutatandók be az egyházi felettes hatósághoz.

Lelkész a kölcsön kamatlábát sem jelentette be s általában a kölcsön feltételeit sem ismertette meg.

Tekintettel azonban a bélzerindi iskola felette sürgős voltára, a presbiteriumi végzés visszaadásával útasítja a presbytériumot, hogy végzését az egyházközségi közgyülésre terjessze elő, a kölcsön feltételeit állapítsa meg s a határozatokat a gondnok által is aláíratván és az egyház pecsétjével is ellátván, azokat az esperesi hivatálhoz terjessze be, az esperesi hivatalt pedig feljogosítja egyházmegyénk közgyülése, hogy a bélzerindi egyház kölcsön ügyében, amennyiben kérvényét törvényszerüen felszerelve terjeszti be, egyházmegyénk nevében határozzon.

48. Németpereg egyházközség részéről lelkész és gondnok 1908. évi szeptember hó 17-én tartott presbyteri gyülésből 25. sz. a. s ugyanazon évi deczember hó 26-án tartott egyházközségi közgyülésből 1. sz. a. hozott megegyező határozatokat terjesztenek fel jóváhagyás végett.

Eladták a templomhelynek szánt telket, mely az iskolától és az

egyház hívei által lakott utczától távol esik 3011 koronáért s vettek közvetlenül az iskola mellett egy a templom építésére alkalmas telket 800 koronáért.

Bemutatják az adásvételi szerződéseket aláírva, bélyegtelenül s nem csatoltak ahhoz egy-egy másolatot.

Az egyház telke árverésen eladása lett elrendelve, vajjon árverés tartatott-e, erről a bejelentés nem ad felvilágosítást.

A megmaradt 2211 koronát a templomépítési alaphoz csatolják.

Egyházmegyénk közgyülése a presbiterium és egyházközségi közgyülés által egyhangúlag hozott határozatok alapján úgy a Németpereg községi 377. sz. telekkönyvben A/I. 1. sor 48. hrsz. a. foglalt üres teleknek Berzi József és neje Fritz Katalin részére 3011 korona kifizetettnek jelzett vételárban eladását, mint a Szentpéteri Lajostól vásárolt a Németpereg községi 139. számú telekjegyzőkönyvben A/1. 5. sor 181/a. hrsz. a felvett üres teleknek 800 korona vételárban megvásárlását jóváhagyja azon kikötéssel, hogy a presbiterium a Németpereg községi 377. és 139. számú telekjegyzőkönyvek teljes hiteles másolatait beszerzi az esperesi hivatalnak bemutatja és a telekjegyzőkönyvek az adásvétel tárgyát képező ingatlanokat eladók tulajdonául bizonyítják s egyszersmind bizonyítják azt is, hogy úgy az egyházközség nevén álló eladott, mint a Szentpéteri Mihály és neje nevén álló megvett ingatlanok minden tehertől mentesek.

Az adásvételből folyólag törvényszerü szavatosság terheli ép úgy az eladó, mint a vevő feleket s eme szavatosságra nézve a németperegi egyházat a felső hatóságoknak fedezni kell, ez pedig csak a telekjegyzőkönyvek bemutatása után állapítható meg.

Az adásvéleli szerződések legfelsőbb jóváhagyás után a jóváhagyástól számított 8 nap alatt az illeték kiszabása végett a kir. adóhivatallal közlendők lévén, utasíttatik a német peregi presbiterium, hogy a visszaadandó szerződéseket egy-egy másolattal kiegészítve a telekkönyvi kivonatok kapcsán terjessze fel az esperesi hivatalhoz.

Utasíttatik a presbiterium, hogy a megmaradt 2211 koronát a templomépítési alaphoz csatolja s erről az egyházmegyei számvevőszék útján egyházmegyénk közgyüléséhez tegyen jelentést.

Az ingatlan eladását és vételét végleges jóváha-

gyás végett pártolólag terjeszti fel a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez.

49. A berekböszörményi presbiterium és egyházközségi közgyülés 1909. évi márczius hó 28-án tartott gyüléséből megegyező határozatokat hozott.

A torony tüzben oxidált 18-as vasbádoglemezzel fedését, a templom fedél kijavítását, a templom falai kimeszelését, továbbá a lelkészlak kijavítását határozta el, mely együtt 5600 koronába kerül.

Továbbá a kisebb fiúiskola épitési költségéből is fedezetlenül van 800 korona, így 6400 koronára van szüksége, mit rendkivüli adóképen az 1909., 1910., 1911. években akar az egyháztagokra kivetni olyképen, hogy minden személyre 1 koronát, 1 párra 2 koronát s minden állami adó korona után 5%-ot.

Személyadó czímén bevenni remél évenként 1600 koronát, 5% pótadó czímen szinte évenként 600 koronát, 3 év alatt 6600 koronát.

A folyó évben a kisebb fiúiskola fedezetlen épitési költségét fedezi és a templom, torony javítását eszközli, míg a lelkészlak kijavítását az 1910. esetleg az 1911. évekre halasztja.

Ezen rendkívüli adó bevételekről, úgy az épitkezésekről is külön számadás vezetését rendeli el.

A jelen volt 16 presbyter közül 3 presbiter csak egy évre szavazta meg a rendkívüli adó kivetését, míg a többi a templom, torony, a lelkészi lak javitasát elodázhatatlannak tartva az egész szükséglet kivetését rendelte.

Bár a nagyobb javítások engedélyezéséhez a tervek és költségvetések bemutatandók, mivel ezúttal csupán a rendkívüli adó kivetésére kérik az engedélyt, egyházmegyénk közgyülése a berekböszörményi kisebb fiúiskola épitési költségéből hiányzó 800 korona, a torony 18-as vasbádoggal való fedéséhez és a templom meszeltetéséhez szükséges 200 korona, úgy a lelkészlak kijavítására szükséges 3600 korona, együtt 6400 koronának az 1909—1911. években rendkívüli adó alakjában és pedig személyadó czímen személyenként 1, páronként 2 koronának és az állami adó 5%-ának kivetését és beszedését engedélyezi.

Tartozik azonban a presbiterium ezen rendkívüli adó kivetésénél az E. T. III. cz. 16—19. §-ait pontosan betartani s az adót jelentéséhez képest külön kezeltetni, s mielőtt épület javításokat tenne, a tervet és költségvetést az esperesi hivatalhoz bemutatni, maj-

dan a kiadásokról vezetett számadását a gondnoki számadással együtt az egyházmegyei számvevőszékre beterjeszteni.

50. Borossebesi lelkész bérleti szerződést mutat be jóváhagyás végett.

Az egyház 17. népsorszámú bérházát, melyet már 18 év óta ugyanazon bérlő tart bérletben, ismét kiadták 6 évre s az évi bérösszeg a múlthoz képest 20 koronával emelkedett.

Egyházmegyénk közgyülése a 32—903, 61—896. sz. a. jóváhagyott szerződések meghosszabbításául tekintendő bérleti szerződést, melyben a felebbvitelek kellő körültekintéssel állapíttattak meg, jóváhagyja.

51. A berekböszörményi presbiterium 1909 márczius 21-én 4. sz. a. hozott határozatával s az egyházközségi közgyülés márczius hó 28-án 2. sz. a. hozott határozataval a kisebb leányiskola telkét és épületeit eladta Puskár Erzsébet ottani lakosnak 4060 korona vételárért.

A presbiteri gyülésen részt vett 18 presbiter közül csupán egy nyilatkozott az eladás ellen.

A kisebb leányiskolát a kisebb fiúiskola telkén akarják felépíttetni, ahol is a meglevő épületen nagyobb átalakítást terveznek és így az eladott telek feleslegessé vált.

Bemutatják az adásvételi szerződést, mely szerint vevő 2060 koronát kifizetett s 2000 koronát 1909 október 1-én köteles fizetni.

A kisebb leányiskola újból a gróf Csáky-féle telken építésével egyidejüleg az ott meglevő épületen nagyobb átalakítást s a tanítónőnek egy szobából álló lakás építését határozták el, úgy, hogy ezen átalakítás és egy új tanterem építése 5200 koronába kerülne.

Bemutatják a vonatkozó 1909. évi márczius hó 28-án tartott presbyteri gyülésből 4. sz. a. s ugyanakkor tartott egyházközségi közgyülésből 3. sz. a. hozott megegyező határozatokat.

Az átalakítás és újabb építkezés fedezetéül az eladott telek és épületeiért a befolyó 340 koronát s építési kivetésből befolyó 800 koronát mutatják ki.

A bemutatott terven az egyházmegyei szakértő módosítást tett, a tantermet a közoktatásügyi kormány által előírt magasságban építtetni s az ablakokat egyoldalon elhelyezni javasolja.

A helybeli mesteremberekkel kötött munkaszerződésekben kiírt munkálatokért járó díjakat mérsékelteknek, mindazáltal falkötő vasak alkalmazását szükségesnek tartja és ezeknek újabb munkadíj nélkül elhelyezését véli. Valamint kikötendőnek tartja a mindenütt szokásos egy évi jótállási idő tartamát.

Egyházmegyénk közgyülése ezúttal sem a kisebb leányiskola telkének eladását, sem a kisebb fiúiskola épületeinek a bemutatott terv és költségvetés szerinti javítását s ugyanott egy új tanterem építését jóvá nem hagyja.

Mert az eladott épület jelen alakjában tanítói lakásul s iskola czéljára teljesen megfelelő, míg a gróf Csáky-féle telken tervezett építkezéssel az egyház nem nyeri meg a ma meglevő helyiségeket, mert az egyház csak a jelenlegi tanítók megfelelő lakásáról gondoskodott.

Utasítja azért a presbiteriumot, hogy amennyiben a kisebb leányiskola épületét a kisebb fiúiskola telkére áthelyezni, illetőleg ott újból építtetni van szándékában, ugyanazon telken a kisebb leányiskola mindenkori tanítója részére megfelelő lakásról gondoskodjék.

52. Tenkei lelkész a presbitérium 1909 márczius 28-án tartott gyüléséből 7. sz. a. s az egyházközségi közgyülésből 1909 április 4-ről 2. sz. a. megegyező határozatokat terjeszt be jóváhagyás végett.

Tenke községe az ó-temetőből utczanyitás czéljára 610 □ ölet kér s az egyházközség ezt 610 kor. vételárban átadni hajlandó, megállapította az út irányát is, hogy a megmaradó rész értékét el ne veszítse.

Utóbb az április hó 5-én tartott gyülésből 5. sz. a. ismét hozott a presbitérium erre vonatkozó határozatot.

Egyházmegyénk közgyülése megengedi és beleegyezik, hogy a tenkei ref. egyházközség a tulajdonát tevő ó-temetőből utczanyitás czéljára 610 □ ölet Tenke községnek eladjon s az erre vonatkozó szerződés és vázlatrajz jóváhagyására az elnökséget felhatalmazza.

Tartozik azonban az egyházközség a telekkönyvi betétet, a jóváhagyás kérésekor teljes hiteles másolatban bemutatni, tartozik a bemutatott határozatokat az egyházgondnok által aláíratni, mert a főtiszteletü egyházkerülethez felterjesztésre jelen alakjában nem alkalmas.

A vételárképen az egyházat illető 610 koronát pedig tartozik az egyház, mint elidegeníthetlen vagyont gyümölcsöztetni s számadásában erről az egyházmegyei számvevőszék útján évről-évre jelentést tenni egyházmegyénk közgyülésének.

53. A mezősassi egyház a 25—1908. sz. egyházmegyei végzéssel jóváhagyott adókulcsot végleges adókulcsnak fogadta el és pedig a presbiterium 1908. évi deczember hó 17-én tartott gyüléséből 48. sz. a. az egyházközségi közgyülés pedig 1909. évi január 17-én tartott gyüléséből 3. sz. a. hozott határozataival.

Beterjesztik az 1909. évi költségvetést, mely 6561 kor. 49 fill. szükségletet igazol, beterjesztik az egyház összes tagjaira a kivetés szerint eső adók kimutatását s előadják, hogy az évenkénti pótkivetés elkerülése és a szegény egyháztagoknak a teher alól mentesítése teszi szükségessé az ideiglenes adókulcs állandósítását.

A bemutatott költségvetés szerint az egyház rendes évi szükséglete az évi bevételekkel fedezve levén, egyházmegyénk közgyülése a 25—1908. egyházmegyei közgyülési végzéssel jóváhagyott ideiglenes adókulcsot a mezősassi egyház végleges adókulcsául elfogadja és megerősíti, mert az egyház az egyetemes adó alapból jelentékeny adócsökkentési segélyben részesült.

54. Nagy Sándor tamásdai tanítót, miután hivatalában megerősíttetett s a közgyülésen megjelent, egyházmegyei gondnok a VI. t.-cz. 26. §-a értelmében felhívja a hivatali eskü letételére.

Nagy Sándor a közgyülés előtt a hivatali esküt leteszi, esperes buzdító szavaival s áldáskívánásával bocsáttatik el; részére a VI. t.-cz. 26. §-a alapján bizonyítvány adandó ki.

55. A jegyzőkönyv hitelesítésére

Széll Kálmán nyug. esperes elnöklete alatt s a jegyzők közbejöttével dr. Balogh Elek, Böszörményi Lajos, Szikszay Lajos, Hadházy Kálmán Nagyszalontán lakó tanácsbírákat kéri fel és bízza meg egyházmegyei közgyülésünk;

minek megtörténte után — több tárgy nem lévén — egyházmegyei gondnok rendes gyülésünket bezárta.

Hitelesítettük:

Nagyszalontán, 1909 április 27.

Széll Kálmán.

dr. Balogh Elek. *Hadházy Kálmán.*

Böszörményi Lajos. *Szikszay Lajos.*

Bírósági ügyek.

56. *Jegyzőkönyv*, fölvétetett Nagyszalontán 1909. évi április hó 15. napján a nagyszalontai egyházmegye rendes bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak ülésében.

Jelen voltak: gróf Tisza István e. m. gondnok és Balog Ambrus esperes elnöklete alatt: Széll Kálmán, Nagy Imre, Böszörményi Lajos, Bagdi János, Csécsi Imre, Szabó István lelkészi-, dr. Balogh Elek, Szikszay Lajos, gróf Tisza Kálmán, Hadházy Kálmán világi tanácsbírák. Dr. Szarka Sándor e. m. ügyész. Jegyzőkönyvvezető: Szabó István.

Tárgyalás alatt van: Juhász József németperegi, volt szemlaki tanítónak a szemlaki egyház ellen támasztott követelése, mint közigazgatási bírósági ügy.

Gróf Tisza István, hivatására idősebb elnök, az ülést megnyitja s miután felhívására érdekeltségi esetet senki sem jelentett be, megállapítja, hogy a bíróság szabályszerüen megalakúlt.

Az ügy érdemleges tárgyalása elrendeltetvén, Csécsi Imre előadó ismerteti az ügyet.

Ezután elnök a tárgyalást berekeszti s zárt tanácskozás után nyilt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangúlag hozott következő

végzését:

A szemlaki ref. egyház elüljárósága utasíttatik, hogy a panaszos által becsatolt kimutatásban 9. és 10. t. a. felszámolt s az 1905—6. és 1906—7. évekre járó gabona-járandósága tekintetében — alapúl véve a panaszos által I. 1. szám alatt becsatolt kimutatás s az egyház által II. 4. sz. kimutatásban foglalt adatokat, — szabályszerü presbiteri határozatot hozzon s azt panaszossal arra való figyelmeztetés mellett, hogy meg nem elégedés esetén az ellen törvényes határidőben panasszal élhet, közölje s a netán beadandó panaszt az iratok kapcsán az egyházmegyei bírósághoz terjessze fel.

Panaszos az I. 1. ·/. a. kimutatásban 1—8., továbbá 11—12. tételei alatt felszámolt követelésével elutasíttatik.

Indokok:

A hivatolt kimutatás 9—10. tétele alatt felszámolt gabona-járandóság különbözet iránti igény, amennyiben a kimutatásban foglalt adatok a valóságnak megfelelnek, figyelembe véve II. 4. ·/. a. becsatolt kimutatást, jogosnak látszik; ugyanazért, tekintettel arra, hogy ezen igény megállapítása első sorban az egyházközség hatáskörébe tartozik, azt kellett kimondani, hogy az egyházközség presbitériuma e tekintetben szabályszerű és indokolt határozatot hozzon.

Ami panaszosnak az általa becsatolt kimutatás 1—8. tétele alatti felszámítását illeti, erre vonatkozólag az elutasítást kellett kimondani, mert az Egyh. törv. V. t.-cz. 140. §. utolsó bekezdése szerint a hivatolt törvény 33. §-a szerint közigazgatási bírósági eljárás alá tartozó igények az egyázi bíróságok előtt csak az igény keletkezésétől vagy érvényesíthetővé váltától számított 3 év alatt érvényesíthetők s mert panaszos panaszát 1908 augusztus 1-én adta be s így az 1905. aug. 1-ig érvényesíthetővé vált igények nyilván elévültek. De az elévüléstől eltekintve is, a kimutatás 2—6. tétele a. igények alaptalanok, mert a II. 1—2. és 3. tétele alatti levél, illetve nyilatkozat szerint panaszos Nagy Lajos volt szemlaki lelkészszel az 1902. augusztus havára járó mindennemü igénye tekintetében kiegyezett s az egyezség folytán neki járó összeget felvette s így az egyházzal szemben, amely Nagy Lajos lelkésznek az 1902. évi aug. hóra járó tanítói járandóságát már kiadta, igénnyel fel nem léphet.

A kimutatás 11. és 12. tétele alatti követelése panaszosnak egyáltalán meg nem állhat, mert a panaszos által 2. ·/. alatt becsatolt díjlevél 5. pontja szerint panaszost a temető- és káposztás földeknek csupán haszonélvezete illette meg.

Az ingatlanra vonatkozó haszonélvezeti jog nem foglalja magában az ingatlanon levő élő fák állagának elhasználására vonatkozó jogot is. E jog a fennálló szabályok értelmében a földtulajdonost illeti.

Az egyház azzal, hogy a temetőben volt ákáczfákat kivágatta, saját czéljaira elhasználta, csak saját jogát gyakorolta s ezzel a fenti okból panaszost jogaiban meg nem sértette. Az egyház ezen tényéből panaszosnak kára nem származott, tehát kártérítési igényt sem támaszthat.

Ezután a bíróság elnöke elrendeli, hogy a jelen nem volt feleknek a végzés hiteles kiadmánya kézbesíttessék.

Kmf.

Balog Ambrus,
egyházi elnök.

Tisza István,
világi elnök.

Szabó István,
jegyzőkönyvvezető.

57. *Jegyzőkönyv*, fölvétetett Nagyszalontán 1909. évi április 15. napján a nagyszalontai egyházmegye rendes bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak ülésében.

Jelen voltak: gróf Tisza István e. m. gondnok, mint tárgyalást vezető elnök, Balog Ambrus esperes, mint társelnök; továbbá Széll Kálmán, Nagy Imre, Böszörményi Lajos, Bagdi János, Csécsi Imre, Szabó István lelkészi-, dr. Balogh Elek, Szikszai Lajos, gróf Tisza Kálmán, Hadházy Kálmán világi tanácsbírák. Dr. Szarka Sándor e. m. ügyész. Felek részéről: Ónody Sándor lelkész, Ladányi János, mint a mezőgyáni ref. presbiterium képviselői. Jegyzőkönyvvezető: Szabó István.

Tárgyalás alatt van: a mezőgyáni ref. presbiteriumnak az egyházmegyei közigazgatási bíróság határozata alapján beszerzett és Juhász Károly állami adójának megállapítása végett kivett két adóbizonylat következtében hozott határozata és határozati kérelme Juhász Károly egyh. adója tárgyában, mint közigazgatási bírósági ügy.

Elnök az ülést megnyitja s miután felhívására érdekeltségi esetet senki sem jelentett be, megállapítja, hogy a bíróság szabályszerüen megalakult.

Az ügy érdemleges tárgyalása elrendeltetvén, Böszörményi Lajos ismerteti az ügyet.

Ezután elnök a tárgyalást berekeszti s zárt tanácskozás után nyilt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangúlag hozott következő

végzését:

Utasíttatik a mezőgyáni presbiterium, hogy 1909 január 22-én hozott újabb határozatát Juhász Károly egyháztaggal közölje, kinek a határozat ellen felebbezéssel élni joga van a törvényben meghatározott idő alatt.

Indokok:

Juhász Károly a mezőgyáni presbiterium 1908 márczius 4-én hozott azon határozata ellen felebbezett, melyben 22 kor. állami adó után 3 kor. 08 fillér és 2 kor személyi adó = 5 kor. 08 fill. egyházi adót róttak ki rá. A presbiterium ezen határozatát megváltoztatta, midőn 1909 január 22-én a Juhász Károly egyházi adóját leszállította. Ezen újabb határozatot kell tehát Juhász Károlylyal közölni.

Ezen végzést elnök nyilvános ülésben kihirdette, jelen levő felek tudomásúl vették, a jelen nem levőnek pedig kiadatni rendeltetett.

Kmf.

Balog Ambrus,
egyházi elnök.

Tisza István,
világi elnök.

Szabó István,
jegyzőkönyvvezető.

58. *Jegyzőkönyv*, felvétetett Nagyszalontán, 1909. évi április hó 15. napján a nagyszalontai egyházmegyé rendes bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak ülésében.

Jelen voltak: gróf Tisza István e. m. gondnok, mint tárgyalást vezető elnök, Balog Ambrus esperes, mint társelnök; továbbá Széll Kálmán, Nagy Imre, Böszörményi Lajos, Bagdi János, Szabó István lelkészi, dr. Balogh Elek, Szikszay Lajos, gróf Tisza Kálmán, Hadházy Kálmán világi tanácsbírák. Dr. Szarka Sándor e. m. ügyész. Felek részéről: Szondy Géza a presbyterium, Szabó J. Sándor, Sípos Gergely, Fodor Ferencz a panaszosok képviseletében. Jegyzőkönyvvezető: Szabó Lajos e. m. világi aljegyző.

Tárgyalás alatt van: Szabó J. Sándor és 13 társa kisperegi lakos, egyháztagok egyházi adóügyben beadott felebbezése, mint közigazgatási bírósági ügy.

Elnök az ülést megnyitja s miután felhívására érdekeltségi esetet senki sem jelentett be, megállapítja, hogy a bíróság szabályszerűen megalakult.

Az ügy érdemleges tárgyalása elrendeltetvén, Szabó Lajos előadó ismerteti az ügyet.

Ezután elnök a tárgyalást berekeszti s zárt tanácskozás után nyilt ülésben kihirdeti a következő

ítéletet:

A kisperegi presbyteriumnak 1908 január 13-án 3. szám és 1908 aug. 26-án 44. szám alatt hozott határozatai helyben hagyatnak s felebbezők kérelmükkel elútasíttatnak.

Indokok:

A kisperegi presbyterium 1908. évi január 13-án 3. sz. alatt hozott határozata, mely szerint az adócsökkentési segély megnyeréséig az eddig érvényben levő adókulcs szerint adóztatja meg az egyháztagokat s valamint az 1908. évi aug. 26-iki presbyteri gyülés 44. sz. határozata, mely a tandíjra vonatkozólag is ezt az álláspontot tartja fenn, a törvény szellemének, de meg az egyház jól felfogott érdekeinek is megfelelően hozattak.

Az egyházi törvények III. t.-cz. 19. §-a az egyházi adókivetés ellen való felebbezésre vonatkozólag kimondja, hogy a 15 napi közszemlére kitett adókivetés ellen nyolcz nap alatt az illető presbyteriumhoz lehet folyamodni s ennek határozata ellen pedig 15 nap alatt az egyházmegyei közigazg. bírósághoz. Felebbezők felebbezésöket az egyházi adókivetés ellen az egyházmegyei közigazgatási bírósághoz több mint félév elteltével, akkor is a presbyterium elke-

rülésével adták be, tehát a felebbezés mint elkésett sem volt figyelembe vehető.

Ezen ítélet elnök által nyilvános ülésben kihirdettetett s felek által tudomásul vétetett.

Kmf.

Balog Ambrus,
egyházi elnök.

Tisza István,
világi elnök.

Szabó Lajos,
jegyzőkönyvvezető.

59. *Jegyzőkönyv*, felvétetett Nagyszalontán 1909. évi április hó 15. napján a nagyszalontai egyházmegye rendes bíróságának, mint fegyelmi bíróságnak ülésében.

Jelen voltak: gróf Tisza István e. m. gondnok, mint tárgyalást vezető elnök; Balog Ambrus esperes, mint társelnök; továbbá: Széll Kálmán, Nagy Imre, Böszörményi Lajos, Bagdi János, Szabó István lelkészi-, dr. Balogh Elek, Szikszay Lajos, gróf Tisza Kálmán, Hadházy Kálmán világi tanácsbírák. Felek részéről: Vass Jenő vadászi lelkész. Ügyészség részéről: dr. Szarka Sándor e. m. ügyész. Jegyzőkönyvvezető: Szabó István.

Tárgyalás alatt van Gál Lajos vadászi lakos és presbyternek Vass Jenő vadászi lelkész ellen, viszont Vass Jenőnek s általa a presbyteriumnak Gál Lajos presbyter ellen emelt panasza, mint fegyelmi bírósági ügy.

Elnök az ülést megnyitja s miután felhívására érdekeltségi esetet senki sem jelentett be, megállapítja, hogy az egyházmegyei fegyelmi bíróság teljes ülésének érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen s így a bíróság szabályszerüen megalakult.

Az ügy érdemleges tárgyalása elrendeltetvén, Szikszay Lajos előadó ismerteti az ügy állását és miután a jelenlevő félnek semmi további előadni valója nem volt, elnök az ügyészt a vád előterjesztésére szólítja fel.

Egyházmegyei ügyész Vass Jenő lelkész ellen az V. t.-czikk 34. §. A) 8. pontja s illetőleg a II. t.-czikk 44. §. c) pontjába ütköző fegyelmi vétség vádját elévülés czímén is elejti; ellenben az idézett §. A) 3. pontjába ütköző fegyelmi vétség vádját úgy Vass Jenő lelkész, mint Gál Lajos presbyter ellen fentartja.

Elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozmány után nyílt ülésben kihírdeti a bíróság egyhangúlag hozott következő

ítéletét:

Gál Lajos által emelt, Vass Jenő lelkész ellen irányuló azon vádban, melyszerint Vass Jenő az 1908 április 13-án tartott presbyteri gyülésből pana-

szos Gál Lajost tettleg eltávolította, az egyházi törvények V. t.-cz. 34. §. A) 3. pontjába ütköző fegyelmi vétség elkövetésében vétkesnek mondja ki bíróságunk s ezért az V. t.-cz. 35. §. a) pontja értelmében roszszalásra ítéli.

A Vass Jenő és a vadászi presbyterium által Gál Lajos ellen emelt vád miatt Gál Lajost az V. t.-cz. 34. §. A) 3. és 4. pontjába ütköző fegyelmi vétségért vétkesnek mondja ki s ezért az V. t.-cz. 35. §. e) pontja értelmében a presbyteri hívatal viselésétől megfosztja és az f) alattiban minősülő választhatóság jogától 5 év tartamára megfosztja.

Egyszersmind Gál Lajost és Vass Jenőt együttesen a felmerült 12 korona vizsgálati költségnek 15 nap alatt, végrehajtás terhe mellett, az azt előlegező egyházmegyei közigazgatási pénztárba befizetésre kötelezi.

Indokok:

Vass Jenő lelkész a beadott panasz folytán nyilatkozatra felszólíttatván, maga beismeri, hogy a panaszlott időben 1908 április 13-án tartott presbyteri gyülésen, mert panaszos ellene a legdurvább és legilletlenebb eljárást tanúsította és mert a tanácskozást részegsége által lehetetlenné tette, panaszos Gál Lajost a gyülésről a rajta erőt vett legnagyobb ingerültségében tettleg eltávolította; de a beismerés mellett ezen tényt igazolják a vizsgálat során kihallgatott Balogh József és Hajdu József tanítók, sőt igazolják Varga Mihály, Hízó Mihály és Borbély János presbyterek is, azon különbséggel, hogy míg Balogh József és Hajdu József határozottan fentartották azon állításukat, hogy Vass Jenő lelkész panaszlott csak akkor ment a tettlegesség határáig, amidőn a sértő gorombaságokat panaszos már többször ismételte, míg Varga Mihály, Borbély János és Hízó Mihály azt állították, hogy Gál Lajos felszólalásában mindaddig, míg panaszlott Vass Jenő rá nem szólt, hogy hazudik, magát illedelmesen viselte.

A bizonyítékok szabadon mérlegelése a bíró joga lévén, a bíróság Balog József és Hajdu József vallomását fogadja el döntőnek; mindennek daczára az egyházi törvények V. t.-cz. 34. §. A) 3. pontja értelmében panaszlott Vass Jenő lelkészt vétkesnek mondja ki, mert azáltal, hogy panaszos magát a presbyteriális ülésen illetlenül viselte, nem volt joga az ülésről önhatalmulag, erőszak használásával eltávolítani és mert ezt tette, az egyházias tekintélyt lealacsonyította, a viselt egyházi hivatali állás méltóságát megsértette s ezért őt az idézett t.-cz. 35. §. *a)* pontja értelmében büntetni kellett.

A büntetés kiszabásánál a bíróság enyhítő körülménynek tudta be, hogy a presbyteri ülésen elnöklő lelkész irányában oly kihívó és durva viseletet tanúsított, hogy panaszos ezen cselekménye által panaszlott csaknem jogos felháborodás állapotába esett s ezen jogos felháborodás közben követte el a büntetendő cselekményt.

Gál Lajos azon cselekménye által, hogy Vadászon 1908. évi április 13-án tartott presbyteriális ülésben elnöklő lelkészt hazug szó kifejezéssel illette és elnöklő lelkésszel szemben a legdurvább, leggorombább magaviseletet tanúsította és hogy az ülésen részegen jelent meg, úgy, hogy ezen kihívó magaviselete által Gál Lajos elnöklő lelkész ellen oly sértést követett el, mely miatt ugyancsak ezen presbyteriális ülés az iratokhoz 6. szám alatt mellékelt kivonat szerint 27. sz. a. azon határozatot hozta, hogy presbyteri tisztéről haladéktalanul mondjon le, mert ellenesetben a becsületében megsértett presbyterium, lelkész, rektor és tanító fegyelmi vizsgálatot kérnek ellene.

Hogy Gál Lajos ily durva és fegyelmileg büntetendő cselekményt követett el a presbyterium és lelkésszel szemben, igazolják a vizsgálat során kihallgatott Balog József és Hajdu József tanúk; de legfényesebben igazolja a 6. sz. alatt felvett presbyteriális jegyzőkönyv kivonata, melyekkel szemben Gál Lajosnak semminemü mentő bizonyítéka nem volt, így őt az egyházi törvények V. t.-cz. 34. §. A) 3—4-ik pontjába ütköző cselekményeért vétkesnek kimondani és a 35. §. *e)* pontja értelmében hivatal viselésétől megfosztani és az *f)* alattiban meghatározott választhatósági jogától megfosztani kellett.

Miután a vizsgálat során és az előterjesztett bizonyítékok alapján az egyházmegyei elnökség által 58—1909. sz. alatt kelt végzésben úgy Hajdu József ellen, mint Vass Jenő ellen irányult azon vád, mely a II. t.-cz. 44. §. *c)* pontjába ütköző fegyelmi vétséget, illetve az V. t.-cz. 34. §. 8. pontjába ütköző vétséget képezne, beigazolást nem nyert, a fegyelmi eljárás beszüntettetett, illetve meg sem indíttatott, így e tárgyban ítélkezés szüksége fenn sem forgott.

A 12 kor. költség felmerült s annak megfizetésére feleket egyetemlegesen kötelezni kellett.

Elnök felhívására jelen levő Vass Jenő, úgyszintén dr. Szarka Sándor egyházmegyei ügyész is kijelenti, hogy az ítéletben megnyugszik. Jelen nem volt Gál Lajosnak az ítélet hiteles kiadmánya kézbesítendő azzal, hogy felebbezését a törvényben meghatározott idő alatt beadhatja.

Kmf.

Balog Ambrus,
egyházi elnök.

Tisza István,
világi elnök.

Szabó István,
jegyzőkönyvvezető.

A 17. számot hitelesítette a közgyülés; a többi rendes jegyzőkönyvi számokat hitelesítették 1909 április 27-én Nagyszalontán Széll Kálmán nyug. esperes elnöklete alatt dr. Balogh Elek, Böszörményi Lajos, Hadházy Kálmán, Szikszay Lajos tanácsbírák, mint a jegyzőkönyv-hitelesítő bizottság tagjai.

A bírósági jegyzőkönyv számait hitelesítette az egyházmegyei bíróság elnöksége.

Ezen 1—59 számból jegyezte:

Szabó István lelkészi főjegyző az 1—7., 11., 15., 18., 20., 22., 24., 26—28., 54., 55—57., 59. számot.

Hadházy Kálmán világi főjegyző a 12—14., 21., 23., 25., 42—53. számot.

Szabó Lajos világi aljegyző a 8—10., 29—41., 58. számot.

Ónody Sándor számvevőszeki előadó a 16. számot.

Kassay Béla tanügyi biz. előadó a 17. számot.

Csécsi Imre misszióügyi biz. előadó a 19. számot.

Mindezen számoknak, az 56., 57., 59. szám kivételével, az illetők előadói is voltak.

TÁRGYMUTATÓ.

Imádság s a gyűlés megnyitása után:

1. A gyűlés képviselőinek igazolása. Sz. I.
2. Jelentés a meg nem jelent tagokról. Sz. I.
3. A tanácskozás sorrendjének megállapítása. Sz. I.
4. Szavazatbontó bizottság jelentése. Sz. I.
5. Hadházy Kálmán világi főjegyző lemondása Sz. I.
6. Esperes jelentése az egyházm. valláserkölcsi és anyagi állapotáról. Sz. I.
7. Esperes jelentése az elnökileg elintézett ügyekről. Sz. I.
8. Esperes jelentése a skontro ügyekről. Sz. L.
9. Esperes számadása a továbbított pénzekről. Sz. L.
10. Számadás a közigazgatási pénztárról. Sz. L.
11. Számadás az 1908. évi közigazgatási államsegélyről; 1909. évi egyházmegyei közigazgatási költségelőirányzat; és közigazgatási tartozások kirovása. Sz. I.
12. Lelkész-gyámintézeti választmány tisztviselői. H. K.
13. Számadás az egyházmegyei lelkész-gyámintézeti pénztárról. H. K.
14. Lelkész-gyámintézeti választmány előterjesztése. H. K.
15. Jelentés a közalapi járulékok 1908. évi elszámolásáról és 1909. évi kirovásáról. Közalapi bizottság tagjainak választása. Sz. I.
16. Számvevőszék jelentése. Ó. S.
17. Tanügyi bizottság jelentése. K. B.
18. Egyházkerületi képviselők választása. Sz. I.
19. Misszióügyi bizottság jelentése. Cs. I.
20. Nagyváradi tanitónőképző s internátus ügye. Sz. I.
21. Bugyi Imre — M.-Gyán — az egyházfiság alul felmentést kér. H. K.
22. Bagdány János f.-tóti lelkész káplántartást kér. Sz. I.
23. Kisperegi egyház legújabb díjleveleit hatályon kívül helyezni s a régiek kötelező erejét visszaállítani kéri. H. K.
24. Tanítói segélyegyleti jelentés és számadás. Sz. I.
25. B.-böszörményi egyház visszavonni kéri az Asztalos Ferencz tanítónak adott engedélyt. H. K.
26. Jelentés a magyarcsékei missziói kör szervezéséről. Sz. I.
27. Jelentés a dobresti leányegyház megalakulásáról. Sz. I.
28. A nagyszalontai egyház 5%-os pótadó kivetése. Sz. I.
29. Szentleányfalvai lelkészi módosított díjlevél. Sz. L.
30. Sonkolyosi lelkészi módosított díjlevél. Sz. L.
31. Fenesi lelkészi és tanítói módosított díjlevelek. Sz. L.
32. Feketegyarmati lelkészi és tanítói módosított díjlevelek. Sz. L.
33. Ágyai újonnan szervezett tanítói állás díjlevele. Sz. L.
34. Nyégerfalvai tanítói módosított díjlevél. Sz. L.
35. Bélzerindi különválasztott lelkészi és tanítói díjlevelek. Sz. L.
36. Komádii újonnan szervezett tanítói díjlevelek. Sz. L.

37. Körösszegapátii újonnan szervezett tanítói díjlevél. Sz. L.
38. Körösszegapátii lelkészi és tanítói módosított díjlevelek. Sz. L.
39. Belényesújlaki lelkészi és tanítói módosított díjlevelek. Sz. L.
40. Tenkei lelkészi és tanítói módosított díjlevelek Sz. L.
41. Tamásdai lelkészi és tanítói módosított díjlevelek Sz. L.
42. Kisperegi egyház két alapjának felhasználása. H. K.
43. Radna-lippai egyház templomalapjából 800 K-át a temetőház építésére óhajt felhasználni. H. K.
44. Berekböszörményi egyház kölcsönügye. H. K.
45. Árpádi egyház kölcsönügye. H. K.
46. Belényesújlaki egyház kölcsönügye. H. K.
47. Bélzerindi egyház kölcsönügye. H. K.
48. Németperegi egyház templomtelek eladása s másik vétele. H. K.
49. Berekböszörményi egyház rendkívüli adókivetése. H. K.
50. Borossebesi egyház bérszerződése. H. K.
51. Berekböszörményi kis leányiskola eladása s az új kis leányiskola terve és költségvetése. H. K.
52. Tenkén utczanyitás a temetőben. H. K.
53. Mezősasi adókulcs állandósítása. H. K.
54. Nagy Sándor tamásdai tanító eskütétele. Sz. I.
55. Jegyzőkönyv-hitelesítő bizottság küldése. Sz. I.

BÍRÓSÁGI ÜGYEK.

56. Juhász József követelése a szemlaki egyház ellen. Sz. I.
57. Juhász Károly egyházi adóügye, M.-Gyán. Sz. I.
58. Szabó I: Sándor és társa tandíjügye, K.-Pereg. Sz. L.
59. Gál Lajos és Vass Jenő fegyelmi ügye, Vadász. Sz. I.